

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Оперативна програма „Техническа помощ”
2007-2013 г.

Ноември 2007 г.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Речник на съкращенията

АИАП	Агенция за икономически анализи и прогнози
ДВОП	Дирекция „Връзки с обществеността и протокол”, Министерство на финансите
ДНФ	Дирекция „Национален фонд”
ДОСЕС	Дирекция „Одит на средствата от ЕС”
ДУСЕС	Дирекция „Управление на средствата от ЕС”
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕСБИ	Европейска служба за борба с измамите
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕФР	Европейски фонд за рибарство
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗВО	Звено за вътрешен одит
ИСУН	(Единна) Информационна система за управление и наблюдение
ИПП	Инструмент за предприсъединителна помощ
КН	Комитет за наблюдение
МДААР	Министерство на държавната администрация и административната реформа
МЗ	Междинни звена
МИЕ	Министерство на икономиката и енергетиката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МСП	Малки и средни предприятия
МТ	Министерство на транспорта
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МФ	Министерство на финансите
НКП	Национален координатор на помощта
НК ИСПА	Национален координатор по ИСПА
НПО	Неправителствена организация
НПР	Национален план за развитие
НСИ	Национален статистически институт
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
НСРР	Национална стратегическа референтна рамка
ОО	Одитиращ орган
ОП	Оперативна програма
ОПТП	Оперативна програма „Техническа помощ”
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ПЧП	Публично частно партньорство
РДСИ	Разширена децентрализирана система за изпълнение
РПО	Рамка за подкрепа от Общността
СИП	Социално-икономически партньори
СКН	Съвместен комитет за наблюдение
СКФ	Структурни фондове и Кохезионен фонд
СНО	Стратегически насоки на Общността
СО	Сертифициращ орган
ТП	Техническа помощ
УО	Управляващ орган
ЦЗФД	Централно звено за финансиране и договаряне
ЦКЗ	Централно координационно звено

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Съдържание

1. РЕЗЮМЕ	4
2. АНАЛИЗ	7
2.1. Капацитет за усвояване на средствата и за управление на програми и проекти	7
2.1.1. Капацитет за усвояване на средствата на местно ниво	8
2.1.2. Оценка на предприсъединителната помощ	11
2.2. Институционални структури	18
2.2.1. Централно координационно звено	22
2.2.2. Сертифициращ орган	25
2.2.3. Одитиращ орган	26
2.2.4. Управляващ орган на Оперативна програма „Техническа помощ”	31
2.2.5. Комитет за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка	32
2.2.6. Комитет за наблюдение на ОПТП	33
2.3. Единна информационна система за управление и наблюдение	34
2.4. Данни, информация и цялостна осведоменост	38
3. SWOT АНАЛИЗ	44
4. СТРАТЕГИЯ	46
ПРИОРИТЕТНА ОС 1:	47
ПРИОРИТЕТНА ОС 2:	58
ПРИОРИТЕТНА ОС 3:	65
5. ФИНАНСОВ ПЛАН	76
6. ИЗПЪЛНЕНИЕ	77
7. НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА	87
8. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИНФОРМИРАНост И ПУБЛИЧНОСТ	93
9. СЪОТВЕТСТВИЕ С ПОЛИТИКИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ И С НАЦИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА	95
10. КООРДИНАЦИЯ С ОПЕРАТИВНИТЕ ПРОГРАМИ	100
ПРИЛОЖЕНИЕ 1 Таблица за координиране на техническата помощ	106
ПРИЛОЖЕНИЕ 2 Комитет за наблюдение на ОПТП	109
ПРИЛОЖЕНИЕ 3 Организационна схема на ОП „Техническа помощ”	112
ПРИЛОЖЕНИЕ 4 Ръководство по системата от индикатори за наблюдение на ОП „Техническа помощ”	116
ПРИЛОЖЕНИЕ 5 Примерен график на дейностите по ИСУН	130
ПРИЛОЖЕНИЕ 6 Комитет за наблюдение на НСРР	131
ПРИЛОЖЕНИЕ 7 Основни заключения от предварителната оценка	136
ПРИЛОЖЕНИЕ 8 Списък на проектите, насочени към изграждане на административния капацитет на целевите структури	139
ПРИЛОЖЕНИЕ 9 Списък на източници на информация	141
ПРИЛОЖЕНИЕ 10 Връзка между анализа и стратегията на ОПТП	142

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

1. РЕЗЮМЕ

Оперативната програма „Техническа помощ” (ОПТП) е разработена в съответствие с регламента, определящ общите разпоредби във връзка с Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ) и Кохезионния фонд (РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА (ЕС) № 1083/2006 от 11 юли 2006). ОПТП е в съответствие с принципите и правилата за партньорство, програмиране, оценка, комуникации, управление, включително стабилно финансово управление, наблюдение и контрол. Разпоредбите на Член 11 от Общия регламент (ЕС) 1083/2006 са спазени напълно, като са включени съответните социално-икономически партньори и сдружения на работници и работодатели, както и представителите на централната администрация в Работната група по ОП¹. Работната група за изготвяне на документите е създадена с решение на Координационния съвет по НПР/НСРР от 5 септември, 2006 г. и заповед на Министъра на финансите № 1128/20.09.06. Изготвянето на ОПТП започна през август 2006 г. след препоръките на ЕК, направени по време на мисията през юли 2006 г.

Първоначалният вариант е представен на Работната група на срещата ѝ на 7 септември, 2006 г. Впоследствие документът е доработен в съответствие с бележките на членовете на Работната група, направени на заседанията ѝ на 15, 21 септември и 6, 13 октомври 2006 г. Завършеният проект е изпратен на ЕК в края на октомври, 2006 г. Първите предварителни бележки са получени в началото на декември, след което е проведена работна среща на 7 декември, 2006 г. Всички препоръки са отразени в ОПТП.

След проведен търг, в началото на февруари 2007 г. е избрана компания, която да направи предварителна оценка на ОПТП. Докладът от предварителната оценка е представен в началото на март, 2007 г.

ОПТП е разработена като хоризонтална програма. Целите, приоритетните оси и ключовите области за интервенция са съгласувани с целите и приоритетите на техническата помощ по другите шест оперативни програми, за да се избегне всякакво дублиране. Приоритетната ос на техническата помощ във всяка от другите шест оперативни програми ще осигури конкретна помощ за изготвяне, наблюдение, оценка и контрол на проектите, както и за комуникационните дейности, които ще обезпечат нужната публичност на съответната оперативна програма. Тази конкретна помощ ще се допълва от ОПТП с хоризонтална помощ за главните общи структури, участващи в управлението и контрола на Структурните инструменти - Централно координационно звено, Сертифициращ орган, Одитиращ орган. ОПТП оказва пряка подкрепа за процеса на координация и системата за финансов контрол и одит. Замисълът е тя да осигурява помощ на местните органи на властта и на другите структури,

¹ Работната група за ОПТП се състои от представители на Министерския съвет, Министерството на външните работи, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на околната среда и водите, Министерството на транспорта, Министерството на държавната администрация и административната реформа, Министерството на икономиката и енергетиката, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Агенцията за икономически анализи и прогнози, Конфедерацията на труда „Подкрепа”, Конфедерацията на независимите синдикати в България, Конфедерацията на индустриалците и работодателите в България, Асоциацията на българските организации на работодателите. Да участват в работата на работната група без право на глас бяха поканени и допълнителни експерти от други заинтересовани страни.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

отговорни за управлението на структурните инструменти, чрез системно обучение и други подходящи мерки за укрепване на капацитета.

Наред с укрепването на отговорните структури, ОПТП цели да се осигури надеждна единна информационна система за управление и наблюдение (ИСУН) на СКФ и да се осигури за широката общественост подходящо комуникиране и публичност на Националната стратегическа референтна рамка (НСРР) на България и кохезионната политика на ЕС.

Приоритетните оси и интервенции по ОПТП ще се съфинансират изцяло от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР). Финансирането от ЕФРР за програмата през периода 2007-2013 г. е 48 296 513 евро (виж финансовите таблици), което представлява 85% от общото финансиране за ОПТП.

Общата цел на ОПТП е: „По-нататъшно подобряване на координацията, контрола, прилагането и оценката на Структурните фондове и Кохезионния фонд в България за периода 2007 - 2013 г.”

Специфичните цели на ОПТП са:

1. Укрепване на необходимия капацитет и функциониране на структурите на централната и местни администрации, участващи в усвояването на СКФ;
2. Подобряване на информираността и осведомеността на обществото за ефективното и ефикасно използване на СКФ в България;

За постигането на тези цели са идентифицирани следните приоритетни оси:

Приоритетна ос 1 - подпомагане реализирането на дейностите на структурите на централно ниво: Централното координационно звено, Сертифициращия орган, Одитиращия орган, Комитета за наблюдение на НСРР, Управляващия орган на ОПТП и Комитета за наблюдение на ОПТП. Мерки за изграждане на капацитет на институциите, работещи по Структурните фондове.

Приоритетна ос 2 - допълнително разработване и подпомагане на функционирането на унифицирана информационна система за управление и наблюдение (ИСУН);

Приоритетна ос 3 - популяризиране на европейската кохезионна политика и нейните цели в България и осигуряване на обща и статистическа информация.

Бенефициенти на ОПТП са:

- *Централното координационно звено*
- *Сертифициращият орган*
- *Одитиращият орган*
- *Комитетът за наблюдение на НСРР*
- *Комитетът за наблюдение на ОПТП;*
- *Управляващият орган на ОПТП;*
- *Централният информационен офис.*

Освен тези структури на централно ниво, определени като бенефициенти на ОПТП, всички, които участват в усвояването на средствата от СКФ, ще се възползват от изпълнението ѝ, по-конкретно:

- *Регионалните и местните власти;*
- *Управляващите органи на оперативните програми и Междинните звена;*

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- *Всички административни структури, участващи в изпълнението на структурните инструменти;*
- *Ползвателите на ИСУН на всички нива на администрацията;*
- *Широката общественост в България и потенциалните бенефициенти;*
- *Лицата, вземащи решения и институциите, които участват в програмирането за следващия период.*

2. АНАЛИЗ

Като всички новоприети държави-членки, България е изправена пред големи предизвикателства в усвояването на Структурните фондове и Кохезионния фонд. Осъществени са много институционални и процедурни промени с оглед на ефективното им усвояване и е свършена значителна работа по идентифициране, формулиране и подготовка на проекти, както и по финансово управление и координация. Опитът на държавите-членки, присъединили се към ЕС през 2004 г., и трудностите, с които са се сблъскали, са урок за България, показващ, че този процес не е лесен и трябва да се свърши значителна работа.

Изграждането на нужния капацитет на институционалните структури е определено важно за ефективното усвояване на структурните инструменти. Това означава не само да се създадат структурите, задължително изисквани от законодателната рамка и затова представляващи задължително условие за получаване на средствата (УО, ОО, СО, т.н.), но и да се укрепят така, че да могат ефективно да управляват, координират и прилагат структурните инструменти в България. Управлението е ключов момент, тъй като България трябва да може да реагира бързо в светлината на положителния и отрицателния опит.

Анализът се основава на оценките и докладите за предприсъединителната помощ, изготвени от външни и вътрешни консултанти през 2006 г., както и на заключенията от проектите за изграждане на капацитета, осъществени в периода 2002 - 2006 г. Последните цялостни мониторингови доклади на Европейската комисия също са взети предвид.

2.1. Капацитет за усвояване на средствата и за управление на програми и проекти

България е бенефициент на предприсъединителните програми от 1990 г. и е натрупала широк опит в областта на координацията и изпълнението на такива програми.

Укрепването на административния капацитет е въпрос, подчертаван във всички актуални анализи на административния капацитет. Общият приоритет за укрепване на административния и институционалния капацитет и добро управление включва целта да се укрепват капацитетът и функционирането на структурите, участващи в усвояването на Структурните фондове и Кохезионния фонд. Подобряването на управлението на човешките ресурси е важна част от изпълнението на административната реформа и цели да осигури устойчиво развитие на политическия, икономическия и социалния живот на страната.

За постигането на тази цел ще допринесат следните дейности: въвеждане на схеми за възнаграждение, основаващо се на изпълнението; подобряване на ефективността и ефикасността на системите за набиране, подбор, назначаване и освобождаване на служителите; създаване на възможности за централизирано набиране на служители за различни длъжности в администрацията; развитие на мобилност на служителите; изграждане на ефективна и прозрачна система за управление на професионалното развитие; подобряване на системата за оценка. Последният мониторингов доклад на ЕК от есента на 2006 г. отчита напредък в тази област.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Друг отбелязан въпрос е, че високо квалифицираните и опитни служители често са привлечани от частния сектор. За да се намали текучеството на персонала, правителството удвои възнаградението на държавните служители, които се занимават с предприсъединителните и структурни инструменти (Решение на Министерския съвет N 51/10.03.2006).

Процесът на координация на всички структури, участващи в управлението и изпълнението на фондовете на ЕС, се реализира на всички нива - политическо, административно и експертно - и цели да се постигне ефективно и ефикасно усвояване на помощта от структурните инструменти в България. С цел да се постигне ефективна координация, на ниво министри и заместник министри се провеждат редовни срещи за обсъждане на въпроси, свързани с програмни и законодателни документи.

Националната законодателна база за изграждането на всички институции, които да отговарят за изпълнението на структурните инструменти на ЕС, вече е приета. След изграждането на структурите на централно ниво за изпълнение и управление на структурните инструменти техният административен капацитет непрекъснато се укрепва. Голям брой проекти за ТП и туининг са реализирани с цел да се подпомогнат различните структури и институции, участващи в усвояването на СКФ, като: BG 2003/004-937.10.04 “Изграждане на цялостна система за Структурните фондове и Кохезионния фонд в България, за Управляващия орган по Рамката за подкрепа от Общността (РПО) и единния Разплащателен орган за СКФ”, в рамките на който започна изграждането на ИСУН в периода декември 2005 - ноември 2006 г.; BG2005/017-353.08.04 “Укрепване на институционалния капацитет на Министерството на финансите ”, “Подготовка на ДУСЕС да работи като бъдещ Управляващ орган (Централно координационно звено) на структурните инструменти на ЕС”; BG 2005/017-353.11.02.17 “По-нататъшно подобряване на одиторските дейности, изпълнявани от дирекция “Одит на средствата от ЕС (ДОСЕС) ”.

Тези структури се опитаха да използват възможно най-добре предоставената им помощ. Това се отнася особено за подготовката на УО и междинните звена (МЗ) с оглед осъществяване на задачите им по управлението и изпълнението на оперативните програми и във връзка с изграждането на адекватни групи от готови за финансиране проекти, което е от първостепенна важност. За всяка от горепосочените структури са изготвени подробно разписани оперативни наръчници и процедури съгласно изискванията. Изработени са и споразуменията за делегиране на функции между УО и МЗ. Инициирани са стъпките за по-нататъшно мотивиране и укрепване на административния капацитет на структурите, едновременно с активното осъществяване на непрестанно и целенасочено обучение на експерти на национално, регионално и местно ниво.

2.1.1. Капацитет за усвояване на средствата на местно ниво

Административният капацитет на общините в Република България е един от главните фактори за усвояването на средствата. Общините се различават по знанието и опита си по отношение на СКФ. Те не се поддават на единно описание, изпитват различни проблеми и се нуждаят от разнообразни

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

препоръки. В същото време, изследването „Оценка на общините”² идентифицира някои общи черти, представени по-долу.

Сравнението между различните действащи лица в развитието - общини, областни администрации, НПО и бизнес - показва, че особено по-големите общини имат опит и капацитет за усвояване на средства. Това ги прави водещ фактор в регионалното и местното развитие, както защото те са единственият автономен публичен участник на поднационално ниво, така и защото са относително по-силни от останалите участници в мобилизацията и използването на ресурсите чрез проекти за финансиране с безвъзмездна помощ.

Силно проблематичен въпрос остава капацитетът на областно и местно ниво. Недостигът на достатъчно опитен персонал, особено в общините, е рисков фактор от ключово значение за изработването и изпълнението на проектите.

Цялостната картина на капацитета на областите и общините за изработване и изпълнение на проекти показва значително подобрение. Общините като цяло притежават значителен опит в работата с предприсъединителните инструменти, показателен е фактът, че двойно е намалял броят на общините, които нямат опит с тези инструменти. Средният брой одобрени проекти е нараснал двукратно. Налице е не само количествено нарастване на броя на проектите, но и качествено подобрение в тяхната разработка. Нарастващ брой проектни идеи се разработват в пълноценни предложения за проекти и най-добрата част от тях получават одобрение. Освен това регионалните структури на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на труда и социалната политика и Министерството на икономиката и енергетиката, занимаващи се с наблюдение на помощта от Общността, както и с финансовия контрол на местно ниво, вече са изградени. Те влияят силно върху изграждането на капацитета на регионално и местно ниво, като помагат на местните бенефициенти да кандидатстват и реализират проекти.

Положителният опит, описан по-горе, означава, че практическите знания идват само след като започне реалната работа по програмите. В същото време, несъответствието между нивото на осведоменост за Структурните фондове и за сегашните възможности за финансиране чрез проекти подсказва, че общините навярно добре разбират, че познаването на предприсъединителните инструменти не е равнозначно на познаване на СКФ.

В периода 2005 - 2006 г. за общините е организирано обучение по теми, свързани с готовността им да усвояват ефективно СКФ, сред които: институционална рамка за управлението на Структурните фондове, регионите NUTS III в България, прилагане на законодателството на ЕС за защита на околната среда, екологията и регионалното развитие и много други теми от специален интерес за общините. Но обучението до сега не е достатъчно за развиване на практически умения. Изследваните структури³ посочват, че искат обучението им да бъде конкретно фокусирано върху разработването на проекти по структурните инструменти; такова обучение се предвижда по всяка ОП.

² Изследване на ПРООН „Оценка на общините”

³ Изследване, осъществено от МБМД, 28.05-10.06.2007 за готовността и осведомеността за усвояване на СКФ, проведено в рамките на кампанията „Бъдете активни”.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

По-долу следва извадка от изследване, осъществено от Маркет Линкс⁴ в рамките на информационна кампания, организирана от Министерството на финансите през септември 2006 г. сред НПО, журналисти и представители на общините.

Преглед на самооценката на общините за готовността им да използват финансиране от СКФ:

- 28 % от представителите на местните власти са участвали в обучение в областта на възможностите за финансиране от ЕС;
- 56% от общините имат по един служител, на когото е възложено да управлява проекти по структурните инструменти на ЕС;
- 25% от общините имат експерти, обучени по финансово управление на средства от ЕС;
- 27% имат административния капацитет, изискван за подготовка на проекти по структурните инструменти;
- 64% са заявили намерението си да кандидатстват за финансиране от СКФ;

Нарастващият дял обучени хора във всички области доведе до значително повишаване на готовността на общините. Повечето представители на общините показват желание да кандидатстват за помощ по структурните инструменти и са предприели необходимите подготвителни мерки. Само големите общини обаче имат персонал, подготвен във всички аспекти на изработването на проекти. Необходимостта да се наема персонал за подготовка на проекти е наистина демотивиращ фактор, особено за общини, които нямат реален шанс да намерят средства за съфинансиране на проекти.

Предвидена е помощ за подготовка на проекти на общинско ниво посредством проекта BG 2004/016- 711.11.02 “Помощ за мобилизиране на капацитет за развитие на проекти като част от подготовката на България за Структурните фондове.” Той подпомага развитието на нужните умения в общините и институционалните бенефициенти за използването на помощта от Структурните фондове и осигурява безпрепятственото функциониране и сътрудничество между изпълняващите структури и бенефициентите.

Първата фаза на проект BG 2004/016-711.11.02 (2 550 млн. евро) се изпълнява успешно и ще приключи през ноември 2007 г. Втората фаза BG 2005/017-353.10.03 (6 850 млн. евро) се очаква да започне в края на 2007 г. Около 70-90 предложения за проекти за финансиране от ЕФРР, 4-8 големи проекти по ЕСФ и 250-500 потенциални предложения за проекти по ЕСФ се предвижда да бъдат готови да стартират през 2008 г.

Помощта по този проект ще доведе до създаване на набор от предложения за „готови за финансиране” проекти, достатъчно на брой, чрез които България ще може да усвои значителна част от средствата от ЕФРР и ЕСФ за периода 2007-2013 г. Помощта ще доведе до изработване на проектна документация, която ще съдържа всички елементи, необходими за вземането на положително решение за финансиране от съответния Управляващ орган и за осъществяването на нужните процедури по обществени поръчки за реализация на проектите.

Но предоставянето на помощ чрез този проект започна по-късно, отколкото беше нужно, за да се осигури оптимално време и усвояване на средствата.

⁴ Маркет линкс, септември 2006 г.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

Друг идентифициран проблем е в това, че само големите общини разполагат с достатъчно собствени средства за съфинансиране на проектите. Поради това малко вероятно е останалите общини да инвестират ресурси в дейности за подготовка на проекти, освен ако нямат ясно идентифициран източник за финансиране в бъдеще. При това малките общини нямат звена, които да могат напълно да поемат управлението на инфраструктурни проекти. Всички тези предпоставки са причина проектът да не покрие в достатъчна степен проблемите на по-малките общини и ще е нужна целева помощ за идентифициране и изработване на проекти, и особено за идентифициране на алтернативи за финансова помощ през следващите години. Това се отнася особено за междуобщинското сътрудничество, което не винаги е лесно постижимо.

По отношение на дейностите за обучение е нужно да се направят специални усилия, за да може информацията и учебните модули бързо да се адаптират към потребностите, опита и професионалната подготовка на различни аудитории. Съдържанието на информацията и обучението и формираните от него умения и навици трябва бързо да се пригледят към потребностите и праговете на разбиране на различни целеви групи. Събирането и демонстрирането на добре управлявани, новаторски и успешни проекти, изпълнявани в този период, и споделянето на добрите практики от други държави-членки ще подобри комуникацията, като представи практически примери и резултатите от тях.

2.1.2. Оценка на предприсъединителната помощ

Като се има предвид, че изпълнението на предприсъединителните програми още продължава, е трудно да се направят окончателни изводи за дългосрочния ефект от помощта. В този раздел се прави кратък общ преглед на досегашния опит на българската държавна администрация в програмирането, изпълнението, наблюдението и оценката на проектите и програмите по линия на ФАР, ИСПА и САПАРД. Източниците на информация, свързана с опита по ФАР и ИСПА, са описани в Обобщения преглед за страната на програма ФАР - май 2007 г., изготвен от независимия оценител на ФАР Рамбол Мениджмънт, Доклад за статуса на изпълнението на ФАР, обхващащ анализа направен от националния координатор на помощта (ДУСЕС) по проблемите и коригиращите действия за изпълнение на програма ФАР - представен на СКН през май 2007 г. Трябва да се отбележи, че процентът на договаряне на проекти по ФАР за България е обичайно над 90% и е сред най-високите сред страните-бенефициенти.

Опит по ФАР

Сумата на ЕС за помощ по линия на ФАР за България в периода 2000 - 2006 г. е около 1.160 млрд. евро общо, разпределени в 316 проекта. Българската администрация по традиция сключва договори за много висок процент от средствата по програма Фар - средно 93 процента.

Програмирането по ФАР 2006 е приключено. Бюджетът, за който се постигна споразумение, е 166,8 млн. евро за Националната програма и 42 млн. евро за трансгранично сътрудничество по ФАР. Общият бюджет на ФАР по многогодишната програма за 2004-2006 г. е 654.72 млн.евро.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Сред основните проблеми, наблюдавани по време на изпълнението на програма ФАР, са следните:

- Недостатъчният административен и експертен капацитет на бенефициентите спъваше своевременната подготовка на качествена тръжна документация/технически планове при проекти за строителство;
- Произтичащото от горния факт сключване на договор в последния момент в редица случаи не оставя достатъчно време за изпълнението на проектите, както и за смяната на изпълнителите в случай на лошо изпълнение;
- Сложност и обвързаност в последователността на изпълнение на компонентите при многоетапните проекти;
- Проблеми с отчуждаването на земята, които водят до закъснения при стартирането на проектите за строителство и до необходимост от допълнителни средства за компенсиране на изпълнителите;
- Оферти с ниски цени, съчетани с лошо финансово положение на изпълнителите на проектите за строителство, което поражда закъснения в напредъка на дейностите, както и необходимост от удължаване на договорите и от допълнителни средства;
- Недостатъчно ниво на сътрудничество с партньори от съседни страни за изпълнението на съвместни трансгранични проекти;

Предвид влиянието, което оказва цялостното качество на проектния дизайн върху изпълнението на проектите, в програмирането за ФАР 2006 са въведени някои допълнителни изисквания: максимално два договора на проект; да не се подреждат последователно договорите; никакви условности; ясна взаимовръзка между целите, предназначението, резултатите и дейностите по даден проект; спазване на всички предварителни условия по проектите за строителство. Освен това в проектния фиш се изисква и анекс за „административен капацитет”, в който се описва броят на наличния персонал, нивото на експертиза в управлението на проекти и ангажимента за изпълнението на проекта.

Опит по ИСПА

Към края на 2006 г. всички средства по ИСПА за България, възлизащи на 880 млн. евро, са програмирани. Одобрени са 40 финансови меморандума за ИСПА с общ бюджет 1 529 млн. евро, от които 649 млн. евро са от национално съфинансиране. Договорените суми по одобрените ИСПА мерки са 505 млн. евро, което е 33 % от всички допустими разходи.

Следва да се отбележи положителната роля на мерките за техническа помощ (ТП) при подготовката на проектите. ТП е насочена към укрепване на административния капацитет на всички страни, участващи в процеса, и към подобряване на изпълнението на проектите по ИСПА, и по-специално към смекчаване на слабостите в областта на обществените поръчки, управлението на контракуването, финансовото управление и контрол . Много полезно би било да продължи процесът на укрепване на административния капацитет чрез техническа помощ в цикъла на управление на проектите.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

Като цяло ефективността на договаряне и изпълнение на проектите по ИСПА е недостатъчна. Има много проблеми с програмирането и изпълнението на проекти, водещи до неодобрение от страна на ЕК и/или до закъснения в изпълнението. Изборът на проекти по ИСПА е адекватен - всички финансирани проекти са в съзвучие с целите на ИСПА, както и с националните стратегии по ИСПА. Но според някои участници в програмата, има проблеми с качеството на за проектите предложения (апликационните форми по ИСПА): качеството на индикаторите, предпроектните проучвания, анализът ползи-разходи, също и техническите спецификации, програмите за управление на утайки, или програмите за общински инвестиции, подготвени от крайните бенефициенти, понякога са слаби. Проучванията (или данните) губят актуалност поради забавянията. Главните специфични проблеми по отношение на ИСПА са изредени по-долу:

- Бавният напредък на изпълнението на ИСПА до голяма степен се дължи на ниското качество на тръжната документация, приложенията към договорите и докладите за оценка, изготвени от Изпълнителните агенции, и следователно води до относително висок процент на отхвърляния от бившата Делегация на ЕК, жалби на лицата, участващи в търговете, и прекратяване на тръжните процедури. Това обстоятелство се явява ясен индикатор за необходимостта от повишаване на качеството на предварителния контрол, извършван от националните власти, в съответствие с приложимите национални и европейски изисквания.
- Все още е необходимо подобрене на осигуряването на качество във всички етапи на управлението на проектния цикъл - от подготовката до изпълнението.
- Изпълнението на договорните задължения зависи от стабилната регулаторна и правна рамка. Затова от жизнено значение е участието на правни експерти в екипите за управление на проектите. Може да се използва също така опитът и добрите практики на държавите-членки на ЕС по отношение на ФИДИК;
- Проблемите в изпълнението на договорите (по отношение на конкретните отговорности на изпълнителната агенция, надзираващия инженер и изпълнителя) продължават да рефлектират върху усвояването на помощта от ЕС.
- Най-главните общи проблеми, обхващащи всички области, бяха породени от липсата на опит и умения в наетия персонал в изпълнителните агенции и другите институции.
- Вместо стратегията за разработване на много проекти трябва да се разгледа алтернативата да се разработват по-малко на брой проекти с концентриране на ресурсите, за да се изпълнят всички дейности и да се изготвят всички документи съобразно най-високите стандарти за качество и навреме, така че възможността за приемането, финансирането и приключването на проектите (програмите) да се повиши.

Опит по САПАРД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

През май 2001 г. Република България беше първата страна, на която беше дадено правото да управлява средствата по САПАРД за периода 2000-2006 г.

Във всяка от 10-те държави-бенефициенти на САПАРД, по подобие на управлението на Структурните фондове в държавите-членки, националните органи поемат цялата отговорност за управлението на този инструмент, предмет на последващ контрол от Европейската комисия.

Има 7 годишни финансови меморандума, които определят годишния финансов ангажимент на Общността, и 2 финансови меморандума за определяне на допълнителния ангажимент, подписани по САПАРД. Общата сума на годишните финансови споразумения за 2000 - 2006 г. е 444,8 млн.евро. Съответното национално съфинансиране е 148,3 млн.евро. Общата сума на бюджета по САПАРД за периода 2000 - 2006 г. е 593 млн.евро. От 30 септември 2007 г. сумата на ангажиментите, договорирана с бенефициентите, покрива 98 % от общия бюджет по програмата и общата сума разходи, изплатени по САПАРД, е около 51 % от общия бюджет.

Изпълнението през първия период на програмата показва модел на усвояване, който е различен от планирания. В някои подсектори и мерки има видима концентрация на одобрени проекти. Значителен брой от одобрените проекти са осъществени от крупни селскостопански компании. Макар че имаше голям интерес за кандидатстване по мерките за потенциални бенефициенти - общините от селските райони - са открити проблеми в общата организация на тръжната процедура. Отчетена е необходимостта от обучение на общинската администрация.

Като цяло изпълнението на програма САПАРД показва добри резултати от гледна точка на инвестиции за подобряване на хигиената и условията за отглеждане на животни и съответствие със стандартите на Общността (фитосанитарни, качество на храната и т. н.), и до известна степен също от гледна точка на защита на околната среда. Помощта от САПАРД е допринесла за съответствието с изискванията на ЕС и е стимулирала цялостния инвестиционен процес в селското стопанство.

Програмата помогна да се създаде доверие в програмите на ЕС, както и да се изградят успешни партньорства. Много усилия са направени и за решаването на специфични проблеми в процеса на изпълнението.

Извлечени поуки

Подготовката и изпълнението на проектите по ФАР, ИСПА и САПАРД дават възможност да се извлекат важни поуки, касаещи в голяма степен капацитета за управление на усвояването на средствата. Структурите на национално ниво, на които са възложени ключовите функции в управлението на предприєдинителните средства, по-конкретно националния координатор на помощта, Националния фонд и бившата дирекция „Одит и сертифициране на средствата от ЕС”, обобщиха данните от миналия си опит, което даде възможност да се анализира доколко той е приложим по отношение на изпълнението на Структурните фондове в бъдеще:

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Необходимост от нормативни промени: за ясно разделение на отговорностите; за по-ясен, по-бърз и неоспорим процес на отчуждаване на земя за изграждане на големи инфраструктурни проекти;
- Необходимост от укрепване на институционалния и административен капацитет - политики за развитие на управлението на човешките ресурси и осигуряване на нужното обучение за държавните служители, ангажирани в управлението на средства от ЕС на централно, регионално и местно ниво, както и стабилност на квалифицирания персонал;
- Необходимост от подобряване на контрола на качеството, на управлението на времето и риска във всички институции чрез по-разширено използване на стратегическото планиране, идентифициране на ключовите рискови области и по-широко използване на информационните системи като управленски инструменти; необходимост да се подобри проектния дизайн, да се увеличат усилията в планирането и ефективното управление;
- Необходимост да се приведе в съответствие отпускането на средства по проектите с капацитета за усвояването им чрез ранно набиране на проектни идеи, анализ и разработване на подход, основан на потребностите. По-добре е да има по-малко на брой проекти, но с добро качество, отколкото много, но нискокачествени проекти;
- Необходимост от значително усъвършенстване и прилагане на оценката на въздействието върху околната среда като неразделен елемент от политиката за устойчиво развитие и бъдещото изпълнение на програмите;
- Необходимост от предоставяне на съответно обучение за държавните служители на централно, регионално и местно ниво, участващи в подготовката на тръжната документация и процедурите за провеждане на обществени поръчки.

Подготовката на дизайна на проектите и тръжната документация бяха основното предизвикателство в предприєдинителния период. Навременното планиране и качествената тръжна документация са от жизнено значение за успешното изпълнение на проектите на всички нива. Това означава в съответните министерства и агенции да има квалифициран и обучен персонал, запознат със специфичните изисквания за финансиране от ЕС.

Механизмите за наблюдение и контрол са въведени и представителите на социално-икономическите партньори са широко въввлечени в процеса до този момент. През следващия период на програмиране ще се положат допълнителни усилия за обучение на общинските и областните органи, както и на представителите на гражданското общество по управление на проектния цикъл.

Проблемите доведоха до въвеждането на коригиращи мерки в рамката на изпълнение на предприєдинителните инструменти, които са приложими и за помощта от СКФ, а именно:

- Нормативно регламентиране на процедурите и на ключовите заинтересовани страни в изпълнението на програмите в България чрез решения/постановления на Министерския съвет;
- Редовно внасяне на доклади до по-висшестоящите структури;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Рискът от наличието на голям брой бенефициенти без опит в управлението и изпълнението на проекти може да се управлява чрез организиране на курсове за обучение;
- Прости процедури за преразпределяне на средства и за внасяне на малки промени в проектните предложения;

Някои от действащите лица в изпълнението на предприсъединителните програми дирекция „УСЕС”/службата на националния координатор на помощта (за ФАР и ИСПА), дирекция ”Националния фонд” (за ФАР, ИСПА и САПАРД) ще изпълняват ключови функции в усвояването на Структурните фондове, съответно като ЦКЗ и СО. В дирекция „Националния фонд” е създадена среда за ефективно финансово управление и контрол във връзка с предприсъединителните фондове. Натрупан е практически опит в прилагането на правилото N+2 по САПАРД, който ще бъде полезен за финансовото управление на СКФ. Също така е натрупан опит по програма САПАРД и по процедурата за възстановяване на дълг. Децентрализираният подход в програмирането и изпълнението на САПАРД даде на Република България възможност да създаде и прилага механизми за управление на програмите за селско развитие и да се подготви за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд.

Натрупаният в работата с предприсъединителните фондове опит е важна предпоставка за успешното използване, координиране и контрол на помощта от СКФ. Тези институции обаче се нуждаят от по-нататъшно укрепване с оглед на разширяването на специфичните знания, на стратегическия финансов подход и компетентност, необходими за управлението на много по-голям финансов ресурс. В контекста на новите правила, функции и органи са създадени нови институционални отношения във връзка със СКФ и те трябва да бъдат затвърдени.

Напредък в подготовката на РДСИ по програмите ФАР и ИСПА

Процесът на подготовката на разширената децентрализирана система за изпълнение (РДСИ) е осъществяван от всички целеви институции по **ФАР** и **ИСПА** (дирекция „Националния фонд”, изпълнителни агенции, координиращи звена, Агенцията за вътрешен държавен финансов контрол/ дирекция „Одит на средствата от ЕС”), подкрепян от външна техническа помощ, финансирана от програмите ФАР и ИСПА, както и от държавния бюджет.

Етап 1 “Оценка на несъответствията ” - приключен

В етап 1 целевите институции бяха обект на проверки от международни компании за одит за съответствието на системите за управление и контрол, създадени по двете програми, с минималните изисквания съгласно Регламент на Съвета № 1266/1999.

По отношение на „Оценката на несъответствията” по **ФАР** се стигна до извода, че липсват цялостни разписани системи за управление и контрол на дейностите по ФАР, които да покажат наличието на здрава среда за финансово управление и контрол. Несъответствията бяха свързани главно с разработването на цялостни писмени процедурни наръчници, както и на подробен анализ на

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

нуждите от персонал и на подходящо обучение на наличния и новоназначен персонал.

„Оценката на несъответствията“ на етап 1 на РДСИ за целевите институции на **ИСПА** стигна до заключението, че няма големи несъответствия в дирекция „Национален фонд“. За дирекция „Управление на средства от ЕС“ беше констатирано, че координацията с и между изпълнителните агенции се нуждае от подобрене, че писмените процедури за дейностите на НИК трябва да се финализират. По отношение на одита на дирекция „Одит на средства от ЕС“ (ДОСЕС) - бяха установени проблеми при прилагането на подхода, базиран на риска в работата на одиторите, както и във връзка с практическото приложение на процедурите и необходимостта да се разширят програмите за одит, за да се провери процесът на обществените поръчки в изпълнителните агенции.

- **Етап 2 “Отстраняване на несъответствията”- приключен**

В етап 2 целевите институции подготвиха и реализираха планове за действие във връзка със слабостите, констатирани в етап 1. На всички тях бе осигурена външна техническа помощ. Процедурните наръчници на всички целеви институции бяха допълнително усъвършенствани, одобрени от ръководството и стриктно прилагани. Проведено бе интензивно обучение за укрепване на капацитета на тези институции и за улесняване прилагането на усъвършенстваните процедури.

- **Етап 3 “Оценка на съответствието”- приключен**

И при **ФАР**, и при **ИСПА** „Оценката на съответствието“ от етап 3 на РДСИ излезе с положително становище за наличните системи и тяхното съответствие с минималните изисквания, посочени в регламента на ЕК, което позволява представянето на заявка за РДСИ.

- **Етап 4 “Проверка за потвърждаване” - приключен**

Потвърждаващата проверка на **ИСПА** беше осъществена в периода 28.08.-01.09.2006 и в началото на ноември 2006 г. беше получен одиторският доклад. По отношение на НФ, НИК и ДОСЕС одитът не установи съществени слабости по отношение съответствието с приложимите разпоредби. На 23.11.2006 г. беше прието решение на Комисията за преминаване към РДСИ на три от четирите изпълнителни агенции по ИСПА, което означава, че другите основни действащи лица в Министерството на финансите (НФ, НИК и ДОСЕС) се смята, че отговарят на минималните изисквания съгласно Регламент ЕС № 1266/1999. През февруари 2007 г. последваща одитна мисия беше осъществена от Главна дирекция „Регионална политика“ в четвъртата изпълнителна агенция (МОСВ). Полученият одиторски доклад е по принцип с положително становище за напредъка и капацитета на изпълнителната агенция.

По отношение на **ФАР** след „потвърждаващата проверка от ЕК“ в окончателния одиторски доклад, издаден на 31 януари, 2007 г., са отбелязани три основни констатации, отнасящи се до изпълнителните агенции по ФАР, а именно: непълното изграждане на звената за предварителен контрол; непълното дефиниране на приноса на външните експерти за процеса на обществените поръчки; и непълното изграждане на архитектурата на вътрешния контрол в българската система.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

На основата на окончателния одиторски доклад за РСДИ и на работната среща с представители на ЕК, беше постигнато съгласие върху План за действие с коригиращи мерки и срокове. В следствие бяха осъществени и допълнителни мерки и документираните доказателства за това бяха представени на вниманието на ЕК, за да се покаже премахването на слабостите, констатирани от Комисията.

Коригиращите мерки, предприети впоследствие, доведоха до пълно съответствие на изпълнителните агенции с изискванията за РДСИ. Процедурата за предоставяне на акредитация за РДСИ на 4-те изпълнителни агенции по ФАР е завършена. На 29.06.2007 г. ЕК взе решение за преминаване към РДСИ на всичките четири изпълнителни агенции по ФАР.

2.2. Институционални структури

Механизмът на координация между различните институции на българската публична администрация във връзка със структурните инструменти се ръководи на високо ниво от Координационния съвет по НПП/НСРР, председателстван от министъра на финансите. Съветът включва по един заместник-министър от всяко от съответните министерства.

Тази координация е нормативно уредена с Решение на МС (№ 965/16.12.2005, № 988/ 27.12.2005), което определя структурите за управление на средствата от ЕС в България. Тези структури включват Управляващите органи (УО) на оперативните програми (ОП) и техните Междинни звена (МЗ), както и Централното координационно звено (ЦКЗ), Сертифициращия орган (СО) и Одитиращия орган (ОО).

ЦКЗ е част от дирекция „Управление на средствата от ЕС“ на Министерство на финансите, създадена през септември 2002 г. На ЦКЗ е възложена отговорността да действа като координатор на общото управление на предприєдинителните фондове на ЕС и ще продължи да изпълнява тази функция. Изграденото ЦКЗ носи натрупания опит и умения на Националния координатор на помощта (НКП) и на Националния ИСПА координатор (НИК).

Дирекция „Национален фонд“ в Министерството на финансите е Сертифициращ орган (СО) и изпълнява също функции на компетентен орган за получаване на всички осъществени от Европейската комисия плащания на ресурси по ЕФРР, ЕСФ и КФ. Дирекцията натрупа опит във финансовото управление и контрол на предприєдинителните инструменти.

Статутът на дирекция „Одит на средствата от ЕС“ (ДОСЕС) е уреден в Закона за вътрешния одит в публичния сектор, Устройствения правилник на Министерството на финансите и Наредба № 7 от 4 юли 2006 г. за изпълнението, координацията и хармонизирането на специфичните одиторски дейности по фондовете и програмите на ЕС.

До създаването на ДОСЕС в Министерството на финансите дейностите по одита на средствата от ЕС се изпълняваха от служителите на дирекция „Одит и сертифициране на средствата от ЕС“ в бившата Агенция за вътрешен държавен финансов контрол. От 10 януари, 2006 г. функциите ѝ са прехвърлени към Министерството на финансите и се изпълняват от новосформираната дирекция

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

„Одит на средствата от ЕС“. Служителите, които до тогава са се занимавали с одита на средствата от ЕС, също са прехвърлени към тази дирекция.

Механизмите за координация на дейностите на Одитиращия орган и звената за вътрешен контрол в министерствата, определени да бъдат УО, не са регламентирани нормативно. В момента дирекция „Вътрешен контрол“ на Министерството на финансите помага на министъра на финансите в координацията и хармонизирането на финансовото управление и контрол и във вътрешния одит в организациите от публичния сектор, част от които са Управляващите органи по оперативните програми.

ДОСЕС организира редовни срещи със звената за вътрешен контрол на министерствата, определени да бъдат Управляващи органи, в съответствие с добрите практики, за да се планира координацията и оптимизацията на одитните дейности.

Функциите на органите, ангажирани в управлението и контрола, и разпределението на функциите вътре във всеки орган, са ясно определени и отговарят на принципа за разделение на функциите между и вътре в управленските органи. В съответствие с Член 59,4 на Регламент (ЕС) 1083/2006 и предмет на разпоредбите на Член 58, в структурите, отговорни за управлението на СКФ, могат да бъдат част от един и същи орган.

Функционалната самостоятелност по отношение на процедурите за плащания по операциите е също осигурена, тъй като ДОСЕС е на директно подчинение на министъра на финансите и така е осигурена нейната функционална и структурна независимост. Сертифициращият орган (Дирекция „Национален фонд“) в Министерството на финансите е на подчинение на заместник-министъра на финансите, който е също така Национален ръководител. От друга страна, ЦКЗ е на подчинение на заместник-министъра, отговарящ за структурите, които управляват структурните инструменти и изпълняват ОП.

Разделянето на задълженията в Министерството на финансите е показано нагледно в долната схема:

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Докладът за капацитета за усвояване на средствата, изготвен от IDC, сочи, че е желателно да се оказва продължителна помощ на трите дирекции в Министерството на финансите, които ще осъществяват на централно ниво програмирането, координацията, управлението, финансовия контрол и одит. Техническото обучение се оказва адекватно, но недостатъчно. Изграждането на управленски информационни системи и системи за наблюдение ще бъде базата за координацията по време на изпълнението, но няма да е достатъчно за постигането на нужната координация.

Идентифицирани са редица рискове, свързани с текучество на персонала и непрестанната нужда да се обучават новоназначените специалисти. Текучеството на високо квалифициран персонал е проблем през последните години. По-долу е дадена статистическа информация за текучеството на персонала на централно ниво⁵:

Общ брой служители /брой напуснали служители по години	2004	2005	2006	Средно за периода	Средно за всички структури
ДУСЕС (ЦКЗ)	29 / 5 (17,2 %)	37/5 (13,5 %)	46/8 (17,4%)	16,0 %	14,6 %
Дирекция „Одит на средствата от ЕС” (ОО)	-	-	20/4 (20,0 %)	20,0 %	
Дирекция „Национален фонд” (СО)	22/3 (13,6%)	27/2 (7,4%)	34/1 (2,9%)	8,0 %	

Персоналът на звената, участващи в усвояването на СКФ, често е привличан от частния сектор, а напоследък и от консултантските фирми, работещи по СКФ, което може да разстрои доброто функциониране на администрацията. Ниското ниво на трудови възнаграждения в държавния сектор/администрация в сравнение с частния сектор намалява възможността да се привличат опитни експерти с висок професионализъм чрез процедурите за набиране на държавни служители и в същото време засилва риска от възможна корупция и измами. Текучеството на персонала, за обучението на който са похарчени значителни финансови ресурси, намалява до голяма степен ефективността на такива инвестиции. Запазването на високо квалифицираните експерти в структурите на ЦКЗ, ОО, СО и УО е от голямо значение за изграждане на нужния ефективен административен капацитет.

Правилното определяне на възнагражденията на персонала ще повиши значително мотивацията, ефективността и качеството на изпълнение на задълженията му и ще намали значително текучеството на опитния и квалифициран състав. Това ще увеличи и ефективността на инвестираните средства за обучение и на края, но не и по значение, ще улесни процеса на привличане на високо квалифицирани експерти да работят на свободните длъжности като държавни служители. Нещо повече, допълнителното

⁵ Данните са от документацията на дирекция „Човешки ресурси” на Министерството на финансите

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

възнаграждение ще сведе до минимум потенциалния риск от включване на служители в действия на корупция и измами по отношение на финансирането със средствата от ЕС.

Освен повишаването на нивото на трудово възнаграждение, Министерството на финансите (дирекция „Човешки ресурси“) е разработило програма за задържане на персонала с цел да намали текучеството и запази най-опитните си и заслужили служители.

Всички фактори, въздействащи върху мотивацията на държавните служители, влияят върху качеството на изпълнение на тяхната работата и отношенията помежду им, както и върху процента на текучество и реализацията на целите на организацията. Програмата за запазване на служителите включва следните мерки:

- Използване на възможността, регламентирана от Закона за държавния служител, за назначаване на държавните служители в администрацията на непълно работно време;
- Разширяване съдържанието на задачите, възлагани на служителите;
- Въвеждане на практиката да се информират всички служители ежегодно относно ползите, произтичащи за тях от това, че работят в администрацията;
- Подобряване на управленския подход и екипната работа;
- Изработване и прилагане на процедура за въвеждащо обучение за новоназначени служители;
- Въвеждане на добри практики за споделяне на новопридобитото знание.

Подробният анализ на всички административни структури, даден по-долу, е базиран на обстойно проучване, осъществено от вътрешни и външни експерти. Освен конкретните констатации за всеки орган на централно ниво, има някои основни потребности и слабости от гледна точка на изграждане на нужния капацитет, по-точно:

- Обучение на персонала, целящо повишаване на компетентността и практическите му умения за усвояване на средствата от ЕС и цялостното му трудово изпълнение;
- Наемане на външни експерти и консултанти според идентифицираните потребности и конкретните проблеми;
- Осигуряване и поддръжка на софтуер, хардуер и офис оборудване, които са неотменно изискване за висококачественото изпълнение на задълженията на персонала;
- Оптимизиране на управлението, трудовото изпълнение, както и повишаване на мотивацията на човешките ресурси, предотвратяване на загубата на високо квалифицирани служители и привличане на нови опитни и мотивирани лица да кандидатстват и да започнат да работят в структурите-бенефициенти;
- Обмяна на опит и добри практики, хармонизиране на методологиите със сродни институции от държавите-членки на ЕС в съответните области на прилагане на СКФ;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

- Развитие и подобряване на капацитета за отчитане на изпълнението на ОП/НСРР от всички структури, на които са възложени такива задължения;
- Изработване и актуализиране на процедурните наръчници и ръководства за работа на всички структури, участващи в координацията, контрола, изпълнението на СКФ;
- Осигуряване на висококачествени преводачески услуги.

Успешното изпълнение ще бъде подпомогнато и от задълбоченото вникване във всички аспекти на управленската система, на ролите и отговорностите на различните действащи лица (ЦКЗ, УО, МЗ, СО и ОО) и на регулаторната среда, в която се управляват програмите. Процедурните наръчници и ръководства са важно средство за постигане на такова общо разбиране. Те очертават ролите и отговорностите на организациите, включени в управлението на СКФ и разясняват защо и как се изпълняват тези роли. Важно е всички наръчници да бъдат изчерпателни и да се поддържат активно, така че да служат като източник за справки и да бъдат напълно актуализирани според последните промени в обстоятелствата, политическата среда и в светлината на натрупания опит.

2.2.1. Централно координационно звено

С решение на Министерски съвет (РМС 965/16.12.2005) са определени Централното координационно звено, както и Управляващите органи и Междинните звена на оперативните програми.

Въпреки че ЦКЗ не управлява директно оперативните програми на Структурните и фондове и Кохезионния фонд (това е изключително задължение на съответните Управляващи органи и Междинни звена), то работи на най-високото ниво на управление и координация на СКФ в България. Централното координационно звено е реорганизирано през януари 2006 г. и е назначен допълнителен персонал.

Институционалният капацитет на ЦКЗ в рамките на дирекция “Управление на средствата от ЕС” е повишаван непрекъснато от 2002 г. С оглед на положителния опит, натрупан от служителите в ЦКЗ до момента, са осъществени дейности за повишаване на компетентността им с цел увеличаване на капацитета на тази структура за извършване на всичките нейни бъдещи функции. Списъкът от проекти, насочени към изграждане на административния капацитет на ЦКЗ, включва: “Създаване на ясна система за Структурните фондове и Кохезионния фонд в България за Управляващия орган на Рамката за подкрепа от Общността (РПО) и на Единния разплащателен орган за Структурните фондове (СФ) и за Кохезионния фонд (КФ)”; “Укрепване на институционалния капацитет на Министерство на финансите”; “Подобряване на координацията, управлението и механизмите за прилагане на структурните инструменти на ЕС в България”, “Укрепване на капацитета на ЦКЗ в МФ в областта на формиране на политика, координация и преговаряне с ЕС в цялостния процес на одобряване на НСРР”.

Служителите изпълняват специфични задачи като координация на оперативните програми, координация за избягване на припокриването с другите две програми

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

- Национален стратегически план за развитие на селските райони (НСПРСР) и Национален стратегически план за рибарство и аквакултури (НСПРА) (предмет съответно на ЕЗФРСР и ЕФР), хоризонталните политики на ЕС, Европейско териториално сътрудничество, Шенген, Преходния финансов инструмент, координация с програмата за националните инвестиции, държавната помощ и други финансови инструменти, връзките с МФИ (ЕИБ, ЕБВР, Световна банка) и изпълнение на дейности, свързани с политиките на публично-частни партньорства.

ЦКЗ е разработило и изнесло за представители на местните власти (чрез Школата за публични финанси на МФ) тридесет и три специализирани курса за обучение и семинари, в които са участвали повече от 600 общински специалисти.

Неговите основни отговорности съгласно Устройствения правилник на Министерството на финансите включват:

- Подготовка на НСРР, стратегическо наблюдение, анализи и отчитане на нейното прилагане;
- Наблюдение на дейността на Управляващите органи и на напредъка на оперативните програми (ОП); назначава служители за връзка към всяка ОП, които подпомагат УО на ОП и наблюдават дали ОП имат напредък по посока на постигане на целите на НСРР;
- Функционира като секретариат на КН на НСРР;
- Участие в Комитетите за наблюдение и осигуряване на координация на действията, които трябва да бъдат извършени по оперативните програми и по програмите за Европейско териториално сътрудничество;
- Координация между ОП и координация между СКФ, ЕЗФРСР, ЕФР, ЕИБ и други финансови инструменти;
- Координация на други инструменти на ЕС и двустранни програми;
- Изработване на инвестиционна стратегия и координация на националната инвестиционна политика в публичния сектор;
- Координиране на дейностите за ПЧП и осигуряване на методическо ръководство за ПЧП, изработване на концепция за съчетаване на ПЧП с националните инвестиции, изграждане на мрежа от ПЧП;
- Координиране и преговаряне на големите проекти с ЕК;
- Координиране на програми за трансгранично сътрудничество с Македония, Сърбия и Турция и участие в работни групи и заседания;
- Разработване и поддържане на Единна информационна система за управление и наблюдение (ИСУН);
- Участие в процеса на вземане на решения в институциите на ЕС и агенциите, включително и в работните групи на Съвета;
- Участие в подготовката на Пакет за прилагане на кохезионната политика за периода след 2013 г.;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Указания по изработването на национално законодателство, документи и правила във връзка със СКФ;
- Изработване на Общ наръчник за Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- Осигуряване на обучения и осведоменост на обществото и местните власти за европейската кохезионна политика;
- Подготвяне и представяне в ЕК на доклади за приноса на съфинансираните от ЕС програми за изпълнението на НСРР и постигането на целите на кохезионната политика, съгласно изискванията на Регламентите и на българското законодателство.

С цел по-добро изпълнение на специфичните си отговорности служителите на ЦКЗ трябва да направят оценка на сегашното ниво на своята компетентност и да придобият допълнителни умения и познания чрез курсове за обучение, семинари и учебни посещения за обмяна на опит с други нови държави-членки с подобен опит и със стари държави-членки с продължителен опит в усвояването на фондове. Целта е те да могат по-добре да изпълняват своите задължения като главен координатор на ОП. Обучението на служителите на ЦКЗ трябва да бъде тясно свързано с областите на стратегическо планиране и изпълнението на проекти и програми, с процеса на формиране на политики и вземане на решения, с процесите на наблюдение и оценка.

Подробните оперативни наръчници и процедури на ЦКЗ са вече разработени. ЦКЗ ще преглежда съдържанието им периодично и ще ги актуализира при необходимост след нужните консултации.

Друга специфична потребност на ЦКЗ е свързана с осигуряването на нужните ресурси и информация за поддържане и изпълнение на функциите на Комитета за наблюдение на НСРР и на всички други мероприятия, тясно свързани с ефективното и ефикасно изпълнение на целите на НСРР.

Все пак, особено през първите години на настоящия програмен период, ЦКЗ ще се нуждае от допълнителна техническа помощ и консултантски услуги на външни организации или експерти във връзка с разнообразните функции, които изпълнява по отношение на структурните инструменти.

Дейностите, предвидени в ОПТП, ще надграждат резултатите от изпълнението на заложените мерки в проекта по ФАР 2006/018-343.08.05 (2 млн. евро) „Подобряване на координацията, управлението и механизмите за изпълнението на структурните инструменти на ЕС в България”, който ще се изпълнява през 2007 г. и през 2008 г.

Адекватни механизми, които да осигурят, че няма да има припокриване или дублиране на финансирането, вече са създадени от Управляващия орган на ОПТП. Във формулярите за кандидатстване се посочват всички възможни връзки между даденото проектно предложение и завършени или съществуващи проекти в същата област, като по този начин ще бъде осигурена превенция срещу възможно припокриване. Освен това, в обхвата на финалния пакет на Преходния финансов инструмент няма проекти, свързани с управлението на СКФ, нито пък има дублиране на бенефициентите. В случаите, когато е възможно друго финансиране от ЕС в области, попадащи в обхвата на проекти

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

по ОПТП, това ще бъде докладвано на ЕК като част от годишния доклад за изпълнението.

2.2.2. Сертифициращ орган

Дирекция „Национален фонд“ в Министерство на финансите е определена с Решение на Министерски съвет № 988/27.12.2005 като Сертифициращ орган (СО) и орган, отговорен за получаването на фондове от ЕС. Той действа съгласно разпоредбите на член 61 от Регламент на Съвета (ЕС) 1083/2006. СО отговаря по-специално за изготвяне и представяне пред ЕК на сертифицирани декларации за разходите и заявления за плащане, както и за удостоверяването на следното:

- Че декларациите за разходи са точни, получени са при използване на надеждни счетоводни системи и се основават на проверими отчетни документи;
- Че декларираните разходи съответстват на правилата, прилагани на национално и общностно ниво и са извършени по отношение на действия, подбрани за финансиране в съответствие с прилаганите по програмата критерии и отговарят на правилата на национално и общностно ниво.

СО сертифицира разходите, описани в заявлението за плащане, което се представя на Комисията. По-нататък, той установява, че УО и МЗ, които се отчитат на УО, отговорен за изпълнението на съответната програма, са изпълнили условията, формулирани в Регламентите на ЕС и в националното законодателство.

В рамките на своите задължения СО гарантира, че е получил от Управляващите органи адекватна информация относно процедурите и проверките, извършени във връзка с разходите, включени в декларациите за разходи. За да се увери, че системите, изградени в УО и МЗ са надеждни, СО трябва да вземе под внимание резултатите от всички одити, извършени от или под отговорността на Одитиращия орган. Затова той трябва да си осигури достъп до тези доклади.

СО поддържа в електронен формат счетоводни документи относно декларираните пред ЕК разходи и води отчет за възстановимите суми и оттеглените суми след частично или пълно прекратяване на подпомагането по дадена операция.

СО докладва пред ЕК за всички нарушения, които са били обект на първоначално административно или съдебно разследване, и информира Комисията, като се позовава на предишни доклади, относно започнати процедури по нередности, за които е било съобщено по-рано, както и относно всички важни промени, настъпили в резултат от тези действия.

Съобразно основните отговорности на СО във връзка с усвояването на СКФ са предприети различни мерки за повишаване на неговия капацитет. За периода януари 2006 - май 2007 г. служителите на дирекция „Национален фонд“ са преминали няколко обучения по линия на помощта по ФАР, в области като: „Системи за сертифициращи и разплащателни органи“, „Управление на

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

финансите”, „Нарушения” „Процес на сертифициране и плащане по СКФ”, „Вътрешен одит”, „Обучение за прилагащия регламент 1828/2006”.

Въпреки това недостатъчният брой опитни служители в някои конкретни области или текущото на служители може да се отрази на управлението на финансите и на плащанията. В тази връзка по-нататъшното подходящо обучение на персонала на дирекция “Национален фонд” се разглежда като предпоставка за ефективното изпълнение на функциите на дирекцията по Структурните фондове и Кохезионния фонд като Сертифициращ орган и орган, отговорен за получаването на всички плащания от ЕС съгласно Регламент 1083/2006. Обучението трябва да бъде планирано и проведено по начин, който осигурява постоянно обучение на служителите за изпълнение на съответните изисквания, придобиване на необходимите умения и споделянето на добри практики и опит от другите държави-членки. Констатирани са възможните рискове, свързани с неточност на информацията, подавана от УО и МЗ, като проверките на нейното качество могат да доведат до забавяне на плащанията. Инструментите за намаляване на този риск включват: изработване на основни насоки за работата на УО и МЗ, прилагане на политика за управление на риска, редовна комуникация между съответните служители и т.н.

Освен описанието на паричните потоци и на отговорностите на административните структури, които ги управляват, СО трябва да осигури ръководство и инструкции за УО и МЗ във връзка с процесите на плащания и сертифициране. За тази цел трябва възможно най-бързо да се развие капацитет за изработване и актуализиране на работни документи, качествени отчети за ЕК и други доклади по СКФ, необходими за гладко протичане на процеса на изпълнение на всички оперативни програми.

Други специфични нужди на СО са свързани с осигуряването на необходимите ресурси за извършване на проверки на място в Управляващите органи, Междинните звена, бенефициентите, включително и посещение на място на проекти по СКФ в България; участие в съвместни работни групи, комисии и комитети; проверки на място на програмите за трансгранично сътрудничество в трите съседни страни (Бивша югославска република Македония, Сърбия и Турция), както и по-нататъшно развитие и модификация на счетоводната система на Сертифициращия орган.

2.2.3. Одитиращ орган

На дирекция „Одит на средствата от Европейския съюз” са възложени (Постановление на Министерския съвет № 300/29.12.2005, изменящо Устройствения правилник на МФ) отговорности по организацията и извършването на специфични одити и проверки по дейностите на звената, отговорни за европейските фондове и програми в съответствие с изискванията на регламентите на ЕС.

Одиторите в дирекция “Одит на средствата от Европейския съюз” (ДОСЕС) са назначени в съответствие с член 45, алинея 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор, изискващ минимум двегодишен опит в областта на вътрешния и външен одит и съгласно член 45, алинея 2, ръководителите на екипите за одит трябва да имат поне две години опит в областта на одита на средства от ЕС. В момента 15 одитори от ДОСЕС имат опит като държавни

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

служители в Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол, включително в Дирекцията за одит и сертифициране на средствата от ЕС.

От 2001 г. одиторите от дирекцията са извършвали одити по предприсъединителните програми ИСПА и САПАРД, също така и по програмите „Леонардо да Винчи” и „Сократ”. До 2006 г. тези одити са били извършвани в рамките на бившата Агенция за държавен вътрешен финансов контрол и от януари 2006 г. - от дирекция “Одит на средствата от Европейския съюз” в Министерството на финансите. Извършени са одити на двете системи за управление и контрол на тези програми, както и на законността и легалността на разходите, извършени по отделни проекти. На базата на тези одити са издадени сертификати за отчетите по програмите САПАРД, „Леонардо да Винчи” и „Сократ”, както и заключителни декларации при приключването на проекти по програма ИСПА.

През 2003 г. одиторите от дирекция “Одит на средствата от Европейския съюз” са извършили в рамките на бившата Агенция за държавен вътрешен финансов контрол одити за предварителна оценка на съответствието по 7 мерки по програма САПАРД. Одитът включва извършване на оценка на съответствието на системата за управление и контрол на Агенция САПАРД по тези мерки с Многогодишното споразумение за финансиране по програма САПАРД. На базата на направения одитен доклад е дадена акредитация по всичките 7 мерки, които все още се изпълняват.

През 2007 г. ДОСЕС е извършила два пилотни одита за оценяване на готовността на системите за управление и контрол по оперативна програма „Административен капацитет” и оперативна програма „Регионално развитие” в Управляващите органи, съответно в Министерството на държавната администрация и административната реформа и Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Одитите са извършени по Туининг лайт проект с помощта и участието на одитори от Националната служба за одит на Обединеното кралство и от Одитирация орган на Република Полша. На базата на тези одити е направена първоначална оценка на подготвените системи и на тяхното съответствие с изискванията на Регламент 1083/2006 и Регламент 1828/2006. Тази оценка ще подпомогне както подготовката на Управляващите органи, така и тази на одиторите от ДОСЕС за предстоящия ангажимент за извършване на оценка на съответствието.

В доклада за готовността за прилагане на системата за разширена децентрализация по програма ИСПА, изготвен от „Делойт и Туш”, също беше изразена позитивна оценка за ДОСЕС.

Горепосоченият опит е стабилна база за професионалната квалификация, необходима за изпълнение на функциите на Одитирация орган във връзка с финансовите ресурси по Структурните фондове и Кохезионния фонд. На базата на това в процеса на получаване на РДСИ по програма ИСПА е дадена положителна оценка на дирекция “Одит на средствата от Европейския съюз”.

Стабилният административен капацитет, изграден в рамките на ДОСЕС, е подсилен чрез обучения и специализации, осъществени от одиторите от дирекцията, включително в рамките на Туининг проект, по който бившата АДВФК е била бенефициент. Списък на обученията е представен в Приложение 8.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

През периода 2002-2006 г. персоналот на дирекцията е участвал в изпълнението на няколко проекта, насочени към повишаване на административния капацитет, сред които: „По-нататъшно подобряване на дейностите по одит, извършвани от дирекция “Одит на средствата от ЕС” на Министерство на финансите на Република България”, “По-нататъшно прилагане на новия модел за вътрешен одит в публичния сектор в България”, “По-нататъшно развитие на независимите институции за външен одит в публичния сектор” и др. За периода януари 2006 – май 2007 са били проведени тридесет и четири обучения (включително семинари, работни групи, курсове и др.) с участието на различни служители на ДОСЕС. Основният акцент беше поставен върху системите за управление и контрол на СКФ, регламентите на ЕС, финансовите закони и законите за обществени поръчки, анализ на риска, одитни стандарти и други въпроси, свързани с предстоящите задачи на ОО.

- **Методология на одита**

Общата методология на ДОСЕС е представена в Ръководство за одит на средствата от ЕС. Ръководството беше изработено с помощта на външни консултанти и беше одобрено през февруари 2006 г. от директора на дирекцията. Ръководството е актуализирано с помощта на външни консултанти и по малък туининг проект в съответствие с изискванията на Структурните фондове и Кохезионния фонд. Тъй като то излага основните принципи, изисквания и изпълнение на одиторските дейности, от изключителна важност е да се актуализира и разпространи сред персонала и съответните външни органи.

- **Планиране на одити**

Стратегическият план за одит (СПО) на дирекция “Одит на средствата от Европейския съюз” представя цялостната рамка за извършване на одитни дейности и представлява база за изработването на Годишни планове за одит. Съгласно Наредба 7 от 4 юли 2006 г. за реда и начина за осъществяване, координация и хармонизация на специфичните одитни дейности по фондове и програми на ЕС, директорът на ДОСЕС разработва Стратегически план за одит за дейностите на ДОСЕС. СПО се одобрява от министъра на финансите.

Като одитиращ орган, ДОСЕС отговаря за следните дейности:

- **Одитна стратегия (чл. 62, т 1, с от Регламент на Съвета № 1083/2006);**

В срок от 9 месеца след одобряването на ОП дирекция „Одит на средствата от ЕС” трябва да представи в ЕК Одитна стратегия. Това е стратегически документ, в който се определят основните насоки на изпълнението на одити на ОП по СКФ за целия програмен период. Дирекцията ще бъде подпомогната в изработването на стратегията от външни експерти (квалифицирани одитори, счетоводители), работещи в съответствие с международно приетите стандарти за одит и притежаващи обширен опит в сферата на одити по Структурните фондове. Одитиращият орган ще бъде подпомаган от тези експерти през целия период на извършване на оценка на съответствието, също така и в процеса на разработване на методология, изпълнението на техните одитни ангажименти и подготовката на одитните доклади. Финансирането на тази експертна помощ ще бъде извършено по Оперативна програма „Техническа помощ”. ДОСЕС извършва специфични одитни дейности по всички фондове и програми на ЕС на базата на Годишния план за одит, специално подготвен за всяка отделна

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

програма и одобрен от министъра на финансите. Годишните планове за одит се изработват от директора на ДОСЕС след анализ на резултатите от предишните одити, съгласно ресурсите за одит на ДОСЕС и въз основа на оценката на риска. Годишните планове за одит включват обектите, подлежащи на одит в съответната година, периода за изпълнение, целта и обхвата на одитните задължения. Всяка промяна в годишните планове за одит се извършва по предложение на директора на ДОСЕС и при изложени аргументи за причините, налагащи промяната и се одобрява от министъра на финансите.

- Одити на системи и одити на операции съгласно Член 62, т.1, а, б от Регламента на Съвета (ЕС) 1083/2006.

По време на програмния период 2007 - 2013 г. следва да бъдат извършвани одити на системите на всички Управляващи органи, Междинни звена и на Сертифициращия орган, както и одити на операциите в рамките на горепосочените структури и бенефициенти.

- Годишен контролен доклад (чл. 62, d, i, e от Регламента (ЕС) № 1083/2006);

Докладът излага констатациите от извършените през предишния 12-месечен период одити в съответствие със Стратегията за одит на оперативната програма и отчита недостатъците, открити в системите за управление и контрол на програмата.

- Одитно становище (чл. 62, d, ii Регламент на Съвета (ЕС) № 1083/2006);

ДОСЕС издава становище въз основа на извършените в рамките на нейните отговорности одитни и контролни проверки, като се произнася дали системите за управление и контрол функционират ефикасно, така че да се осигурят разумни гаранции, че представените на Комисията декларации за разходите са верни и представляват надеждно доказателство, че извършените транзакции са легитимни и редовни;

- Представяне на декларация за окончателно приключване (чл. 62, 1 е, Регламент на Съвета № 1083/2006);

ДОСЕС представя на Комисията най-късно до 31 март 2017 г. заключителна декларация, оценяваща обосновката на заявлението за изплащане на оставащия баланс и законността и редовността на извършените транзакции, покрити от окончателната декларация за разходите, който се придружава от окончателен контролен доклад.

- Представяне на декларации за частично приключване (чл. 62, ал. 1 d (III), Регламент на Съвета № 1083/2006);

ДОСЕС представя, където това е приложимо съгласно член 88, декларация за частично приключване, оценяваща законността и редовността на разглежданите разходи.

- Оценка на съответствието (чл. 71,2 Регламент на Съвета № 1083/2006);

За изпълнението на оценка на съответствието на УО, МЗ и СО на 7-те ОП, ОО ще бъде подпомаган от външни експерти (квалифицирани одитори, счетоводители), работещи в съответствие с международно приетите стандарти за одит и притежаващи обширен опит в сферата на одити по Структурните фондове.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

Оценката на съответствието на самия ОО ще бъде направена от външна одиторска компания, с която ще се сключи договор според разпоредбите на Закона за обществените поръчки. Тръжната процедура вече е започнала. Тази дейност ще се финансира от ОПТП.

- Тъй като ДОСЕС ще бъде Одитиращ орган по програмите за трансгранично сътрудничество с Македония, Сърбия и Турция, одитори от ДОСЕС могат да участват в групата одитори по оперативните програми за трансгранично сътрудничество, по които България не е водещ партньор.

Съгласно чл. 9 на Наредба 7 от 4 юли 2006 г. за реда и начина за осъществяване, координация и хармонизация на специфичните одитни дейности по фондове и програми на ЕС Одитирацият орган може да се възползва от възможността да използва външни изпълнители за осъществяването на одити на системите и одити на операциите. Тези външни изпълнители са външни одитиращи органи, притежаващи необходимите умения и квалификации за осъществяване на горепосочените одити. Те ще бъдат избрани по процедура с търг за обществена поръчка, който ще бъде обявен през 2008 г.

Тези дейности ще бъдат осъществявани под контрола и съгласно методологията, осигурени от Одитирация орган, т.е. инструкции и работни програми, осигурени от Одитирация орган и изпратени на одиторите, извършващи проверката, което гарантира спазването на методологията за одит.

След оценка на качеството на работата на звената за вътрешен одит в основните министерства, посочени като Управляващи органи, Одитирацият орган може да вземе решение, че звената за вътрешен одит могат да осъществяват одит на операциите въз основа на съответен образец/ или система съгласно методологията, одобрена или изработена от Одитирация орган. Осъществяването на одитите ще бъде съгласувано с ръководството на министерствата и ще бъде изложено в Стратегията за одит.

Разпоредбите на чл. 9 от Наредба №7/04.07.2006 отразяват разпоредбите на Регламент на Комисията (ЕС) № 1828/2006 от 08 декември 2006 г. и Регламент на Съвета (ЕС) № 1083/2006 от 11 юли 2006 г. В съответствие с тези разпоредби Одитирацият орган има право да възложи на външни организации, при посочените по-горе условия, осъществяването на одит на системи и одити на операции, при условие, че гарантира функционалната независимост на външните изпълнители и осигурява гаранция за качеството на тяхната работа.

Въпреки че част от одитите на системи и одитите на операции, включително и проверките на място, за ЕРФР, ЕСФ и Кохезионния фонд ще се извършват от външни изпълнители, Одитирацият орган ще трябва да извърши значителен брой одити, използвайки собствените си ресурси. Тъй като много от одитираните обекти са разположени извън градовете/селата (като например, ПСОВ, депа за отпадъци, строителство на пътища), и тъй като може да се наложи да се правят комбинирано няколко проверки на място в кратък период от време, тяхната ефективност и навременност зависи от мобилността на екипа за одит. Като се има предвид този факт е много важно да се обезпечат средства за транспорт, както и преносимо оборудване и специален софтуер за нуждите на изпълнението на одитите.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

С цел подобряване на квалификацията и осъвременяване на знанията на одиторите за периода 2006 - 2008 г. е разработена Учебна програма, която е насочена към новите регламенти на Комисията, националното законодателство в областта на обществените поръчки, Структурните фондове и политиките и процедурите на Кохезионния фонд, одити на информационните системи, разкриване на нарушения или измами и др. Новоназначените служители трябва също да преминат разширено обучение в областта на одита и управлението на фондове от ЕС и на съответното национално законодателство и законодателството на ЕС. С оглед подобряване на качеството на дейностите по одита и осъвременяване на знанията на одиторите трябва да бъдат предвидени периодични обучения.

2.2.4. Управляващ орган на Оперативна програма „Техническа помощ”

Отдел „Оперативна програма “Техническа помощ” към Министерство на финансите е създаден като Управляващ орган на ОПТП.

Служителите на отдел ОПТП са основно експерти с опит в прилагането на предприсъединителни програми за периода преди присъединяването на България към ЕС. Всичко това е едновременно предпоставка и стабилна основа, които в комбинация с обученията, планирани за идните периоди, биха довели до създаване на добре функционираща структура за управление (по отношение на организационния модел, процедурите и потенциала на човешките ресурси), чрез която да бъде постигнато високо ниво на усвояване на средствата по СКФ. Ръководителят на отдела беше назначен след публичен конкурс за поста, въз основа на демонстрирано високо ниво на професионални умения, компетентност, познания, както и доказан дългогодишен опит в областта на управлението на проекти, водене на преговори със служители на институциите на ЕС, както и в усвояването на средства по предприсъединителните програми.

Експертите, които са отговорни за управлението на европейските фондовете по ОПТП, са взели участие в няколко обучения, сред които: „Структурни фондове”, ECORYS - Холандия); „Кохезионна политика на ЕС и Структурните фондове; „Бюджет на ЕС” (Институт за публична администрация и европейска интеграция - София), „Управление и наблюдение на финансираните от ЕС оперативни програми” и „Финансово управление на структурните фондове” (Институт по публична администрация - Дъблин).

Целта на изброените по-горе обучения се състои основно в това да се обърне внимание на актуални въпроси, като се задълбочат цялостните познания на служителите в областта на управлението на структурните инструменти, както и подобряването на техните професионални умения и цялостната им работа по дейности, свързани със Структурните фондове на ЕС (изготвяне на програми, оценяване, наблюдение, управление на проекти и т.н.).

Съгласно член 60 от Регламент на Съвета (ЕС) 1083/2006 на Съвета, Управляващият орган на ОПТП отговаря за ръководството и прилагането на оперативната програма в съответствие с принципите на ефективно и ефикасно управление.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

Както при всички ОП, Управляващият орган е един от най-важните органи на изпълнението, тъй като той носи най-голяма отговорност за доброто управление на програмата и нейното изпълнение. Затова УО трябва да има на разположение работни документи, които очертават ясно, в детайли и по прозрачен начин разпределението на задълженията и отговорностите за целия период на изпълнение на ОПТП. УО на ОПТП е възложил на външен консултант изработването на нужния наръчник за процедурите, основни насоки и други работни документи, които да подпомогнат дейността на служителите на УО.

УО на ОПТП трябва да развие капацитет за изготвяне на качествени отчети в рамките на системата за наблюдение и за ЕК като част от изискванията на Регламент (ЕС 1083/2006) и за да гарантира, че всички възможни промени в политическата среда и в обстоятелствата или неуспехи ще бъдат надлежно регистрирани и на тях ще се реагира по нужния начин чрез въвеждането на адекватни корекции и промени. По приоритетна ос 1 са предвидени и редовни прегледи и актуализации на процедурите.

За да осигури най-ефективно и ефикасно изпълнение на ОПТП, персоналът на УО трябва да бъде изключително добре обучен. За тази цел се предвижда всеобхватно обучение и развитие на нови умения в области като: стратегическо планиране и управление, разработване на проекти, наблюдение и оценка, изпълнение на проекти, основни умения за комуникация и комуникационни стратегии, подобряване на базата знания за ИТ, включително за съхраняване и сигурност на информацията, работа в мрежа, разширяване на финансовите познания, т.н. Постава се акцент върху нуждата от по-нататъшно обучение на персонала на УО на ОПТП в областта на националния ЗОП, вътрешния контрол, плащанията, предотвратяването на нарушения, като провеждане на съответното обучение също е предвидено.

2.2.5. Комитет за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка

На основание на Регламент 1083/2006 и Постановление на Министерски Съвет № 182/21.07.06, Комитетът за наблюдение на НСРР следи изпълнението на целите на НСРР и приноса на оперативните програми, съфинансирани от СКФ, за осъществяване на Националната програма за реформи.

Основните задачи на Комитета за наблюдение на НСРР са:

- Да следи напредъка за постигането на целите на НСРР;
- Да отчита резултатите от прилагането на ОП чрез доклади и оценки;
- Да разглежда и одобрява годишните доклади по изпълнението;
- Да предлага действия за подобряване на изпълнението на операциите по фондовете;
- Да одобрява докладите по НСРР съгласно изискванията на Регламента;

Изключително важно е Комитетът за наблюдение на НСРР да функционира като източник за стратегически решения и орган за постигане на съгласие. Следователно е от голямо значение изграждането на система за наблюдение, която е в състояние да осигурява адекватна информация за напредъка и съответните резултати по изпълнението на НСРР.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

За целите на доброто изпълнение на функциите си по наблюдение членовете на Комитета за наблюдение на НСРР трябва да бъдат изключително добре запознати със средносрочните и дългосрочните цели на НСРР и на кохезионната политика, с националните стратегически приоритети, както и със собствените си задачи и отговорности. Ето защо осигуряването на обучение за членовете на Комитета се смята за полезно за цялата система на наблюдение на изпълнението на структурните инструменти.

Процесът на организация на заседанията на КН на НСРР изисква да се осигурят различни ресурси и услуги, като помещения, фотокопиране и разпространение на материалите, превод, т.н., което ще спомогне за гладкото протичане на работата.

2.2.6. Комитет за наблюдение на ОПТП

Съгласно член 66, Управляващият орган и Комитетът за наблюдение гарантират качеството на изпълнение на ОПТП. Те извършват наблюдение по финансови показатели и показателите, отбелязани в член 37(1)(с) и определени в ОП.

Съгласно Постановление № 182/21.07.2006 на Министерски съвет, Комитетът за наблюдение на ОПТП е създаден с цел извършване на редовно наблюдение и оценка на ефикасното изразходване на фондовете, започнатите проекти, както и правилното изпълнение на оперативната програма. Наблюдението на ОПТП се извършва от Комитета за наблюдение и включва:

- Систематична оценка на постигнатия напредък в осъществяването на поставените цели;
- Одобряване на годишния доклад и заключителните доклади по изпълнението преди тяхното представяне пред Европейската комисия;
- Одобряване на предложенията за промени в съдържанието на решението на Европейската комисия във връзка с помощта от Европейския фонд за регионално развитие; и
- Внасяне на предложения в Управляващия орган за потенциални промени в извършваните дейности.

Тъй като Комитетът за наблюдение на ОПТП е отговорен за гарантирането на изпълнението на програмата, е изключително важно да се създаде система за наблюдение, която е способна да осигури подходяща информация относно напредъка и степента на постигане на приложимите цели за всяка от мерките.

Осигуряването на нужните ресурси, материали и услуги за дейността на КН на ОПТП и за всички други мероприятия, които са тясно свързани с ефективното и ефикасно изпълнение на ОПТП - това е друга идентифицирана потребност във връзка с функционирането на комитета.

Накрая, но не и по значение, членовете на КН на ОПТП трябва чрез целево обучение да развият сегашното си ниво на компетентност и дори да добият допълнителни познания за съдържателната страна на програмата и други документи, свързани с нея, така че да могат по-добре да изпълняват задълженията си.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

2.3. Единна информационна система за управление и наблюдение

Беше създадена Единна информационна система за управление и наблюдение (ИСУН) с цел гарантиране на ефикасно управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България, както и постоянния обмен на данни с Комисията. ИСУН беше разработена през периода декември 2005 - ноември 2006 г. по проекта по програма ФАР BG2003/004-937.10.04 „Създаване на кохерентна система за Структурните и Кохезионния фондове в България, предназначена за Управляващия орган на Рамката за подкрепа от Общността (РПО) и за Единния разплащателен орган за Структурните фондове (СФ) и Кохезионния фонд (КФ)”.

Основната цел на ИСУН е осигуряването на обширна, точна и навременно получена информация за изпълнението на проектите, операциите и програмите, съфинансирани от Структурните фондове на ЕС.

ИСУН функционира на основата на връзката клиент- сървър, като дава достъп до основната база данни, инсталирана в Министерство на финансите, на всички съответни институции/организации (Управляващи органи на ОП, Междинни звена, Сертифициращ орган, членове на Комитети за наблюдение, напр. секторни министерства и местни институции и т.н.). Достъпът до системата се осъществява чрез интернет от всеки компютър с браузър, напр. MS Internet Explorer. Поради това, потребителят може да се намира където и да е в България, дори в чужбина.

ИСУН има за цел да подпомага на всички нива органите, отговорни за управлението, наблюдението, оценяването и контрола на ОП „Регионално развитие”, ОП „Околна среда”, ОП „Транспорт”, ОП „Административен капацитет”, ОП „Развитие на човешките ресурси”, ОП „Техническа помощ” и оперативните програми за Трансгранично сътрудничество по цел „Европейско териториално сътрудничество”.

ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” има своя собствена информационна система, но се предвижда двете системи да бъдат свързани. Основните компоненти на конкретната връзка между тях вече са съгласувани и одобрени от Министерство на финансите и Министерство на икономиката и енергетиката.

Друга характеристика на ИСУН е разширената подкрепа, която системата ще предоставя на своите потребители в ЦКЗ, СО, УО на ОП и МЗ. Системата ще съдържа набор от подробно описани правила и процедури, приети от ЦКЗ, СО и УО на ОП, готови модели на документи, контролни списъци, списъци с признати разходи и дейности и др., които ще помагат на потребителите да изпълняват всекидневните си задачи. ИСУН съдържа и няколко модула от системни данни (основни данни) за улесняване на процеса на вкарване на данни.

В момента ИСУН е инсталирана в Министерство на финансите, но тя ще бъде актуализирана и приведена в съответствие с настоящото развитие в България. Значителна част от системата трябва да бъде актуализирана преди официалното ѝ пускане. Приоритетите на оперативните програми, операциите, списъците с признати разходи и дейности, бюджетите, контролните списъци, индикаторите, формулярите за кандидатстване и други модели на стандартни документи, ще бъдат вкарани в системата. Разширяването на капацитета на ИСУН, нейното бъдещо развитие и подсилване, както и очакваното нарастване на броя

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

потребители на системата ще наложат допълнителни доставки на хардуер и софтуер.

Добрата поддръжка и използване на ИСУН е от голямо значение за всички заинтересовани страни, участващи в процеса на изпълнение на програмата. Това изисква:

- 1) Функционална и работеща ИСУН, способна да наблюдава изпълнението на Структурните фондове в големи подробности през целия програмен период;
- 2) Добре обучени и способни потребители на всички нива на изпълнението;
- 3) Подходящо оборудване за изпълнение на задачите.

Ще бъдат разработени няколко интерфейса, за да се гарантира ефективният обмен на информация между ИСУН и други информационни системи, включително SFC 2007, ИСУН на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”, Информационната система за предотвратяване на измами (AFIS) на Европейската комисия за идентифициране на нередности, База данни на публичните инвестиции „Инвеститор - планиращ - администратор”.

Ще бъде разработен и интерфейс с Информационната система за наблюдение на дейностите на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони в България. Тъй като Информационната система за наблюдение на дейностите на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони не е разработена още, ИСУН ще предостави възможност за отворен интерфейс, който ще осигури обмяната и насрещната проверка на информация в реално време между двете системи.

В началния етап на прилагането на ИСУН потребителите ще бъдат предимно от УО на ОП и МЗ. Това са и потребителите, които ще въвеждат информацията в ИСУН по време на всекидневната си работа. По-конкретно, те ще отговарят за първоначалната регистрация на кандидати и проектни предложения и за прехвърлянето на информация от получените формуляри за кандидатстване в ИСУН. Финансовата част на системата ще позволява на потребителите да боравят с цялата финансова процедура по отношение на кандидатстването и управлението на проекта, от плащането на всички оставащи средства, предоставени от бенефициента или изпълнителя до предаването на отчета на разходите на Европейската комисия. Системата ще бъде използвана от ЦКЗ, Сертифициращия орган, както и Одитиращия орган.

В момента над 100 експерта от ЦКЗ, СО, УО на ОП и МЗ са преминали обучение за ИСУН. Това предварително въведение в системата не бе достатъчно, като се вземе предвид, че от обучението до реалното стартиране на системата ще изминат шест месеца и нуждите на обучението ще се променят в съответствие с различните етапи от прилагане на ИСУН. В тази връзка са определени поне три различни типа обучение, което е необходимо: интензивно обучение за всички потребители (в периода 2007 - 2008 г.); подпомагащо обучение, което ще се проведе през оставащия период (2009 - 2013 г.) и специализирано обучение.

Ще бъде създадена помощна система (Help Desk), за да се гарантира безпрепятственото използване на системата за целия период 2007 - 2013 г. Помощната система ще подпомага потребителите при изпълнението на всекидневните им задачи, за да се гарантира правилното прилагане на всички правила и процедури, приети от УО на ОП, модели на документи, контролни

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

списъци, списъци с признати разходи и дейности, основни данни и т.н., които са включени в ИСУН. Помощната система ще следи и за навременно отстраняване на проблеми (вируси) в системата, за разрешаване на други технически проблеми и осъществяване на минимални промени в системата.

Развитието на ИСУН в България не се счита за еднократно действие. На него се гледа като на процес, който ще се развива успоредно с функционирането и всекидневното използване на системата. Както сочи опитът на други страни-членки на ЕС, след пускането на ИСУН, броят на потребителите ще се увеличи от около 500-800 потребители на до 1200 потребители в рамките на няколко години. По този начин ще се предприемат необходимите действия за разширяване на капацитета на ИСУН. Тези действия ще включват мерки за допълнително развиване и обогатяване на ИСУН, така че системата да може да осигурява ограничен достъп за крайните бенефициенти, както и статистика за широката публика чрез единен информационен портал.

Поуки, извлечени от въвеждането и експлоатацията на информационните системи за управление на ФАР и ИСПА

Информационната система за управление на програма ФАР беше разработена така, че да обхване целия процес на управление и контрол на проектите, тяхното отчитане и проследяване. Системата осигурява публичен достъп до всички финансови меморандуми/споразумения и проектни фишове от 2000 г. насам, като институциите, които участват в управлението на програма ФАР имат допълнителен достъп, за да поддържат данни относно договори, поправки, продължения на договори и т.н. Осигурено е и събирането на различни доклади. Информационната система за управление на ФАР се използва повече като информационен инструмент, отколкото като инструмент за управление, поради липсата на връзки със счетоводната система SAP, която съдържа финансова информация и се управлява от дирекция „Национален фонд”. Бяха направени опити за прехвърляне на постоянен поток от данни в ИСУ на ФАР, които приключиха без успех, поради което се предвижда допълнителна помощ за преодоляване на проблемите. Друг недостатък при работата на ИСУ на ФАР е нередовното въвеждане на данни от заинтересованите страни в зависимост от отговорностите им (особено Изпълнителните агенции по ФАР) поради съществуването на твърде много информационни системи във връзка с ФАР - Персей, SAP, вътрешните системи за управление на всяка ИА.

Информационната система за управление на програма ИСПА изпълнява предназначението си да подпомага изпълнението на програмата и да улеснява потребителите във всекидневната им работа в областта на отчитането и наблюдението. Системата ускорява процесите на комуникация и координация и създава централна база за съхранение на информация. През експлоатационния период възникнаха някои проблеми и препятствия. Те представляват заплаха за всяка подобна информационна система. Тези проблеми биха могли да се обобщят както следва:

- Въвеждането на данни от отговорни потребители бе много бавно в началото на експлоатационния период, което доведе до частична функционалност на системата;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

- Освен това, някои от функциите на системата започнаха да се използват едва след изтичане на гаранционния период и възникналите тогава софтуерни грешки не бяха отстранени.

Може да се направи заключението, че доставчикът на системата трябва да подпомага потребителите възможно най-много в началото, включително, ако е необходимо, да въвежда данни в системата. Договорът за разработване на софтуер трябва да осигурява удължен гаранционен период и възможности за допълнителни актуализации и разработки, напр. 2-3 години.

Опитът, който бе натрупан при експлоатацията на такива системи показва, че тестването на операционната система и обратната информация от всекидневната ѝ употреба помагат изключително много за всякакви по-нататъшни актуализации и разработки и могат да допринесат за възможно най-доброто функциониране на системата.

2.4. Данни, информация и цялостна осведоменост

Информация и осведоменост

Обществената подкрепа за членството на България в ЕС е изключително висока. Данните от различни социологически проучвания⁶ сочат, че общественото одобрение варира от 70% до 85%, в сравнение със средната стойност за ЕС, която е 53%, както показват данните на Евробарометър 66 (Eurobarometer 66) (есента на 2006). Но високият процент на положително отношение до голяма степен се дължи на така наречения „оптимизъм поради неосведоменост” и прекомерни очаквания. Затова ще са необходими специални усилия, насочени към поддържането на високото ниво на подкрепа чрез ясна публична и медийна информираност по отношение на ползите от помощта на Общността, както и по отношение на съдържанието, изпълнението, механизмите на действие и усвояването на европейското финансиране.

В сравнение с 2004г., когато цялостната информираност беше оценена на границата между удовлетворителна и неудовлетворителна⁷, са осъществени значителни промени в нивото на информираност и използването на информационните канали за Структурните фондове и Кохезионния фонд. Общият процент информирани лица е нараснал на 45-51%⁸. Сравнението на социологическите данни от горните проучвания показва, че получаването на информация чрез директен контакт и кореспонденция със служители от централната администрация, регионални структури и областни администрации е намаляло неколкосткратно. Също така има спад в процента на получаване на информация чрез официално разпространявани печатни материали. В същото време информирането чрез електронни и печатни медии е останало процентно почти непроменено. Процентът на получаване на информация чрез Интернет или обучения тип семинари се е повишил и е доминиращ. Интернет е едновременно ценен източник, тъй като се използва интензивно, и проблем, защото за много организации той не е сред основните източници на информация. В същото време точно достъпът до Интернет се оказва разграничаващият фактор между организациите по отношение на много от аспектите на техния капацитет. Като цяло информацията се събира от източници и чрез използването на канали, които са много различни: НПО са ориентирани към Интернет и семинарите, докато фирмите предпочитат телевизията и пресата.

Другият основен проблем, който трябва да бъде разрешен, е огромното несъответствие в нивото на информираност между столицата и другите големи градове, от една страна, и по-малките градове и села, от друга. Съществува значителна разлика в информираността и мотивацията за използване и достъп до източници на информация.

Според проучване на Алфа Рисърч от април 2007 г. само 27 % от населението на страната използва Интернет в сравнение със София, където процентите са 56 %.

⁶ Допитване на ПРООН, 2004 г., Маркет Линс 2005г., ПРООН 2006 г.

⁷ Проучване на ПРООН, 2004 г.

⁸ Маркет линкс 2006 г. Проучване на МБМД, 2007 г.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Друга важна констатация, направена при проучване на Витоша Рисьрч, 2006 г., и включена в годишния доклад „Е-България 2006” показва, че само 4,2 % от населението във възрастовата група между 50 и 69 г. и 13,3% във възрастовата група 30-49 г. притежават средствата и познанията за използване на Интернет. Изводът е, че въпреки че комуникационните технологии очевидно са важни, контактът лице в лице остава от изключително значение, особено за хора, които не притежават умения или средства за достъп и използване на тази информация. Това е особено важно при малцинствата, хората в неравностойно положение, жителите на селските райони, възрастните хора, хората с ниски доходи и други уязвими групи.

За да удовлетвори очевидната потребност от информация дирекция „Връзки с обществеността и протокол” на Министерството на финансите вече стартира 2 кампании по въпросите на европейското финансиране:

Първата кампания - “Структурните фондове - възможности и предизвикателства” стартира през юли 2006 г. Тя бе насочена към потенциалните бенефициенти - главно общинските власти, НПО, журналисти, МСП. Кампанията започна с проучване на общественото мнение, за да се определят потребностите и базисните стойности, последвано от 6 срещи в 6-те региона за планиране, с цел да се разшири осведомеността за общите цели и националните приоритети за периода 2007-2013 г., съдържащи се в НСРР и оперативните програми, както и за общо запознаване с възможностите, предоставяни чрез помощта от СКФ.

Кампанията беше съпътствана с издаване на промоционални и информационни материали - брошури, дигитални, чанти, химикалки, бележници и DVD. В рамките на кампанията бяха изготвени и две образователни и информационни филмчета, които бяха представени и разпространени. Ефективността на кампанията беше оценена от участниците с 5.4 пункта по шестобална скала. Тя постигна целите си, като увеличи броя на информираната целева аудитория в рамките на кампанията от 45 на 51%⁹.

Втората кампания - “Бъдете активни” се осъществи в периода март - юни, 2007 г. Нейната цел бе подчертаване необходимостта от изграждане на национален капацитет и активна позиция на всички заинтересовани лица за успешното усвояване на помощта от ЕС и разясняване на конкретните параметри на процеса - оперативните програми, техните приоритети и области за подкрепа, институционалната и законовата рамка, описание на процедурите за оценка на проектни предложения, националните критерии за оценка и избор на операции, допустимите разходи, стандартните изисквания към потенциалните бенефициенти, т.н. За разлика от предходната кампания, „Бъдете активни” беше насочена не само към представители на потенциалните бенефициенти на средствата от ЕС - местни и централни органи на власт, НПО, МСП и медии - но и към широката общественост. Предвид спецификата на темата, кампанията беше разделена на няколко части. Тя започна с масирана рекламна кампания. В тази част именно бяха произведени лого, дизайн на рекламните формати, 2 телевизионни и 2 радио клипа. Тези комуникационни инструменти позволиха на широката общественост да се запознае с общата концепция на Структурните

⁹ Маркет линкс, септември 2006 г.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

фондове на ЕС. Те достигнаха ефективно до 84% от широката аудитория във възрастовата група 25-60 години¹⁰.

Освен това сътрудничеството с печатните медии позволи навлизане в детайлите на процесите посредством стандартни реклами и специално изработени рекламни формати и редакционни статии, което даде възможност за акцентирание върху всички важни аспекти, както и за публикуване на интервюта и отговаряне на най-често задаваните въпроси.

По време на кампанията „Бъдете активни” Министерството на финансите ползваше подкрепата на 53 водещи национални и регионални печатни и електронни медии.

Тъй като успешното усвояване изисква добро сътрудничество и постоянен диалог между всички страни-участници в процеса, по време на кампанията беше демонстриран принципът на добре координираните съвместни усилия. Като партньори участваха НПО и социално-икономически партньори - Българската стопанска камера (БСК), Центъра за икономическо развитие (ЦИР) и Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ). С тяхната помощ и активно участие бяха организирани 19 дискуссионни форума и 3 национални конференции в различни градове по време на кампанията. Те бяха специално замислени така, че да обслужват потребностите на целевата аудитория - 7 семинара за журналисти и специалисти по ВО от правителствения и неправителствения сектор, 6 семинара за НПО, 3 семинара за едрия бизнес, 3 семинара за МСП, 2 прес-конференции, 12 брифинга, национална конференция за потенциални бенефициенти и 2 национални срещи на бизнеса.

Освен това бяха организирани и 6 срещи в регионите за планиране, в които участваха представители на правителството, което даде възможност на участниците да задават конкретни въпроси и да получат отговори от българския министър-председател и министрите, управляващи оперативните програми. Тези срещи демонстрираха важността на процеса и политическата воля за успешното използване на възможностите, предоставяни от ЕС, по един прозрачен и открит начин. В тези мерпоприятия участваха над 5000 души.

Използвани бяха множество комуникационни канали за предаване на посланията на кампанията - телевизия, радио, преса, он-лайн медии, информационни материали (брошури, дигитални, прес материали и др.), интернет банери и информация, специални уеб-сайтове. Кампанията беше предшествана от социологическо проучване през март, 2007 г., а втората му вълна беше осъществена през юни 2007 г., което даде възможност да се оцени ефектът от кампанията.

Главният извод е, че подобни кампании са необходими и полезни за бенефициентите. Данните от второто социологическо проучване (МБМД, юни 2007 г.), сравнени с първото (МБМД, март, 2007 г.), показват категорично по-добра осведоменост, повишаване на капацитета и на цялостния интерес за участие в процесите.

69 % от анкетираните представители на бизнеса показват готовност да участват в усвояването на средствата от ЕС, сравнени с 39% преди кампанията. През март 2007 г. по-малко от една трета от тях (29%) са били оптимисти по отношение на

¹⁰ Проучване на МБМД, юни 2007 г.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

ефектите от помощта от ЕС за българската икономика - през юни, 2007 г. тази група вече е 45%. Липсата на обща информация беше посочена като основен проблем от 32% от анкетиранияте през март, 2007 г., през юни този процент спада до 21%. Липсата на практическа информация е проблем за 45% от анкетиранияте през март, докато през юни такъв проблем е посочен само от 27% от анкетиранияте.

Анализът на осъществяваните мерки за информиране води до следните изводи:

- Наложително е в България да се провеждат редовно кампании и мерки за информиране и създаване на разбиране на кохезионната политика на ЕС и на СКФ;
- Предоставяната информация трябва да бъде по-фокусирана, разнообразна, достъпна и разбираема;
- Информацията и публичността по горните въпроси все още не достига всички свои адресати. Успешната комуникация трябва да се основава на нуждите на гражданите. Следователно тя трябва да бъде насочена към осигуряване на инструменти и средства, които да предоставят достъп до информация на възможно най-голям брой хора.
- Докладът за капацитета за усвояване, изготвен от IDC, предлага изграждането на центрове на принципа „обслужване на едно гише” (“one stop shops”), където бенефициентите да могат да получат общи съвети във връзка със Структурните фондове. Равнопоставен достъп до информация и адекватна комуникация за всички социални групи може да се осигури като се изградят и заработят 28 областни информационни центъра, планирани като информационни и комуникационни канали за всички заинтересовани лица, потенциални бенефициенти и широката общественост.

Резултатите от кампанията показват, че дирекция „Връзки с обществеността и протокол” на Министерството на финансите има нужния капацитет и опит да разработва мерки за публичност, необходими за посрещане на идентифицираните потребности.

УО ще делегира на ДВОП планирането, подготовката и изпълнението на всички мерки за информиране и публичност. Тя ще действа като централна информационна служба, отговаряща за координацията на дейностите по публичност и информиране на обществото, за планирането и осъществяването на цялостната комуникационна стратегия, за изграждането, контрола и координацията на национална мрежа от 28 областни информационни центъра и поддръжката на единен информационен портал.

Освен горните кампании дирекцията планира, организира и провежда по-голяма част от комуникационните стратегии на българското правителство във връзка с присъединяването на България към ЕС. Персоналът на дирекцията се състои от 21 експерти със задълбочени знания и опит в планирането, координирането и изпълнението на информационни дейности, натрупани през годините. Задълженията на дирекцията включват:

- Координиране и прилагане на медийната политика и публичното представяне;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

- Проучване и анализиране на общественото мнение чрез поръчване на проучвания и анализи преди прилагането на определена политика от министерството;
- Гарантиране на публичността и прозрачността на работа на министерството и неговите административни структури чрез организиране на достъпа до информация, както за медиите, така и за гражданите;
- Подготовка, координиране, организиране, провеждане и осигуряване на протоколна подкрепа за провеждането на пресконференции, симпозиуми, семинари, дискусии и кръгли маси, както и официални и работни срещи;
- Подпомагане на министерството при организирането и управлението на цялостната дейност по информиране и популяризиране на въпросите, свързани с членството на България в ЕС, които са в компетенцията на Министерството на финансите;
- Планиране и изпълнение на проекти и действия съгласно Комуникационната стратегия на България по въпросите, които са в компетенцията на министерството;
- Подпомагане работата на структурите на министерството за повишаване на обществената информираност относно усвояването на помощта, предоставяни от ЕС по СКФ и други схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;
- Цялостна координация на единния информационен портал за обща и специализирана информация относно управлението на СКФ на ЕС в България.

Въпреки значителния опит в тази област, предвид спецификата на тематиката, е нужно да се организират семинари, работни срещи, съвместни инициативи със сходни структури/национални мрежи от държавите-членки, за да се обменя информация и добри практики в областта на комуникацията, информацията и публичността във връзка със СКФ.

Анализ на данните и въздействието

Достъпът до нужните данни и информация е от съществено значение за изготвянето на оценка на въздействието от финансираните интервенции, както и за подготовката на стратегически документи. Интервенциите от Структурните фондове изиграха ключова роля за социално-икономическото сближаване на т.нар. "кохезионни страни". Значителните инвестиции, финансирани от Структурните фондове, дадоха тласък на икономическия растеж, като увеличиха конкурентноспособността на вътрешните икономически субекти, подобриха качеството на човешкия капитал и създадоха по-благоприятна бизнес среда.

Трябва да се отбележи обаче, че тези интервенции могат да застрашат макроикономическата стабилност, ако последиците им предварително не се оценят правилно. Големите парични маси, наливани в икономиката, освен че създават работни места и повишават доходите, могат да доведат и до нежелано засилване на инфлацията и разширяване на дефицита по текущата сметка. Това

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

налага да се направи прецизна оценка на въздействието от действията и интервенциите, които правителството възнамерява да предприеме.

Друг силен аргумент в полза на провеждането на предварителна оценка на въздействието е стремежът за максимална ефективност и ефикасност в привличането на допълнителен капитал чрез интервенцията. Една от главните задачи на оценката на макроикономическото въздействие е да се определят индустриите, областите и секторите, които ще генерират най-голямата добавена стойност при реализацията на поставените стратегически цели. Но докато на национално ниво рамките за системно наблюдение и оценка са като цяло налице (описани са подробно в българската НСПР за 2007-2013 г.), няма развит точен и систематичен метод за количествено определяне на социално-икономическото въздействие от интервенциите от СКФ. Според службите на ЕК оценката на макроикономическото въздействие в рамките на изработената от българското правителство НСПР подценява донякъде ефектите от съфинансираните от ЕС операции. Необходимостта да се създаде солиден макроикономически структурен модел беше подчертавана нееднократно. Това прави наложително адаптирането на иконометричен модел за оценка на въздействието от Структурните фондове върху макроикономическата ситуация в България.

Една рамка за моделиране - HERMIN - е широко прилагана за анализ на въздействието от СКФ на национално ниво (Гърция, Ирландия, Португалия, Испания, Естония, Латвия, Полша) и на макронационално ниво (Източна Германия и Северна Ирландия). Рамката HERMIN е изработена като макроикономически модел с десегрегирани сектори, за да се идентифицират ключовите секторни промени в една развиваща се икономика през годините на изпълнение на СКФ. Моделът съдържа механизми, чрез които националната икономика е взаимосвързана с външния свят и, най-важното, чрез които може да се оцени въздействието на СКФ в средносрочен и дългосрочен план.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

3. SWOT Анализ

Силни страни	Слаби страни
Сравнително високо ниво на образование/ компетентност в централната администрация.	Липса на практически опит в прилагането на структурните инструменти.
Сериозен опит с предприсъединителни програми и проекти на централно ниво (министерства).	Голям брой новоназначени служители в рамките на системата за управление и контрол на структурните инструменти.
Високо ниво на обучение на ЦКЗ, СО, ОО по отношение на предприсъединителната помощ	Несистемни и непоследователни знания на новоназначените служители в целевите институции.
Възможности за професионално развитие на държавните служители (осигурено обучение, оценка на изпълнението).	Оценяването на служителите не е винаги адекватно обвързано с възнаграждението.
Съществуваща координация и подкрепа за изпълнението на програми и схеми, финансирани от ЕС.	Недостатъчни умения на държавните служители в някои области като стратегическо планиране, управление на проекти и др.
Силна мотивация и интерес към възможностите за финансиране по СКФ от страна на потенциални бенефициенти.	Малък брой държавни служители, на които е възложено по-нататъшно разработване и поддръжка на ИСУН и липса на практически опит с използването на системата.
Съществуващ опит в Информационни системи за управление (ИСУ) (ИСУ на ФАР, ИСУ на ИСПА)	Нисък капацитет за определяне на средносрочни и дългосрочни цели по отношение на водените политики и крайните резултати.
Съществуване на единна интернет страница за СКФ.	Несистемно и непоследователно обучение по усвояването на СКФ от местните органи
Ускорено инвестиране в стандартите и нормите на ЕС, както и в проекти, свързани със законодателството на ЕС.	Липса на капацитет и готовност за осъществяване на проекти на местно ниво.
Установена комуникация към потенциалните бенефициенти.	Неадекватни и недостатъчни източници на информация относно кохезионната политика на Европейския съюз и СКФ за обществото като цяло.
Опит в комуникирането и публичността	

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Възможности	Заплахи
Повишаваща се подкрепа за изграждане на капацитет на структурите, които се занимават със СКФ.	Загуба на средства поради слабо управление или недостатъчен контрол.
Осигуряване на специализирано обучение по отношение на управлението и контрола на структурните инструменти.	Липса на практически опит в структурите, работещи по изпълнението, наблюдението, контрола на СКФ.
Подобряване на механизмите за координация в процеса на формулиране на политиките.	Голямо текучество на квалифицирани служители.
Анализ на потребностите от обучение на местните власти и осигуряване на нужното обучение.	Липса на достатъчно опитни служители на местно ниво.
Цялостно наблюдение и хоризонтална подкрепа за управлението, наблюдението и контрола на структурите, занимаващи се със СКФ чрез ИСУН.	Проблеми при функционирането на ИСУН.
Подобряване на възможностите за професионално развитие.	Липса на достатъчна и точна информация за широката общественост и потенциалните бенефициенти.
По-конкурентно възнаграждение на служителите, работещи по СКФ.	Ниско ниво на използване на Интернет в страната и сред всички възрастови групи от населението.
Обучение на потребителите на ИСУН от всички нива на администрацията.	
Широко използване на разбираеми указания и наръчници.	
Изграждане на административен капацитет за поставяне на цели и изработване на индикатори за измерване на резултатите от дейностите.	
Повишаване на публичната осведоменост сред потенциалните бенефициенти и сред икономическите и социални партньори.	
Функциониране на единен портал, предоставящ достъп до обща и специализирана информация за управлението на СКФ.	

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Таблицата, на която е показана връзката между анализа и стратегията на ОПТП, е дадена като отделно приложение 10. На базата на заплахите и слабостите, очертани в SWOT анализа, се осигурява обвързването на идентифицираните в анализа потребности и съответните дейности и цели, заложи в стратегията.

4. СТРАТЕГИЯ

Стратегията отразява проблемните области, идентифицирани в анализа, и предлага мерки и дейности, които ще доведат до постигане на основните цели на ОПТП. Стратегията е разписана в съответствие с изискванията на член 32 от общия Регламент № 1083/2006.

Логиката на оказваната подкрепа се основава на концепцията на ОПТП като ключов хоризонтален инструмент и предварително условие, необходимо за доброто функциониране на системата за прилагане на Структурните фондове и Кохезионния фонд в България в новата среда.

ОПТП е насочена към идентифицираните в тази система нужди и слабости чрез две конкретни цели и три приоритета, описани подробно по-долу.

Цели

Общата цел на ОПТП е: „По-нататъшно подобряване на координацията, контрола, прилагането и оценката на Структурните фондове и Кохезионния фонд в България за периода 2007 - 2013 г.”

Едновременно с укрепването на отговорните структури ОПТП има за цел да гарантира функционирането на надеждна Единна информационна система за управление и да осигури на обществото необходимата информация, комуникация и публичност относно българската Национална стратегическа референтна рамка (НСРР) и европейската кохезионна политика и нейните цели.

Оперативната програма „Техническа помощ” ще осигури инструменти и финансови средства за покриване на всички потребности на институциите, които участват в координацията, наблюдението, управлението, контрола и сертифицирането, дейности по извършване на одити и оценка на структурните инструменти.

Важно е също подкрепата, осигурявана чрез структурните инструменти, да се използва правилно и прозрачно и постигнатите резултати да имат постоянен характер и по този начин да допринасят за подобряване на условията, насърчаващи растежа и заетостта, на качеството на инвестициите в материални и човешки ресурси, на развитието на нововъведенията и информирането на обществото, на опазването и подобряването на околната среда, както и на административната ефикасност в България. В този смисъл ролята на ОПТП, съгласно нейната първа конкретна цел, е да осигури безпрепятствено управление и прилагане на структурните инструменти в България.

Информирането на обществеността за ролята на подкрепата от Общността и разбирането на ролята на структурните инструменти от потенциалните кандидати, добрата обществена осведоменост относно Структурните фондове, както и осигуряването на информация за възможностите, предоставяни от

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

подкрепата на ЕС са изключително важни за създаването на запас от висококачествени проекти, които са необходими за постигането на висока степен на усвояване на наличните фондове. Всички мерки по тази конкретна цел трябва да съответстват на изискванията на ЕС във връзка с информацията и публичността по отношение на операциите по структурните инструменти. Те са насочени към постигане на необходимото ниво на прозрачност и общи познания за структурните инструменти и за възможностите, които предоставя достъпът до финансовата подкрепа на ЕС сред потенциалните бенефициенти.

Важно е също да има координация на мерките за информация и публичност по отношение на структурните инструменти с цел осигуряване на последователен и балансиран подход към информацията и комуникацията, за да се избегне разпространяване на противоречива информация и да бъдат запълнени празнините, свързани с целите на финансовата подкрепа на ЕС и с необходимите правила и процедури за структурните инструменти в България.

1. Укрепване на необходимия капацитет и функциониране на структурите на централната и местни администрации, участващи в усвояването на СКФ;

2. Подобряване на информираността и осведомеността на обществото за ефективното и ефикасно използване на СКФ в България;

За постигането на тези цели са определени следните приоритетни оси:

Приоритетна ос 1 - Подпомагане реализирането на дейностите на структурите на централно ниво: Централното координационно звено, Сертифициращия орган, Одитиращия орган, Комитета за наблюдение на НСРР, Управляващия орган на ОПТП и Комитета за наблюдение на ОПТП. Мерки за изграждане на капацитет на институциите, работещи по Структурните фондове;

Приоритетна ос 2 - допълнително разработване и подпомагане на функционирането на Унифицирана информационна система за управление и наблюдение (ИСУН);

Приоритетна ос 3 - популяризиране на европейската кохезионна политика и нейните цели в България и осигуряване на обща и статистическа информация.

ПРИОРИТЕТНА ОС 1:

Подпомагане реализирането на дейностите на структурите на централно ниво: Централното координационно звено, Сертифициращия орган, Одитиращия орган, Комитета за наблюдение на НСРР, Управляващия орган на ОПТП и Комитета за наблюдение на ОПТП. Мерки за изграждане на капацитет на институциите, работещи по Структурните фондове.

Обосновка на приоритетна ос 1

Капацитетът на органите по програмиране, координация, наблюдение, управление, контрол, сертифициране, одит и оценка на структурните инструменти е от ключово значение за правилното им използване и успешно усвояване. Способността на цялата система да прилага, управлява, наблюдава и дава правилна оценка на използването на фондовете е изключително важна за доброто използване и успешното усвояване на Структурните фондове. Тази приоритетна ос на ОПТП ще осигури необходимата подкрепа на органите, които не са обхванати от оста „Техническа помощ” в рамките на другите ОП, а именно Централното координационно звено, Сертифициращия орган, Одитиращия

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

орган, Управляващия орган на ОПТП, Комитета за наблюдение на НСРР и Комитета за наблюдение на ОПТП.

Този приоритет ще осигури необходимата подкрепа за изграждане на капацитет за наблюдение и оценяване на НСРР. Той също така ще улесни събирането на необходимата информация, позволяваща създаването на успешно стратегическо управление на фондовете.

Идентифицираните потребности за изграждане на капацитет на бенефициентите ще бъдат покрити чрез прилагането на следните общи мерки:

- Тясно насочени и планирани обучения на персонала на ключовите структури за координация и финансов контрол - служителите на Централното координационно звено, на Сертифициращия орган, на Одитиращия орган, на Управляващия орган на ОПТП както и на Комитетите за наблюдение на НСРР и на ОПТП;
- Осигуряване на обучение и други подходящи мерки за укрепване на капацитета на регионалните и местните власти, Управляващите органи и Междинните звена;
- Снабдяване с хардуер, специализиран софтуер (за управление на одитните дейности, за изготвяне на извадки и осъществяване на финансов анализ, за обработка на документацията при проверките на място, т.н.), както и с мобилни средства и офис оборудване;
- Ежегоден преглед на наръчниците и ръководствата на ЦКЗ, СО, ОО, ОПТП, УО, за да се актуализират процедурите в тях, ако е нужно, и да се намали вероятността в бъдеще вътрешните или външните одитори да отправят подобни препоръки;
- Организация и участие в работни срещи, работни групи и семинари за обмен на опит и добри практики в съответните области на прилагане на СКФ и с цел координиране и синхронизиране на дейностите;
- Оптимизиране на управлението и повишаване на мотивацията на човешките ресурси, повишаване на ефективността и подобряване на качеството на тяхната работа, предприемане на превантивни мерки срещу загуба на висококвалифицирани служители и привличане за работа в ЦКЗ, СО, ОО и УО на ОПТП на нови опитни и мотивирани лица;
- Осигуряване на максимално количество информация, лесен и прозрачен процес на усвояване, управление, наблюдение и контрол на ресурсите по Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС;
- Осигуряване на техническа помощ/консултации/специализирана експертиза от външни организации/експерти в съответствие с конкретните потребности на бенефициентите;
- По-конкурентно възнаграждение на специалистите;
- Осигуряване на висококачествени устни и писмени преводи;
- Осигуряване на проверки на място от съответните органи.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

ОПТП трябва да осигури постоянно изграждане на капацитет на централно и местно ниво, като дава възможност за бързо и ефикасно обучение на новоназначени или заместващи служители.

ЦКЗ ще отговаря за осигуряването на унифицирани предварителни оценки на потребностите от обучение на местните власти и за осъществяване на обучението на базата на подходящ учебен план по хоризонтални въпроси, общи за бенефициентите на всички оперативни програми.

Индикативните финансови ресурси за изпълнението на тези дейности по обучение са включени във финансовия план на ОПТП.

Цели:

- По-нататъшно развитие на капацитета на структурите за координиране, програмиране, наблюдение, управление, контрол и сертифициране на разходи и одит и за ефективно оценяване на използването на СКФ;
- Осигуряване на съгласуван подход към техническата помощ с ОП и с помощта от ЕЗФРСР, ЕФР, ЕИБ и други финансови инструменти;
- Организиране на ефективното функциониране на Комитета за наблюдение на НСРР и на Комитета за наблюдение на ОПТП;
- Оптимизиране на управлението, повишаване на мотивацията, ефективността и качеството при изпълнението на задълженията на служителите;
- Предприемане на превантивни мерки с цел намаляване на текучеството на квалифицирани служители, а също и с цел привличане на високо компетентни специалисти;
- Намаляване на риска от корупция или измама със средствата на СКФ, за да се защитят финансовите интереси на ЕС;
- Задоволяване на потребностите от допълнителни познания и подпомагане на местното ниво на администрацията чрез осигуряване на конкретни обучения и информация за местните структури;
- Развитие на човешките ресурси.

Ключови области на подкрепа:

- Техническа помощ за Централното координационно звено;
- Техническа помощ за Сертифициращия орган;
- Техническа помощ за Одитирация орган;
- Техническа помощ за Управляващия орган на ОПТП;
- Техническа помощ за Комитета за наблюдение на НСРР;
- Техническа помощ за Комитета за наблюдение на ОПТП;
- Осигуряване на обучения и други мерки за укрепване капацитета на структурите, отговорни за прилагането на Структурните фондове, и по-специално на местните власти.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Индикатори

Индикатор	Вид	Изходна стойност	Честота на прегледа *	Средноспочна цел - до края на 2009 г. (кумулятивна стойност)	Крайна цел кумулативна стойност	Източник на информация
Плащания по ОПТП от предвидените за целта средства	Резултат	0	Веднъж в годината	40%	95%	ИСУН, УО счетоводната система
Сертифицирани разходи по ОПТП спрямо всички разходи по програмата, предоставени за сертификация	Резултат	0	Веднъж в годината	30%	95%	СА, UMIS
Намалено текучество на персонала на бенефициентите за година	Резултат	14,6%**	Веднъж в годината	По-малко от 12%	По-малко от 10%	Досиетата на дирекция ЧР
Общ брой обучения за структурите-бенефициенти	За изпълнение	82***	2 пъти в годината	350+	500+	Месечни доклади на експертите
Среден брой участия в обучения на експерт от структурите-бенефициенти	За изпълнение	4***	2 пъти в годината	25+	40+	Месечни доклади на експертите
Общ брой обучения за експерти на местните власти и на други структури, работещи по СКФ	За изпълнение	33	2 пъти в годината	120+	200+	Доклади по проекти
Брой обучени експерти на местните власти и на други структури, работещи по СКФ	За изпълнение	600	2 пъти в годината	2000+	3500+	Доклади по проекти
Степен на удовлетвореност на участниците от проведеното обучение	Резултат	0	2 пъти в годината	70%	80%	Анкетни доклади, въпросници

* От 2008 г.

** Среден брой за структурите-бенефициенти за 2004, 2005 и 2006 г.

*** Среден брой за структурите-бенефициенти за 2006 г.

Приоритетна ос 1, Мярка на подкрепа 1: Техническа помощ за Централното координационно звено

Конкретна цел: укрепване на административния капацитет и подобряване на ефективността в работата на Централното координационно звено и във функционирането на Комитета за наблюдение на НСРР.

Този приоритет е насочен към подобряване на програмирането, координацията и укрепване на капацитета за цялостно управление, наблюдение, оценка и контрол в рамките на ЦКЗ. Координацията между всички участници в процеса, КН на НСРР и другите седем Комитета за наблюдение е изключително важна за успешното изпълнение на НСРР. С тази операция се повишава и качеството на отчитането пред Европейската комисия.

Изпълнението на НСРР ще изисква непрекъснато коригиране на програмите и разпределянето на средства между приоритетите, тъй като в процеса на изпълнение възникват нови потребности. Важно е всички експерти, отговарящи за наблюдението и управлението на средства да могат да проявяват разбиране и своевременно да реагират на всяко променящо се обстоятелство. Ниското ниво на адаптивност със сигурност ще намали ефикасността и усвояването и в допълнение към пропуснатите цели несъмнено ще доведе до загуба на средства.

Примерни дейности:

- Периодични обучения за персонала на ЦКЗ, като например организация и участие в курсове, работни срещи, учебни пътувания и семинари;
- Осигуряване на техническа помощ / консултантски услуги/специализирана експертиза от външни организации/експерти в съответствие с конкретните потребности на бенефициента;
- По-конкурентно възнаграждение на експертите;
- Снабдяване с необходимия софтуер, хардуер и специализирано и офис оборудване;
- Организиране на работата и доброто функциониране на Комитета за наблюдение на НСРР и неговите подкомитети; осигуряване на обучение на членовете на Комитета за наблюдение на НСРР;
- Осигуряване на качествено отчитане пред ЕК и на други отчети, свързани с използването на средствата и разработването на стратегически документи за периода след 2013 г.;
- Организиране и участие в събития, свързани с координацията между оперативните програми;
- Организиране и участие в събития, свързани с координацията и управлението на програмите за европейско териториално сътрудничество и трансграничните програми по ИПП;
- Организиране и участие в събития, свързани с координацията на ПЧП на ниво държави-членки; осигуряване на методология, експертиза и подкрепа за комбинирането на финансирането от ЕС с ПЧП; изработване на финансови схеми за ПЧП; изграждане на мрежа за споделяне,

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

съпоставяне, синтезиране, анализиране и разпространение на информация и ноу-хау за водещи практики в областта на ПЧП;

- Ежегодно актуализиране на наръчниците и ръководствата на ЦКЗ;
- Събиране на статистическа информация и аналитични данни за усвояването на средствата от ЕС в България;
- Разработка и разпространение сред всички заинтересовани на доклади с най-добри практики в управлението на СКФ в програмния период 2007-2013 г.;
- Възлагане на текущата оценка на външна организация;
- Участие в съвместни работни групи, комисии и комитети;
- Обмяна на практика със сходни институции от държави-членки на ЕС в учебни пътувания, работни срещи, семинари и конференции;

Бенефициент: Централното координационно звено, КН на НСРР.

Приоритетна ос 1, Мярка на подкрепа 2: Техническа помощ за Сертифициращия орган

Конкретна цел: укрепване на административния капацитет и подобряване на качеството и ефикасността в работата на Сертифициращия орган.

За да се подсили изпълнението на сертифициращия орган, който е същевременно и компетентният орган за получаване на плащания от ЕК, ОПТП трябва да осигури помощ за дирекция „Национален фонд”, фокусирана главно върху развитието на човешките ресурси. Тъй като на него са възложени много отговорности във връзка с цялостния процес на финансово управление и контрол по силата на чл. 61 от Регламент на Съвета 1083/2007, СО трябва да подобрява капацитета си, като поставя специално ударение върху компетентността на персонала, но също и върху улесняването на неговите задачи и подобряването на условията за работата му и на механизмите за сертифициране и отпускане на средствата.

Примерни дейности:

- Периодично обучения за служителите на СО;
- Организация и участие в работни срещи, работни групи, учебни пътувания и семинари за обмяна на опит и добри практики в сферите на отговорност на СО;
- Осигуряване на техническа помощ/консултантски услуги/специализирана експертиза от външни организации/експерти в съответствие с конкретните потребности на бенефициента;
- По-конкурентно възнаграждение на експертите;
- Снабдяване с необходимия софтуер, хардуер и специализирано и офис оборудване;
- Ежегодно адаптиране на структурите и процедурите на Националния фонд;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Приключване и редовно актуализиране на указания, ръководства и други документи за УО и МЗ;
- Подкрепа по отношение на участието на СО в работата на КН на оперативните програми, КН на НСРР и КН на ОПТП;
- Подкрепа за осигуряване на качествено отчитане пред ЕК и за подготвянето на други отчети във връзка със СКФ;
- По-нататъшно разработване и модификация на счетоводната система на Сертифициращия орган;
- Участие в съвместни работни групи, комисии и комитети;
- Проверки на място в Управляващите органи, Междинните звена и бенефициентите, извършвани от служители на Сертифициращия орган, включително посещения на място на проекти по СКФ в България;
- Проверки на място на програмите за трансгранично сътрудничество, извършвани от служители на Сертифициращия орган в трите съседни страни (Бивша Югославска република Македония, Сърбия и Турция).

Бенефициент: Сертифициращият орган.

Приоритетна ос 1, Мярка на подкрепа 3: Техническа помощ за Одитиращия орган

Конкретна цел: укрепване на административния капацитет и подобряване на качеството и ефикасността в работата на Одитиращия орган.

Във връзка с използването на фондовете основно изискване, произтичащо от регламентите е законосъобразното, ефективно и ефикасно използване на помощта, предоставяна на държавите-членки и една от най-важните гаранции за това е достатъчният контрол. С цел осигуряване на последния ОО се нуждае от подкрепа по ОПТП, насочена най-вече към човешките ресурси.

Одитиращият орган ще бъде подпомаган от външни експерти (квалифицирани одитори/счетоводители), които работят в съответствие с международно признатите стандарти за одит и притежават богат опит в областта на одита на СКФ. Одитиращият орган ще бъде подпомаган от тези експерти през целия период на извършване на оценката за съответствие, както и при разработването на методология, осъществяването на самите одити и изготвянето на одитни доклади. Финансирането на тази експертна помощ е предвидено в рамките на настоящата ос по ОПТП.

Примерни дейности:

- Конкретни обучения в областта на одита и управлението на средства от ЕС и съответното национално законодателство и законодателството на ЕС за новоназначените служители;
- Периодични обучения, работни срещи, работни групи и съвместни инициативи с одитори от държави-членки на ЕС за обмяна на опит и практики в областта на одита на средства от СКФ, хармонизация на методологията за одит и осигуряване на обучение за одитори от Сърбия, Бивша Югославска република Македония и Турция;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Осигуряване на техническа помощ/консултантски услуги/специализирана експертиза от външни организации/експерти в съответствие с конкретните потребности на бенефициента;
- По-конкурентно възнаграждение на експертите;
- Снабдяване с необходимия софтуер, хардуер и специализирано и офис оборудване;
- Годишни срещи с ЕК за координиране и избягване на припокриване на одитни дейности и за подобряване на тяхното качество;
- Разпространяване и актуализиране на методология за одит във връзка с одит на средства от СКФ; осъвременяване на работните документи, указания и ръководства в съответствие с изискванията на законодателството на ЕС и на международно признатите одиторски стандарти;
- Извършване на одит на системите на всички Управляващи органи, Междинни звена и на СО, работещи с финансиране от ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд, както и одити на операциите в УО, МЗ, СО и бенефициентите в цялата страна. Поради броя на одитите и техния обхват е необходимо да се предвидят ресурси за:
 - възлагане на извършването на одити на системи и одити на операции на външни органи;
 - осигуряване на необходимата подкрепа за изследванията, лабораторните анализи и проучванията на експертите при извършване на одити на инфраструктурни проекти, проекти за информационни системи, доставка на специализирано оборудване и др.;
 - осигуряване на мобилност на одиторите чрез транспортни средства, на подвижно оборудване и специален софтуер за нуждите на одита;
- Извършване на одит на системите и одит на операциите, включително проверки на място на крайни бенефициенти на ОП за трансгранично сътрудничество с Бивша югославска република Македония, Сърбия и Турция, както и с Гърция и Румъния;
- Наемане на външни експерти по разпоредбите на Закона за обществени поръчки за осъществяване на оценка на съответствието на Одитиращия орган;
- Участие в съвместни работни групи, комисии и комитети.

Бенефициент: Одитиращият орган.

Приоритетна ос 1, Мярка на подкрепа 4: Осигуряване на подкрепа за изпълнението на оперативна програма “Техническа помощ”

Конкретна цел: осигуряване на ефективност на изпълнението на ОПТП

УО на ОПТП осигурява всички дейности, свързани с доброто администриране, прилагане, наблюдение и оценка на ОПТП. С цел изпълнение на последното УО се нуждае от подкрепа по ОПТП, насочена най-вече към човешките ресурси.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Примерни дейности:

- Специализирано обучение в съответните области на изпълнението на СКФ;
- Периодично обучение на персонала на УО на ОПТП, като организация и участие в курсове, семинари за обмяна на опит и добри практики в областта на СКФ;
- Осигуряване на техническа помощ / консултантски услуги/специализирана експертиза от външни организации/експерти в съответствие с конкретните потребности на бенефициента;
- По-конкурентно възнаграждение на експертите;
- Снабдяване с необходимия софтуер, хардуер и специализирано и офис оборудване;
- Осигуряване на необходимите ресурси за доброто изпълнение на проверките на място;
- Разработване и актуализиране на указания и ръководства за изпълнението на ОПТП;
- Осигуряване на необходимите ресурси и данни за подкрепа и изпълнение на функциите на Комитетите за наблюдение и на всички събития, тясно свързани с ефективното и ефикасно изпълнение на ОПТП; осигуряване на обучения за членовете на Комитета за наблюдение на ОПТП;
- Обмяна на практики със сходни административни структури от държави-членки на ЕС чрез учебни пътувания, работни срещи, семинари и конференции;
- Възлагане на външна организация на текущото оценяване на ОПТП съгласно чл. 48.3 на Регламент на Съвета № 1083/2006;
- Изработване на доклади с високо качество по изпълнението на ОПТП;
- Събиране на данни за проектите, данни за наблюдението и съответните проучвания и тестове;
- Участие в съвместни работни групи, комисии и комитети.

Бенефициент: Управляващият орган на ОПТП, Комитетът за наблюдение на ОПТП.

Приоритетна ос 1, Мярка на подкрепа 5: Подкрепа на структурите, отговорни за изпълнението на Структурните фондове, по-специално на местно ниво чрез осигуряване на обучения и други мерки за укрепване на капацитета в съответствие с идентифицираните нужди

Конкретна цел: Изграждане на капацитет за управление на фондовете на ЕС, особено на местно ниво, чрез предоставяне на хоризонтално обучение и други подходящи мерки.

Местните власти са участници с голямо значение по отношение на Европейските фондове, които, като бенефициенти, трябва ефикасно и ефективно да усвоят предоставената помощ. Дейности за укрепване на капацитета на потенциалните бенефициенти са предвидени в рамките на техническата помощ по всяка оперативна програма посредством специфични курсове, семинари и работни

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

срещи, тясно свързани с характерните особености на съответната програма. От друга страна, дейности по обучение относно основните принципи, свързани с получаването на финансова помощ от фондовете на ЕС, като обществени поръчки, одитна пътека, проверка на разходите, финансово управление и контрол, хоризонтални принципи, ще бъдат предоставени в рамките на ОП „Техническа помощ”. Те ще бъдат насочени основно към регионалните и местните власти, но също и към УО и МЗ, когато е необходимо. Ще бъде осигурено сътрудничество и координация с другите УО с цел да се избегне дублиране на дейностите и да се увеличи до най-голяма степен ефективността и ефикасността на информацията и обученията.

Имайки предвид важността на укрепването на капацитета на местно и регионално ниво, ще бъде предоставена друга приложима помощ от хоризонтално естество, като предоставяне на специализирани съвети, консултантски услуги или проучвания във връзка с изпълнението на фондовете на ЕС, когато бъде установена подобна необходимост.

Мерките за укрепване на капацитета от хоризонтално естество ще бъдат организирани на централно ниво от ЦКЗ за всички централни, регионални и местни власти. Разработването на анализи на нуждите от обучение на общините във връзка със СКФ, както и на План за обучение, базиран на анализирания данни, е предвидено по ФАР - проект 2006/018-343.08.05 „Подобряване на механизмите за координация, управление и изпълнение на структурните инструменти в България”.

В допълнение, ЦКЗ ще събира от Управляващите органи на ОП информация за нуждите от обучение и кореспондиращите с тях дейности, предвидени в рамките на всяка програма. По същия начин, ЦКЗ ще разполага с база данни за нуждите от обучение на регионалните и местните власти, обобщени от МФ по време на информационните кампании. На базата на тези източници ЦКЗ, в тясно съдействие и сътрудничество с УО на ОП и Националното сдружение на общините в България, ще разработва до края на януари всяка година годишни планове за обучение с планираните специфични тематични обучения на гореспоменатите власти.

Поради характера на дейностите по обучение, които изискват специфична квалификация и умения, изработването на горните документи, както и самото провеждане на предвидените курсове, могат да бъдат възлагани на външна организация, разполагаща с опит и ресурси в тази област.

ЦКЗ ще координира, разпространява и осигурява информацията за обученията и семинари, целящи укрепване на капацитета, сред всички целеви групи.

Примерни дейности:

- Определяне на потребностите на местно ниво;
- Анализ на потребностите и разработване на специални курсове за местните власти;
- Подготвяне на комплект от материали и/или на подходящи презентации;
- Организиране на срещи и форуми на местно ниво;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Укрепване на капацитета на местните власти, като им се предоставя цялостно обучение за общите принципи на финансиране от ЕС;
- Организиране и координиране на мерки от хоризонтално естество за укрепване на капацитета на местните власти;
- Организиране и координиране на дейности, обучения и семинари, предвидени за различните институции на българската публична администрация по отношение на структурните инструменти;
- Организиране и координиране на обучения и семинари, целящи да укрепят познанията и практическия опит на Управляващите органи на оперативните програми и на Междинните звена.

Бенефициент: Централно координационно звено

Целеви групи: Регионалните и местните власти

Управляващите органи на оперативните програми и Междинните звена

Административните структури, включени в изпълнението на Структурните фондове

ПРИОРИТЕТНА ОС 2:

Допълнително разработване и подпомагане на функционирането на Унифицирана информационна система за управление и наблюдение.

Обосновка на приоритетна ос 2

Общата цел на Единната информационна система за управление и наблюдение (ИСУН) е да осигури ефикасно управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България.

Системата подпомага процедурите за управление на проекти през целия срок на действие на проекта в съответствие с индивидуалните изисквания на Управляващите органи на ОП, точните регулации на ЕС и съответното национално законодателство.

Поради факта, че системата е достъпна он-лайн, тя служи и за предоставяне на допълнителна информация относно изпълнението на проекта, както и за непосредствено управление на проекта от институции и организации с различно местоположение като местни власти, регионални корпорации, правителствени организации и др.

Системата ще позволи цялата необходима информация по изпълнението на програмата/ проекта, подходящо кодирана, да бъде електронно изпращана на Комисията от ЦКЗ и от Управляващите органи на оперативните програми, като ще позволи и финансово отчитане на СО пред ЕК. Честотата на електронното предаване ще съответства на изискванията за управление съгласно договореностите между Комисията и Управляващия орган.

ИСУН ще улесни задачите на всички нива на приложение: наблюдение, управление, оценка на проектите и финансов контрол. Това е комплексна система, която позволява точно и постоянно наблюдение на изпълнението на НСРР и осигурява безпрепятствено събиране на информация за прилагането на структурните инструменти на ЕС от ниво отделен проект до ниво приоритет или до нивото на ОП/ НСРР. На базата на информацията, извлечена от системата, ще се изготвят ясни и точни доклади за наблюдението на изпълнението.

С цел осигуряване на функционирането на системата през целия период на действие на програмата в жизнения цикъл на системата могат да бъдат идентифицирани следните фази:

- *фаза на разгръщане на системата* - адаптиране към изискванията на УО на оперативните програми, пускане на системата в експлоатация
- *фаза на разширяване* на капацитета на системата и развитие на допълнителни функции,
- *фаза на поддръжка*, когато системата е стабилна, и
- *фаза на спиране*, която отново може да изиска допълнителни елементи за системата.

Тези четири фази са директно свързани с цикъла на действие на европейските програми. ИСУН в момента преминава през фаза на разгръщане на системата (както е споменато в глава „Анализ”, ИСУН като цяло е в състояние да изпълнява съответните функции за определяне и управление на програми, за одобрение и изменение на проекти, за наблюдение и оценка, за управление на

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

одита и на финансовия поток), която ще продължи през първата година на прилагане на структурните инструменти в България.

Пред първите 2 - 3 години на прилагане на структурните инструменти на ЕС в България ИСУН ще премине през фазата на разширяване. Очаква се до края на периода на действие на програмата системата да бъде стабилна, освен ако не се появят нови изисквания, внасящи важни изменения.

За да се осигури пускане и добро функциониране на ИСУН трябва да бъде създадена обща централизирана система за подпомагане на целия механизъм (помощна програма - Help Desk). Тази структура трябва да осигури връзката между екипа за управление на ИСУН (Звеното за наблюдение и отчетност към ЦКЗ) и потребителите. Централизираната структура за подпомагане трябва да гарантира оперативния характер на системата / качеството на системата и да осигури нейното пълно приспособяване към изискванията за добро управление, ефективност и оптимално използване на системата (координация на механизми).

В процеса на изпълнение на програмата на базата на анализите и оценките на операциите по приоритетите в края на програмния период помощната програма ще бъде допълнително финансирана от държавни източници, ако това се налага.

Освен по-нататъшно разработване трябва да се извършва и поддръжка на системата. Тази поддръжка има за цел да осигури доброто функциониране на системата през целия период на действие на програмите.

Обучението на всички потребители е важно, тъй като то е пряко свързано с качеството на регистрираните данни в системата. Всички потребители трябва да бъдат обучени колкото е възможно по-бързо при започването на програмата, като първоначалното обучение трябва да бъде осъвременявано през цикъл от две - три години. Необходимо е също да се предвидят конкретни обучения при въвеждане на нови функции.

Като се има предвид, че ИСУН ще обхваща голям брой потребители, са необходими някои комуникационни действия като семинари за презентация, редовни срещи за споделяне на добри практики и в същото време за запознаване на екипа, който управлява проекта с възможни проблеми, срещнати в дадена област.

С цел осигуряване на доброто функциониране на ИСУН заедно с комуникация и оборудване, за потребителите трябва да бъдат осигурени максимална сигурност и резервни решения за системата.

Примерната таблица с дейностите, предвидени за пълното разгръщане и функциониране на системата, е дадена в Приложение 5.

Цели:

Целите на тази приоритетна ос са:

- Осигуряване на функционирането на комплексната система ИСУН според нуждите на ЦКЗ, Сертифициращия орган, Одитиращия орган, Управляващите органи на ОП и Европейската комисия;
- Гарантиране на правилното използване на системата на всички нива на администрацията, която отговаря за структурните инструменти;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

- Осигуряване на поддръжката и въвеждане на подходящи подобрения през целия период, включително увеличаване на оборудването;
- Осигуряване на разширено обучение за потребители на всички нива на администрацията;
- Осигуряване на подкрепа по дейностите, изпълнявани по приоритетна ос 3, като се осигурят подходящи статистики и данни;

Ключови области на подкрепа:

- Разработване и поддръжка на ИСУН;
- Постоянна подкрепа и обучение за потребителите на ИСУН;
- Осигуряване на оборудване;
- Подкрепа за помощната система (Help Desk);
- Разработване на комплексна система от показатели, стандартизирани запитвания и доклади при поискване от Управляващите органи на ОП;
- Създаване на връзки с външни системи

Индикатори

Индикатор	Вид	Изходна стойност	Честота на прегледа *	Средносрочна цел - в края на 2009 г. (кумулятивна стойност)	Крайна цел 2013 г. (кумулятивна стойност)	Източник на информация
Брой организирани обучения	За изпълнение	10	Два пъти в година	80+	130+	Доклади
Брой обучени служители	За изпълнение	100	Два пъти в година	800+	1300 +	Доклади
Продължителност на периода, през който ИСУН не е използвана	Резултат	7**	Два пъти в година	3	1	ИСУН
Ефективност на обучението на базата на оценката на участниците	Резултат	50%	Два пъти в година	75%	90 %	Анкетни, въпросници, доклади, формуляри за оценка
Индекс на удовлетвореност на потребителите от ИСУН	Резултат	30%	Два пъти в година	50%	75%	Анкетни, въпросници
Удовлетвореност на потребителите от услугите, осигурени от помощната система (Help Desk)	Резултат	0%	Два пъти в година	50%	75%	Анкетни, въпросници

* От 2008 г.

** Изходната стойност е индикативна поради факта, че ИСУН не е официално пусната в експлоатация и ще бъде осигурена в срок от три месеца след официалното пускане в действие на системата. Показателят ще измерва седмично часовете, през които системата не е на разположение.

Приоритетна ос 2, Мярка на подкрепа 1: Цялостна подкрепа за стартирането на ИСУН, функционирането, допълнителното разработване и адаптиране на софтуера

Конкретна цел: осигуряване на подкрепа и техническа помощ за прилагането на ИСУН и допълнителни разработки

Операцията ще покрива цял набор от дейности, насочени към правилното пускане и първоначалното прилагане на системата, както и допълнителното развиване на функционалността ѝ.

Бъдещото развиване на ИСУН ще се координира от Звено за наблюдение и отчетност в рамките на ЦКЗ в Министерството на финансите въз основа на план за прилагане и допълнително развиване на ИСУН, проблемите, установени при функционирането на софтуера, както и допълнителните нужди, определени от потребителите.

Поради сложността на системата за нейното успешно пускане и първоначално прилагане се счита за изключително важно осигуряването на подкрепа от екип от специалисти по разработване на софтуер, както и правилно функционираща помощна система. Подкрепата трябва да покрива поне следните дейности:

- Определяне на подходящи групи от потребители и определяне на съответни права на потребителите;
- ИСУН трябва напълно да е съгласувана с и да включва всички административни процедури, приети от УО и МЗ по отношение на прилагането на структурните инструменти на ЕС в България. Поради тази причина за правилното използване на ИСУН се счита за изключително важно процедурите в нея да могат да се поправят и променят своевременно, според промените в законодателството и административните процедури;
- Развиване на допълнителен модул за оперативните програми по цел 3 „Европейско териториално сътрудничество”.
- Подготовка на стандартизирани документи (стандартни модели на документи) и тяхното включване в ИСУН;
- Развиване на широк набор от стандартизирани запитвания и доклади при поискване от УО;
- Разработване и прилагане на писмени процедури за всекидневната употреба на ИСУН;
- Осигуряване на необходимата свързаност (интерфейс) на системата с други външни информационни системи, като например SFC 2007, ИСУ на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”, Информационната система за предотвратяване на измами (AFIS) на Европейската комисия, информационната система за наблюдение на дейностите на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, счетоводните системи за структурните инструменти и т.н.
- Допълнителна информация за използването на системата, анализ на открити проблеми, разработване на възможни решения;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Разработването на софтуера и функционирането на помощната система ще бъдат поверени на външни компании чрез провеждане на публичен конкурс. Всяка нова версия или допълнителен модул ще бъдат тествани от Звеното за наблюдение и отчетност в рамките на ЦКЗ с подкрепата на основната група потребители, която се състои от техни представители.

Примерни дейности:

- Подобряване на ИСУН и разработване на нови функционалности;
- Създаване на връзки с външни системи;
- Разработване на стандартизирани запитвания и отчети при поискване от УО;
- Разработване на процедурни наръчници;
- Изграждане на интерфейс с Информационната система за предотвратяване на измами (AFIS) на ЕК/ЕСБИ;

Бенефициент: Централното координационно звено

Приоритетна ос 2, Мярка на подкрепа 2: Постоянна подкрепа и обучение за потребителите на ИСУН

Конкретна цел: осигуряване на обучение за настоящи и потенциални потребители на ИСУН

Обучението е основен елемент от стратегията за прилагане на системата. Всички потребители трябва да имат достатъчно познания, за да могат да работят добре и точно с модулите на системата през целия период на действие на програмата.

Определени са поне три вида обучение.

Първият вид е *разширено обучение* за всички потребители по време на фазата на пускането и разширяването на ИСУН.

Вторият вид е *стандартно обучение* по време на фазата на поддръжка на ИСУН.

Третият вид е *специално разработено обучение*, което е необходимо при въвеждане на важни промени и нови модули в ИСУН.

Мярката ще осигури подкрепа за организирането на обучителни сесии за всички потребители на ИСУН. Приблизителният брой потребители е около 1200 (ЦКЗ, УО на ОП, СО, ОО, МЗ) на централно и регионално ниво. По-голямата част от потребителите ще бъдат обучени през първите години на прилагането на системата, но е необходимо редовно обучение. Също така е необходимо потребителите да преминават обучение, когато в системата се въвежда нов модул или функция.

Обученията ще се организират на работното място в конкретни модули според длъжностната характеристика на експертите и техните потребителски профили. С цел да се гарантира доброто функциониране на системата и ефикасността на обучението някои от потребителите ще бъдат обучени за обучаващи.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

Мярката ще финансира и разработването на процедурни наръчници и ръководства за потребителите. Ръководствата ще се актуализират редовно, ако е нужно ежегодно.

Примерни дейности:

- Организиране на обучение за нови потребители и периодични обучения за всички потребители;
- Подпомагане и консултация във връзка със специфични операции;
- Разработване и разпространение на ръководства за потребителите;
- Организиране на семинари и работни срещи за обмяна на опит;

Бенефициент: Централното координационно звено;

Целеви групи: Одитирацият орган, Сертифициращият орган, Управляващите органи на ОП, Междинните звена, бенефициентите;

Приоритетна ос 2, Мярка на подкрепа 3: Създаване на помощна система (Help Desk) за ИСУН

Конкретна цел: гарантиране на подкрепа за потребителите на ИСУН, както и добрата и безпрепятствена работа на ИСУН в дългосрочен план

Операцията ще подпомага функционирането на помощната програма в рамките на МФ.

За да се гарантира доброто функциониране на ИСУН, трябва да се създаде обща централизирана структура за подкрепа на целия механизъм (помощна програма). Тази структура трябва да осигурява връзката между екипа по управление на ИСУН (Звеното за наблюдение и отчетност в ЦКЗ) и потребителите. Централизираната структура за подкрепа трябва да гарантира оперативния характер на системата (качеството на системата), което означава да гарантира, че тя е пригодена към изискванията за добро управление и ефективност, както и да гарантира оптималното използване на системата (координация на механизмите).

Дейностите на помощната система (Help Desk) са:

- Съобщения за грешки в системата (бъгове) (по време на фазата на пускането и разширяването на системата);
- Управление на промените;
- Подкрепа за потребителите на ИСУН;
- Актуализация на основните данни и процедури (включително възможни връзки с други информационни системи);
- Поддръжка на бази данни за всекидневните операции и за обучението;
- Подкрепа за прилагането на административни процедури на ниво УО и МЗ;
- Други задачи, които имат връзка и които могат да бъдат необходими на етапа на прилагането.

Примерни дейности:

- Подпомагане на създаването и функционирането на помощната система

Бенефициент: Централното координационно звено;

Приоритетна ос 2, Мярка на подкрепа 4: Осигуряване на хардуер за нуждите на ИСУН

Конкретна цел: осигуряване на необходимото ИТ и комуникационно оборудване за доброто функциониране на ИСУН.

За да може системата да работи с пълен капацитет (със средно 1000 потребители) е необходим допълнителен хардуер.

Това се отнася до сървъри и хардуер, които се използват при поддръжката на централната база данни, инсталирана в Министерство на финансите и ИТ и телекомуникационни устройства, необходими за осигуряване на необходимия капацитет на връзките.

Структурата на ИСУН ще осигурява максимална сигурност на компютърната система и резервни решения.

Примерни дейности:

- Осигуряване на хардуер и софтуер, които са необходими за поддържането на централната база данни;
- Осигуряване на ИТ и телекомуникационни устройства за осигуряване на необходимия капацитет на връзките;
- Осигуряване на хардуер и софтуер за максимална сигурност на компютърната система и възстановяване на данни при аварийни ситуации.

Бенефициент: Централното координационно звено.

ПРИОРИТЕТНА ОС 3:

Популяризиране на европейската кохезионна политика и нейните цели в България и осигуряване на обща и статистическа информация.

Обосновка на приоритетна ос 3

Основният фактор, който определя доверието на българските граждани, организации и търговски предприятия е демонстрирането на значителен напредък в увеличаването на ефективността, прозрачността и равенството при използването и управлението на ресурсите, осигурени от фондовете на ЕС, както и при осигуряването на работен механизъм и капацитет за усвояване и публичност, и осигуряване на свободен и лесен достъп до информацията за тези фондове.

Общата цел на успешната комуникация на СКФ в България ще бъде създаването на информационна синергия и оптимална публичност. Целта е да се увеличи обществената информираност от 51% лица, които са чували за СКФ¹¹, до стойности, близки на тези, които подкрепят членството в ЕС - над 70 %¹².

Следователно съществува сериозна нужда от подробна и редовно предоставяна информация за процесите, ползите, отговорностите и предизвикателствата, свързани с членството в ЕС.

Цели

Целите на тази приоритетна ос са:

- Осигуряване на лесен и прозрачен достъп до информация относно цялостния процес на усвояване, управление, наблюдение и контрол на ресурсите по СКФ на ЕС;
- Съдействие за по-добро разбиране на целите на националните приоритети за развитие през периода 2007 - 2013 г., на стратегията за развитие, определена в Националната стратегическа референтна рамка и оперативните програми, както и на напредъка до настоящия момент;
- Спомагане за по-доброто разбиране на важността на помощта от Общността за превръщането на България в държава с висок стандарт на живот и широка обществената информираност относно съдържанието, прилагането, механизмите на действие и усвояването на СКФ чрез представяне на условията и параметрите за финансиране на проекти по европейските фондове;
- Осигуряване на подходящи стратегически и сравнителни данни през целия период 2007-2013 г., както и документи за планиране на стратегическо ниво (не по сектори) за 2014-2020 г;
- Подпомагане на създаването и функционирането на 28 информационни центъра за кохезионната политика в България;

¹¹ Проучване на МБМД, 2007 г.

¹² Проучване на ПРООН, 2006 г.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Ключови области на подкрепа:

- Планиране, координация и осъществяване на обширни информационни кампании и дейности за информиране на обществеността;
- Осигуряване на данни и анализи на настоящата икономическа ситуация и разработване на модел за оценка на въздействието на финансирането от ЕС и влиянието на финансирането върху отделните сектори;
- Разработване на единен портал, който да дава достъп до обща и специализирана информация относно управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в България;
- Обезпечаване създаването на 28 областни информационни центъра - чрез операции, свързани с установяването и постепенното развитие на центровете, осигуряване на мерки за публичност на местно ниво, доставяне на оборудване, необходимо за нормалната работа на центровете, както и провеждане на необходимите обучения;

Индикатори

Индикатор	Вид	Изходна стойност	Честота на прегледа*	Средносрочна цел - края на 2009 г. (кумулятивна стойност)	Крайна цел 2013 г. (кумулятивна стойност)	Източник на информация
Брой на всички издадени материали (ръководства, резюмета, книжки, брошури и информационни листовки)	За изпълнение	10	Веднъж в годината	30+	65+	Копия от издадените материали
Степен на удовлетвореност на целевите групи от материалите	Резултат	45%	Два пъти в годината	70%	85%	Въпросници
Брой организирани събития (форуми, конференции, семинари, работни групи), които популяризират европейските и националните стратегически документи и ръководства, политиката и мерките по структурните фондове	За изпълнение	20	Два пъти в годината	55 +	90+	Досиета на събитията, Анализ на медийното покритие и съдържание
Степен на удовлетвореност сред целевите групи от организирани събития/кампании	Резултат	42%	Два пъти в годината	65 %	85 %	Проучвания „преди-след” за кампаниите, въпросници за събитията
Създаване на функциониращи и оборудвани 28 областни информационни центъра	За изпълнение	0	Веднъж в годината	100%	100%	Функциониращи и информационни центрове

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Степен на удовлетвореност сред потребителите на услугите на информационните центрове	Резултат	0%	Веднъж в годината	60%	80%	Въпросници, анкетни листи
% на гражданите, които са информирани относно кохезионната политика на ЕС и СКФ	Резултат	45%	Веднъж в годината	55 %	70%	Социологически проучвания, анкети
Средно брой на осъществени връзки с уеб сайта/ за месец	Резултат	30 000	Два пъти в годината	60 000	100 000+	Експертна оценка и анализ на лог-файловете
Адаптиран модел HERMIN за оценка на въздействието на финансирането от ЕС върху макроикономическата ситуация в България	За изпълнение	0%	Веднъж в годината	Методология за адаптиране на модела в България, изграждане на ядро на модела	Напълно функционален модел HERMIN	Доклади от оценка на въздействието на СКФ върху макроикономиката

*От 2008 г.

Приоритетна ос 3, Мярка на подкрепа 1: Подпомагане на публичните информационни кампании за европейската кохезионна политика

Конкретна цел: *Насърчаване на обществената информираност и прозрачността на възможностите и постиженията, свързани с финансирането от СКФ, и на приоритетите и целите за развитие на НСРР*

Основният инструмент за успешно изпълнение на приоритетите на мярка на подкрепа 1 ще бъде осъществяването на информационни кампании на регионално и национално ниво. Основните насоки във връзка с увеличаване на информираността на българското общество ще бъдат следните:

- Провеждане на информационни кампании за целите и приоритетите за национално развитие през периода 2007 - 2013 г.;
- Разясняване на всички заинтересовани лица на стратегията за развитие, определена в Националната стратегическа референтна рамка и оперативните програми, и създаване на ясна представа относно успешните усилия в посока на изпълнението на националните приоритети и постигнатото дотук;
- Информиране на обществеността относно ползите от процесите на финансиране по европейските фондове, както и относно перспективите и възможностите, предлагани от Общността;
- Информиране на обществеността и на отделните социални и икономически групи, асоциации и обществени организации и представяне на условията и параметрите за финансиране на проекти чрез СКФ с цел да се извлече максимална полза от осигурените възможности;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Насърчаване на активно отношение, силен интерес и усилия от страна на заинтересованите лица за изпълняване на изискванията за финансиране, от които зависи получаването на ресурси от СКФ.

С цел да осигури оптимална публичност и информационна синергия на всички нива, ще бъде разработена и изпълнена обширна Комуникационна стратегия на НСРР. Глобалната цел на тази комуникационна стратегия на национално ниво, близка до тази на индивидуалните Комуникационни планове на оперативните програми, е съответствие с Регламент 1083/2006, и прилагания Регламента на Комисията 1828/2006, с цел подчертаване ролята на Общността и гарантиране прозрачността на помощта от фондовете за всички целеви групи чрез осигуряване на широка публичност за всички оперативни програми на всяко ниво от тяхното изпълнение, използвайки широк спектър от комуникационни инструменти. Стратегията ще дефинира комуникационните цели, задачи, целевите публики, комуникационните канали, ще формулира ясно компетенциите на включените институции, ще предостави насоки за индикатори за изпълнение на дейности за публичност, ще определи схема за управление на комуникацията на СКФ и ще регулира изграждането на национална мрежа на служителите, отговорни за комуникацията.

Създаването на Комуникационна стратегия на НСРР ще осигури също успешно изпълнение на Комуникационните планове на всички оперативни програми, осигурявайки им обособена платформа за адаптиране и улеснявайки ги в изпълнението на мерките за публичност, насочени към техните специфични целеви групи.

Изграждането на Национална мрежа на служителите, отговорни за комуникацията, и нейният координационен механизъм, заложен в стратегията, ще гарантират сътрудничество и партньорство между институциите, включени в управлението на СКФ. По този начин ще бъде установена комуникация и координация между всички планирани комуникационни дейности. Най-важното предимство е избягването на припокриване и дублиране между планираните дейности по всички оперативни програми, включително двете, финансирани от ЕСФ. Мрежата също така ще обменя добри практики, ще споделя опит и ще идентифицира инструменти за увеличаване на осведомеността и подобряване видимостта и прозрачността на усвояването на СКФ.

Примерни дейности

- Интерактивни инициативи - серии от информационни събития като публични форуми, срещи по места, семинари, конференции и изготвяне и представяне на помощни информационни и промоционални материали (като папки, прес-материали, химикалки, сувенири с логото на ЕС по време на събитията) за постигане на висока публична осведоменост за главните стратегически и програмни документи за усвояването на СКФ на ЕС и ясно разбиране на процеса, както и осигуряване на разбиране и признаване на ролята на Общността. Инициативите ще бъдат насочени към широката общественост, бенефициентите, потенциалните кандидати, професионалните общности, проектните целеви групи, вътрешните целеви групи, органите, отговорни за изпълнението, икономическите и социални партньори, неправителствените организации и организацията, представляващи бизнеса;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Връзки с медиите - активен диалог с журналистите, осигуряване на съдействие за статии и програми, осъществяване на копродукции, пресконференции, брифинги, прессъобщения, журналистически дискусии и пътувания, обучения и консултации, целящи популяризиране на планираните цели и насочени към представители на медиите, широката общественост, бенефициентите, потенциалните кандидати, професионалните общности, проектните целеви групи, вътрешните целеви групи, органите, отговорни за изпълнението;
- Публикации - оформяне, отпечатване и разпространение на материали (външни - документи, програми, доклади, насоки, плакати, брошури, листовки и т.н., и вътрешни - наръчници, инструкции, правила и т.н.) за популяризиране на мерки и отделни аспекти на процеса на управление, контрол и изпълнение на проектите. Целевите групи са широката и професионална общественост, бенефициентите, икономическите и социални партньори, вътрешните целеви групи и органите, отговорни за изпълнението;
- Стандартна медия - създаване и разпространение на информационни и образователни текстове, които да се публикуват и излъчват в печатните и електронни медии, външни медии, интернет рекламиране, телевизионни и радио предавания, рекламни филми, реклама в национални и регионални вестници и списания, редакционни и рекламни материали. Целевата публика са широката общественост, бенефициентите, професионална общественост, заинтересованите страни по ОП, икономическите и социални партньори, неправителствените организации и бизнес организациите;
- Планиране, подготовка и изпълнение на Комуникационния план на ОПТП в съответствие с изискванията на Регламент 1083/2006 и прилагания Регламент 1828/2006;
- Развиване и изпълнение на Национална комуникационна стратегия на НСРР;
- Изграждане, изпълнение и координиране на Национална мрежа на служителите, отговорни за комуникацията по всички оперативни програми.

Индикативното финансово разпределение за тази мярка на подкрепа е 18 % от общия бюджет на програмата.

Бенефициенти: Централното координационно звено, Централният информационен офис

Целеви групи: органите, отговорни за изпълнението, широката общественост, потенциалните бенефициенти, професионалните общности, представителите на медиите, икономическите и социални партньори, неправителствените организации и бизнес организациите, вътрешните целеви групи.

Приоритетна ос 3, Мярка на подкрепа 2: Осигуряване на подходяща статистическа информация, данни и анализи на въздействието през текущия и през следващия програмен период.

Конкретна цел: да гарантира осигуряването на подходящи статистически и сравнителни данни през периода 2007 - 2013 и данни за стратегическите

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

програмни документи (без конкретизация по сектори) за периода 2014 - 2020 г.

За да се спазва принципът на прозрачност и с цел да се допринесе за бъдещото стабилно управление на процеса на вземане на решения, както и за да се съберат важни данни за конкретното разбиране на финансирането от ЕС и неговото влияние, ще бъде необходимо:

- Да се анализира настоящата икономическа ситуация и да се разработят оценки на въздействието и резултатите от финансирането на ЕС;
- Да се гарантира равен и лесен достъп до информация;
- Да се сравнят резултатите от финансирането върху различни сектори;
- Да се извърши проучване и интегриране на европейската кохезионна политика към макроикономическата политика в България;

Събирането, обработването и анализирането на подходяща информация е от голямо значение за подготвянето на документи за планиране на стратегическо ниво (не по сектори) за периода 2014-2020 г. Изработването на програма за периода ще бъде извършено съответно според приоритетите по „Техническа помощ” в рамките на всяка оперативна програма - „Околна среда”, „Транспорт”, „Конкурентноспособност”, „Човешки ресурси”, „Административен капацитет” и „Регионално развитие”. ОПТП ще подпомага подготовката на следващия цикъл от документи от типа на НСРР в обсега на своите отговорности и задължения, включително чрез поуките, извлечени от програмния период 2007-2013 г. Събраната информация и анализите ще бъдат използвани главно от органите, отговорни за изработване на добре обосновани стратегически документи за следващия програмен период. Същевременно някои данни, показващи неблагоприятни тенденции, могат вече да бъдат използвани през програмния период 2007-2013 г. за частично модифициране на политиката на основание на решение на Комитетите за наблюдение на НСРР и оперативните програми.

Основните резултати от проведените анализи, както и съответните политически заключения, ще бъдат включени в периодичните доклади за изпълнението на НСРР.

Мярка на подкрепа 2 ще финансира различни дейности, свързани със събирането на информация и анализи, анализи на степента на усвояване, анализи на въздействието на финансирането от ЕС, както и разходите по разработването и публикуването на документи за планиране за периода 2014-2020 г. Адаптирането на иконометричния модел HERMIN за България, предвидено по тази мярка, ще позволи да се направи добра оценка на въздействието на СКФ върху макроикономическата ситуация в страната, за да се компенсират слабостите на пазара и за да се направят каналите за растеж по-ефективни. Структурният динамичен иконометричен модел ще регистрира тези промени. На по-късен етап моделът може да се обогати, за да отчита регионалните аспекти на планираните интервенции. Веднъж завършен, моделът HERMIN ще позволи не само предварителна оценка на съфинансираните от ЕС интервенции за следващия програмен период, но също би могъл да послужи като ясна база за потенциални политически размествания и преразпределения между мерките и приоритетите на НСРР и оперативните програми. Директните

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

ползватели на изградения модел ще докладват на Комитета за наблюдение на НСРР за резултатите от изпълнената политика, за идентифицираните проблемни ситуации и основните постижения. На тази основа КН може да реши да предложи на КН на ОП преразпределение между различните мерки/дейности с цел да се избегне неефикасност и да се постигне максимум добавена стойност при използването на фондовете на ЕС.

В рамките на този мярка за подпомагане, съществуващият уеб-сайт www.eufunds.bg ще бъде разработен допълнително в единен портал, който ще предоставя достъп до обща и специализирана информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в България, за въпросите и документите, свързани с ПЧП и комбинирането на европейското финансиране с ПЧП.

Служителите на съответните УО също ще отговарят за разработването и актуализирането на информацията. Достъпът на администрацията до процедури по даване на спецификации и въвеждане на данни ще бъде надлежно регулиран чрез дейности по актуализация, извършвани изключително от служители, определени със заповед.

Подробна информация за прието законодателство, ръководства или документи за стратегическо планиране или за събития, свързани с извършване на дейности по усвояване на СКФ, ще бъде качвана в сайта в рамките на 5 работни дни от излизането на съответната информация.

В единния портал ще бъдат публикувани следните документи или свързана информация:

- Регламенти на ЕС относно СКФ;
- Българската законодателна рамка;
- Документи за стратегическо планиране;
- Ръководства, наръчници и процедурни правила;
- Информация за осъществени проекти;
- Ръководства и формуляри за кандидатстване;
- Новини относно изпълнението на дейности по усвояването на средствата от СКФ;
- Други документи и информация, свързана с управлението на СКФ;
- Методически ръководства и унифицирани документи за ПЧП;
- Комбиниране на средства от ЕС с ПЧП;
- Мрежа от ПЧП.

Примерни дейности:

- Адаптиране на иконометричния модел HERMIN за оценка на въздействието на съфинансираните по Структурните фондове на ЕС политики и мерки върху макроикономическата ситуация в България;
- Подготвяне на краткосрочни и дългосрочни стратегически данни за усвояване (настоящи и прогнозни);

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Осигуряване на експертна помощ/консултантски услуги за разработване на анализи за текущата икономическа ситуация и оценка на въздействието от европейското финансиране върху различните сектори и разработване на статистически, аналитични и други документи съгласно конкретните нужди;
- Поддържане на единен портал като основен инструмент, който да гарантира еднакъв и лесен достъп до информация, като дава възможност на крайните потребители да намират цялата информация на едно място - документи за планиране, институционална и законодателна рамка, прилагане на Националната програма за реформи, НСРР, фондове, програми, механизми на прилагане, методи на финансиране, схеми и т.н.; връзки със сайтове на други ОП, както и други полезни връзки.

Индикативното финансово разпределение за тази мярка на подкрепа е 1 % от общия бюджет на програмата.

Бенефициенти: Централното координационно звено, Централният информационен офис

Целеви групи: вземащите решение, Комитетите за наблюдение на НСРР и оперативните програми, институциите, ангажирани с изготвянето на програми за следващия програмен период, широката общественост

Приоритетна ос 3, Мярка на подкрепа 3: Функциониране на национална мрежа от областни информационни центрове за кохезионната политика в България.

Конкретна цел: осигуряване на ефективно функциониране на 28-те областни информационни центъра, предоставящи информация за кохезионната политика, нейните цели и съществуващите в България възможности.

С цел да се постигне равенство и прозрачност и за осигуряване на лесен достъп до информация по отношение на целите на кохезионната политика на ЕС и НСРР, се предвижда създаването, управлението, контролирането и координирането от Централния информационен офис на национална мрежа от 28 областни информационни центъра (т.е. по един във всеки регионален център). Те ще гарантират правото на справедлив и пълен достъп до информация за възможностите за финансиране по СКФ за всички социални, етнически и възрастови групи из цялата страна, като осигуряват широк набор от възможности за получаване на тази информация. Тяхното изграждане благоприятства прозрачността и популяризирането на проектите, финансирани от ЕС, и на помощта от Общността сред бенефициентите и широката общественост. Информационните центрове ще функционират като ресурсни центрове за населението на съответните региони.

Областните информационни центрове ще предоставят услуга от вида „обслужване на едно гише”, където широката общественост, бенефициентите и потенциалните кандидати могат да отидат за общ съвет по Структурните фондове, НСРР, обхвата на ОП и мерки, механизмите на функциониране, изпълнението и управлението на финансирането от СКФ, българското законодателство и законодателството на ЕС в тази сфера, и т.н. Областните

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

информационни центрове ще имат на свое разположение специално разработена база данни, осигуряваща наличие на цялата необходима информация, структурирана по удобен за потребителите начин. Това ще даде възможност да се отговаря на запитвания от всякакъв вид или компетентното им пренасочвани. Самите клиенти ще имат възможността да задават въпроси от различно естество. Концепцията за мрежата е да покрива всички възможни сфери на интерес и запитвания - от общ характер, специализирани, професионални, да осигурява на клиентите първоначално разбиране, да им помага да дефинират своя въпрос и да идентифицират съответната ОП/институция/орган, към който да го отправят. Мрежата ще работи в тясно сътрудничество с Националната мрежа на служителите, отговорни за комуникацията, и с други подобни структури в рамките на останалите ОП (мрежа на бенефициенти, МЗ, служители по информация и публичност), които имат различен предмет на дейност, а именно - оказват подкрепа на сътрудничеството между бенефициентите, да развият мерки за укрепване на капацитета, за експертни съвети и консултации и се занимават единствено с въпроси и дейности, свързани с тяхната собствена оперативна програма. За сравнение, областните информационни центрове ще предоставят информация по въпроси от общо естество, свързани с всички ОП, като препращат специфичните въпроси към съответните УО/МЗ/други структури. Информационните центрове ще осведомяват посетителите за принципни процедури и правила, свързани с финансирането на проекти от СКФ и с процесите на изпълнение, със законодателната и нормативна рамка.

Базата данни ще бъде разработена и редовно осъвременявана в тясно сътрудничество с всички ОП, осигурявайки по този начин предоставяне на компетентна, прецизна, актуална и опростена информация на място на всички посетители. Централният информационен офис ще подпомага връзките между всички тези структури и областните информационни центрове и ще отговаря за цялостното управление на процеса. Областните информационни центрове също така ще снабдяват посетители и потенциални бенефициенти с информация за обявените покани за предложения и тръжни процедури по всички ОП, изпълнението на проектите и статуса на по-късните етапи, ще им предоставят достъп до специализирана литература и рекламни материали и ще дават на всички ОП възможност да разпространяват информация, като по този начин ще функционират като алтернативен комуникационен канал.

Също така всички областни информационни центрове ще дават достъп до информация чрез отговаряне на запитвания, отправени по телефон, по поща, чрез имейл, факс или през уеб-сайта на мрежата. В подкрепа на действията на националната мрежа на областните информационни центрове ще бъде основана гореща линия като част от мрежовата структура. Тя ще има за цел да оказва помощ в намирането на информация, да насочва потребителите към допълнителни специфични ресурси и да обслужва населението, което няма директен достъп до Интернет или физически достъп до който и да е областен информационен център.

Информационните центрове ще бъдат свързани помежду си, както и с Централния информационен офис чрез Интернет връзка, позволяваща достъп до компютърната мрежа и единния уеб-сайт. Изграждането им ще бъде последователно, като се започне с няколко примерни областни информационни

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

центъра, които ще позволят приспособявания по време на процеса на изпълнение, което ще има за резултат по-голяма ефикасност, устойчивост и ефективност. Последователният принцип на изграждане също така ще улесни процесите на обучение на персонала, позволявайки служителите от новосъздадените информационни центрове да бъдат обучени на място във вече функциониращите областни центрове.

За изпълнението на определените задачи е изключително важно и подходящото оборудване, наемането на достатъчно квалифицирани консултанти, обучението и подбора на служители. За тази цел е необходимо да се осигури и организира подходящо обучение, работни групи, семинари, съвместни инициативи с подобни структури/национални мрежи за обмен на информация и практики в областта на комуникацията, информирането и популяризирането на Структурните фондове и Кохезионния фонд.

Примерни действия:

- Създаване/развиване на 28 областни информационни центъра - концепции за прилагане и IT инфраструктура, операции за разработване и постепенно откриване на централите, дефиниции на процесите, подбор на местоположение, маркетинг план, дейности, свързани с човешките ресурси - длъжностни характеристики, план за наемане на служители и набиране на служители;
- Осигуряване на функционирането - разходи по местонахождение, разходи за функциониране и поддръжка, текущи разходи за човешки ресурси; управление, развиване (въвеждане на подобрения).
- Осигуряване на мерки за публичност, текущ маркетинг и т.н. на местно ниво;
- Осигуряване на хардуер, специализиран софтуер и електронното оборудване, необходими за нормалното функциониране на мрежата от 28 областни информационни центъра, обучение по информационни технологии и обработка, IT помощна програма - първо и второ ниво на подкрепа.
- Осигуряване на подходящо първоначално обучение, непрекъснати обучения за добавяне на нови знания, работни групи, семинари, съвместни инициативи с подобни структури/национални мрежи за обмен на информация и практики в областта на комуникацията, информирането и популяризирането на Структурните фондове и Кохезионния фонд.

Всички дейности, които са свързани с осъществяването на операции на националната мрежа от информационни центрове, ще бъдат изпълнявани чрез процедура за възлагане на обществена поръчка в съответствие с националното законодателство и правилата на ЕС за прозрачност на процедурите.

В процеса на функциониране и съгласно резултатите от анализите, направени в хода на изпълнение на програмата и на дейностите по приоритетите, в края на програмния период информационните центрове, създадени по ОПТП 2007-2013 г., ще бъдат допълнително финансирани от правителствени източници в случай че е необходимо, за да се осигури устойчивостта им.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Индикативното финансово разпределение за тази мярка на подкрепа е 14 % от общия бюджет на програмата.

Бенефициенти:

Централното координационно звено, Централният информационен офис

Целеви групи: - Общините, широката общественост

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

5. ФИНАНСОВ ПЛАН

Таблица 1: Принос на ЕС към Оперативна програма „Техническа помощ“ 2007-2013 г., по години

(в евро)

Общо 2007 - 2013 ЕФРР	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
48 296 513	3 512 400	5 141 700	7 001 019	7 377 256	7 898 065	8 421 780	8 944 293

Таблица 2: Примерна финансова таблица за Оперативна програма „Техническа помощ“ 2007-2013 г., по приоритетни оси

Приоритетна ос	Финансирване от Общността ЕФРР (евро)	Национално финансиране			Общо ОП	Размер на съфинансиране от ЕС (%)	ЕИБ, други финансови инструменти
		Публично	Частно	Общо			
1	2	3	4	5=3+4	6=2+5	7=2/6x100	8
ПО 1	25 00 0000	4 411 765	0	4 411 765	29 411 765	85	-
ПО 2	9 659 303	1 704 583	0	1 704 583	11 363 886	85	-
ПО 3	13 637 210	2 406 566	0	2 406 566	16 043 776	85	-
ОБЩО	48 296 513	8 522 914	0	8 522 914	56 819 427	85	-

Категоризация на помощта от фондовете:

Според категоризацията на помощта от Структурните фондове за 2007-2013 г. настоящата приоритетна ос попада в обхвата на:

Код No. 81 - механизми за подобряване на изработването на добра политика и програмен дизайн, за наблюдение и оценка на национално, регионално и местно ниво, за изграждане на капацитет за изпълнение на политики и програми;

Код No. 85 - Подготовка, изпълнение, наблюдение и инспекции;

Код No. 86 - Оценка и проучвания; информация и комуникации;

6. ИЗПЪЛНЕНИЕ

Съгласно Регламент (ЕС) 1083/2006 на Съвета изпълнението на оперативната програма е възложено на съответния Управляващ орган. С решение № 289 на Министерски съвет от 30 октомври 2006 г. е създаден отдел „Оперативна програма Техническа помощ” към Министерство на финансите, който ще поеме ролята на Управляващ орган на ОПТП.

6.1. Функции на Управляващия орган на Оперативна програма „Техническа помощ”

Функциите на Управляващия орган са определени в член 60 от Регламент № 1083/2006 на ЕС, който формулира общата рамка на функциониране на Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд. Съгласно този член Управляващият орган отговаря за ефективното и ефикасно управление и изпълнение на оперативната програма:

- Разработване на правила за допустимост и критерии за избор на операции, които да служат за основа при подбора на допустими проекти;
- Подготовка на документи за изпълнение на програмата (включително процедурен наръчник за изпълнение на ОПТП, стандартни модели на различни документи, контролни списъци и т.н.);
- Подготовка на целия комплект документи за сертифициране на програмата (декларация за допустимите разходи, доклада по сертификация и т.н.);
- Създаване на процедури, които да гарантират, че всички документи за разходите и одитите, които се изискват, за да се осигури подходяща одитна пътека, се съхраняват в съответствие с изискванията на член 90 от Регламента;
- Мониторинг на процедурите по провеждане на търгове и възлагане на договори от страна на бенефициентите на ОПТП;
- Пълна проверка на документите, получени с исканията за плащане, предадени от бенефициента;
- Проверки на място на проекти, изпълнявани по ОПТП;
- Извършване на плащания на основание на предадени искания за плащане;
- Изготвяне на редовни отчети за напредък, искания за средства и финансови прогнози за Сертифициращия орган;
- Подготовка на годишни и окончателни доклади за изпълнение на програмата;
- Осигуряване на прилагането на подходяща счетоводна система за записване и съхраняване на данни и на поддържането на отделна счетоводна система от бенефициентите;
- Подкрепа за цялостната работа на Комитета за наблюдение и предоставяне на анализи и придружаващи документи;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Гарантиране на извършването на оценки на ОПТП от външни експерти, на които това е възложено, в съответствие с регламентите, правилата и процедурите на ЕС;
- Гарантиране на спазването на изискванията за разпространение на информация и публичност, определени в член 69 от Регламент (ЕС) 1083/2006 на Съвета.

6.1.2. Комитет за наблюдение на Оперативна програма „Техническа помощ”

Съгласно член 63 от Регламент на Съвета 1083/2006 е създаден Комитет за наблюдение, чиято основна цел е редовно извършване на наблюдение и оценка на ефективността на изразходване на фондовете, стартираните проекти, както и доброто изпълнение на оперативната програма.

Комитетът за наблюдение на ОПТП е създаден, за да изпълнява следните функции:

- Разглежда и одобрява критериите за подбор на проекти, предложени от ръководителя на Управляващия орган. В рамките на програмния период КН може да приема поправки в одобрените критерии след представяне на обосновано предложение от страна на ръководителя на Управляващия орган;
- Периодично прави преглед на направения напредък към осъществяване на конкретните цели и приоритетите на ОПТП на базата на документи, предоставени от ръководителя на Управляващия орган;
- Прави предложения на УО за всякакви проверки или изменения на ОПТП, които биха спомогнали за постигането на целите на програмата или биха подобрили управлението ѝ или цялостния ѝ принос към управлението на СКФ; може да реши да преразпредели средства от бюджета на ОП между приоритетите, за което е необходимо одобрение от ЕК при провеждане на преговори с Управляващия орган;
- Преглежда информацията по годишния доклад за изпълнението на ОПТП, както и коментарите на Европейската комисия;
- Разглежда и одобрява годишните доклади и окончателния доклад за изпълнението на ОПТП;
- Одобрява информация във връзка с годишните контролни доклади за ОПТП, подадени от Одитирация орган; приема график за прилагане на коригиращи мерки; одобрява доклада за прилагане на коригиращите мерки;
- Изпълнява допълнителни задачи, произтичащи от вътрешните правила за работа;
- На първото си заседание Комитетът за наблюдение на ОПТП приема всички вътрешни правила, включително свои собствени Вътрешни правила за работа и Кодекс за поведение.

УО ще информира редовно Комитета за наблюдение относно напредъка в изпълнението на решенията, взети на предишните заседания на КН.

Ако сметне за необходимо, КН може да сформира постоянни или временни подкомитети, които да се занимават със специфични въпроси.

6.1.3. Бенефициенти

Бенефициенти на ОПТП са структури в рамките на Министерство на финансите, които отговарят за започване и/ или изпълнение на операциите. Поради тази специфична характеристика на ОПТП, ще се изработят вътрешни правила, уреждащи правата и задълженията на УО и бенефициентите на ОПТП. С тях ще се регламентират условията за кандидатстване, изпълнение, контрол и отчетност на операциите по оперативната програма, както и исканията за плащане и процедурите за докладване на нарушения.

Бенефициентите трябва да съхраняват оригиналните документи, отнасящи се до всяка отделна операция, по начин който да позволи общите суми, проверени и сертифицирани пред СО от УО, да бъдат проверени за съответствие с тези документи, както и със счетоводните записи съгласно разпоредбите на чл. 15 от Регламента на Комисията 1828/2006.

В съответствие с вътрешните правила, определящи правата и задълженията на УО и на бенефициентите на ОПТП, последните ще отговарят за следното:

- Да изпълняват правилно и точно дейностите в рамките на операциите, одобрени за финансиране;
- Да извършват проверки на 100% от фактурите и да потвърждават съответствието на осигурените продукти/услуги с установените критерии, включително задължителни проверки на място;
- Докладът за потвърждаване на доставените продукти или услуги се представя заедно с искането за плащане до УО за проверка и одобрение;
- Гарантират поддържането (регистрирането и архивирането) на финансовите данни, придружаващите документи и доклади в съответствие с изискванията на чл. 60 от Регламент на Съвета (ЕС) 1083/2006;
- В докладите за напредъка на изпълнението бенефициентите предоставят на УО информация за осъществяването на процедурите за обществени поръчки (ако има такива). Към докладите трябва да се приложени и придружаващите документи (само за първия доклад след провеждането на процедурата за обществена поръчка) и те трябва да се съхраняват в досието на проекта.

Операциите, финансирани от ОПТП, ще се изпълняват при стриктно съблюдаване на правилата за обществени поръчки.

6.2. Система за финансово управление и контрол на ОПТП

Финансовото управление и контрол на съфинансирането е отговорност на УО. Описаното разделение на функциите и отговорностите при управлението на исканията за средства и на процесите на сертифициране се основава на действащото национално законодателство и на установените от ЕС правила.

Проектните предложения за техническа помощ се подготвят, одобряват и изпълняват по същия начин, както и другите проектни предложения. Бенефициентите по проекти за техническа помощ обаче включват Управляващия орган, който същевременно отговаря за подготовката, подбора и наблюдението

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

на проекти, както и Сертифициращия и Одитирация орган. Поради това Управляващият орган гарантира разделението на подготовката, оценката и одобрението на проектите във фазата на подбора, както и разделянето на финансирането и одита във фазата на изпълнението.

Управляващият орган организира и провежда процедура за избор на проекти, предлага ги за одобрение и извършва плащанията на бенефициентите съгласно одобрените разходи.

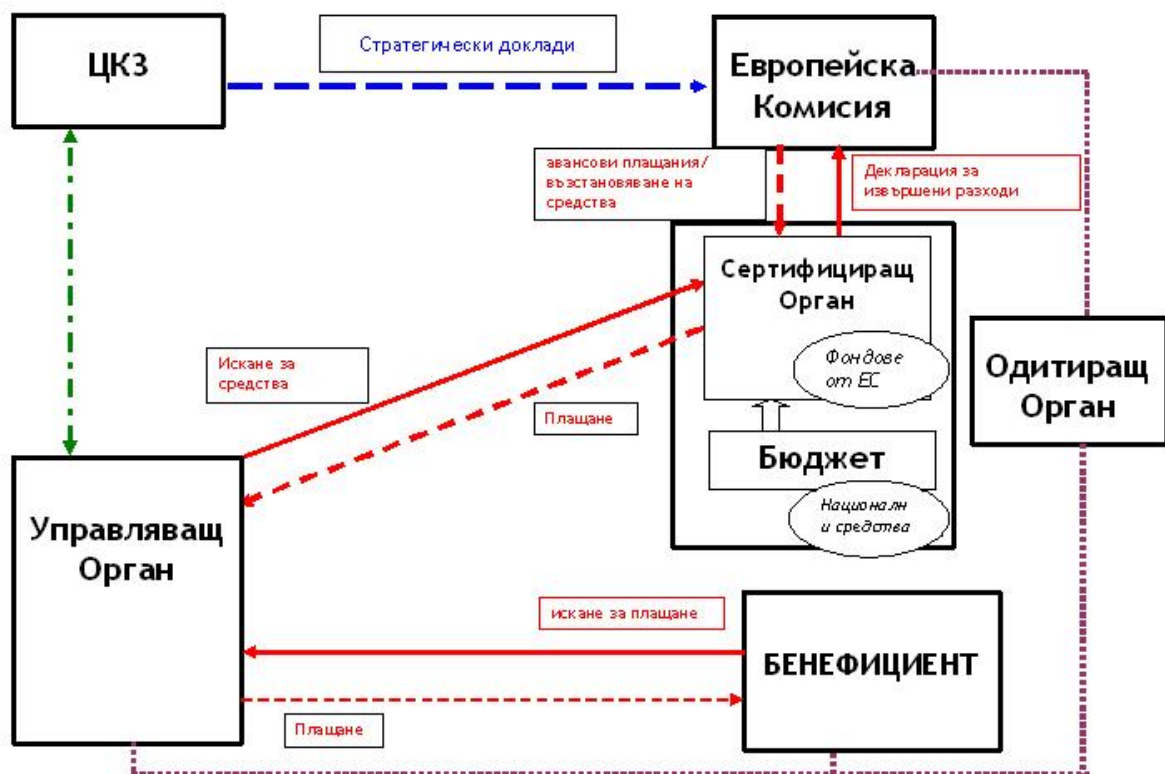
Управляващият орган проверява доклада по сертификация на бенефициента.

Управляващият орган отговаря за събирането на информация за разходите, представени от бенефициентите в периодичните доклади по сертификация, както и за самото сертифициране на тези разходи. Докладът се изготвя на ниво програма, с приложени списъци и справки относно сертифицирането на бенефициентите.

Управляващият орган носи отговорност за изплащането само на допустими разходи в рамките на одобрените лимити, в съответствие с целите и съответните национални и общностни правила, включително националните правила за допустимост.

Процесът на финансовия поток е представен на диаграмата по-долу:

ПРОЦЕС НА ПРЕДОСТАВЯНЕ И ОТЧИТАНЕ И НА СРЕДСТВА В БЪЛГАРИЯ

6.2.1. Подбор на проектите, които ще бъдат финансирани

Управляващият орган е изцяло отговорен за процедурата за подбор на проекти. Той подготвя основните критерии за избор и ги представя за одобрение на Комитета за наблюдение. Управляващият орган гарантира прозрачността,

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

обективността и ефективността на процедурата по подбора и следователно - качеството на одобрените проекти.

Съгласно постановление на Министерския съвет относно субсидии от СКФ всяко секторно министерство разработва вътрешни правила за оценка на съответствието на проектите, когато бенефициенти са държавни институции.

Комисия за оценка на съответствието ще бъде създадена със заповед на Министъра на финансите. За да бъде гарантирана обективността на оценката, експертите, които по някакъв начин са свързани с предложения за проекти, които се оценяват в момента, не участват в процеса на оценяване. Комисията за оценяване на съответствието може да включва независими експерти, поканени заради техните специализирани експертни познания в дадена област за правилната оценка на проектите.

Комисията за оценка на съответствието оценява съответствието на предложенията за проекти с критериите за подбор на проекти, одобрени от Комитета за наблюдение.

За да получат подкрепа по ОПТП проектите трябва да отговарят на целите на оперативната програма, ясно да отговорят на един от нейните приоритети, да бъдат финансово и икономически обосновани и да могат да бъдат завършени в рамките на необходимия период от време.

6.2.2. Проверки на операциите

Управляващият орган извършва дейности с цел да потвърди пред Сертифициращия орган, че съфинансираните продукти или услуги са доставени или изпълнени и декларираните от бенефициента разходи наистина са били извършени и са в съответствие с националните правила и с правилата на Общността.

Проверките, осъществявани от УО, включват:

- Административни проверки по отношение на всяко искане на бенефициентите за изплащане на разходите; и
- Проверки на отделни операции на място.

УО прави проверка на 100% от документите, получени със исканията за плащане, предадени от бенефициента.

6.2.3. Счетоводна система

Управляващият орган води точно и редовно счетоводство за изпълнението на всяка дейност, използвайки подходяща счетоводна система. Тази система се управлява в съответствие със счетоводната политика и правилата, които важат за бюджетните предприятия в България и за дейности, съфинансирани със средства на ЕС. Сметките и разходите, свързани с операциите, трябва да са лесни за идентифициране и потвърждаване. Това може да бъде извършено като се използват отделни сметки за съответните операции или адекватен счетоводен код за всички транзакции, свързани с операциите.

Управляващият орган трябва също така да води:

- Компютъризирани счетоводни отчети и друга необходима счетоводна информация;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Доказателства за поети ангажименти, като договори или формуляри за поръчка;
- Доказателства за доставка на услугата, като одобрени доклади, присъствени книги, транспортни билети (включително бордови карти), доказателства за посещаване на семинари, конференции и курсове за обучение (включително съответните получени документи и материали, удостоверения) и др.;
- Доказателства за получаване на стоки, например квитанция за доставка от доставчика;
- Доказателства за извършено плащане, например банково извлечение, дебитно известие или доказателство за разплащане от изпълнителя.

6.2.4. Одитна пътека

На всички нива трябва да се поддържа адекватна одитна пътека. Одитната пътека е набор от информация, която трябва да съдържа запис на дейностите и мероприятията, осъществени в процеса на изпълнение на оперативната програма, и най-вече движението на финансови средства и свързаната с тях документация. Информацията, която се извлича от одитната пътека, позволява да се определи последователността на събитията във всеки процес.

За тази цел УО ще съхранява всички документи за разходите и одитите в съответствие с критериите, залегнали в Регламент на Комисията (ЕС) No 1828/2006 за осигуряване наличието на адекватни одитни пътеки.

6.2.5. Управление на риска

Управлението на риска е непрекъснат процес. Откриването, оценката и управлението на рисковете, които могат да засегнат постигането на целите на ОПТП, е задължение на висшето ръководство на ОПТП. Управлението на риска по ОПТП създава предпоставки за увеличаване на ефективността на управлението. То помага да се определят проблемите, които надхвърлят допустимото ниво на риск, и да се идентифицират областите, в които контролните системи са най-ефективни.

Нещо повече, то е инструмент за вземане на стратегически решения. УО отговаря за осигуряване на оценка на риска и трябва да положи всички усилия, за да минимизира и намали възможните рискове в институциите, свързани с изпълнението на ОПТП.

6.2.6. Докладване на нарушенията

Управляващият орган незабавно докладва на Сертифициращия орган за подозрения за измама и/или нарушения, и/или реални случаи на измама и/или нарушение, както и мерките за тяхното отстраняване, които са предприети от ръководителя на Управляващия орган. На всяко тримесечие ръководителят на УО докладва на СО за развитието по вече докладвани случаи на подозрение за нарушение и/или открито нарушение или измама.

В случай че няма нарушения, за които да се докладва, или чието развитие да се проследи, УО информира СО и всяко тримесечие му изпраща декларация, в

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

която ясно и точно е посочено името на оперативната програма, периода и липсата на подозрения за нарушения или на открити нарушения.

Всички органи, които участват в управлението, контрола и изпълнението на ОПТП, носят отговорност за откриването на нарушенията и тяхното съобщаване на Управляващия орган на ОПТП, който въз основа на това ще изготвя доклад за нарушенията и ще носи цялата отговорност за извършване на финансови корекции.

6.3. Единна информационна система за управление и наблюдение

ИСУН е комплексна система и е структурирана в няколко модула. Тези модули представляват основните стъпки в изпълнението, наблюдението, финансовото управление и контрола на оперативната програма. По-долу е представено кратко описание на модулите и основните функции на ИСУН в областта на планирането, управлението на проекти, прилагането, наблюдението, задълженията и плащанията, отчитането, одита и контрола:

- *Модул за достъп до системата* - Модулът за достъп и координация на системата осигурява възможността за определяне и разпределяне на ограниченията и правилата на достъп в зависимост от нивото на оторизация на потребителя, неговия пост в институционалната йерархия, ролята му в цикъла на проекта, вида на проекта и т.н.

- *Модули за системни данни (основни данни)* - с помощта на модулите за основни данни е възможно да се определят единни кодови системи, да се създадат и определят задължително използвани данни и връзки между данните (напр. град, пощенски код, област и регион).

- *Модул на параметрите* - играе ролята на системни данни (основни данни) за цялата система. Модулът се използва за определяне и създаване на структура и поглед над всички Оперативни програми и всички свързани програми от пониско ниво.

- *Работни етапи (функция)* - работните етапи са стъпките от процедурните правила. Те описват цялата процедура и цикъл на проектите/заявленията и могат да бъдат настройвани и променяни според нуждите.

- *Модул за заявления и регистрации на клиенти* - системата може да създаде уникален идентификационен код за заявленията, в който се съдържа основна информация (напр. операцията, за която се кандидатства, датата на регистриране на заявлението).

- *Модул за вземане на решения и оценяване* - заявленията и проектите ще бъдат проверявани за съответствие с разписките и регистрацията (официални, административни и технически грешки, отговаряне на изискванията и т.н.). Тази процедура съдържа оценяването на заявленията, оценяване на тяхното представяне и вземане на решения относно тези заявления.

- *Модул за управление на договори* - функцията за управление на договори подпомага процеса на сключване на договори - от подготовката на проектодоговори, през поправките на договорите, до изпълнението на договорите.

- *Модул за проследяване на проекта* - с помощта на този модул системата подпомага анализиране на показателите, изпълнението и резултатите от проекта.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- *Модул за обществени поръчки* - функцията за обществени поръчки може да проследи тръжните процеси от планирането на обяви за търгове и тръжна документация, през оценяването на търговете до възлагането на договор.
 - *Централно съхранение на документи (функция)* - главният мениджър на документи пресъздава всички електронни информационни материали (текстове, графики, звук, видео и т.н.), които са прикрепени, но не са вмъкнати в заявленията.
 - *Модул за проверки* - модулът може да управлява проверки на място (както планирани, така и непредвидени) от планирането на проверките, през подбора на проекти или процедури, препоръчани за проверка, до извършването и докладването за проверката и посещението.
 - *Модул за управление на нарушения* - функцията на този модул е администриране на нарушения по СКФ, което включва регистриране, проследяване на установените нарушения (или подозрение за нарушение) и мерки (операции) предприети за коригиране.
 - *Модул за финансиране* - модулът за финансиране подпомага цялата процедура на финансиране по отношение на управлението на заявления и проекти, от плащането на всички средства, предоставени от бенефициента или изпълнителя, до предаването на отчета за разходите на Европейската комисия.
- ИСУН има възможност да представи данни за счетоводната система SAP на МФ чрез допирни точки. Системата SAP може да достави цялата необходима информация за обработване на счетоводните данни от ИСУН на ниво фактури.
- *Модул за съхранение на данни* - ИСУН е разработен да се справя с различни видове процедурни правила с различни административни задачи. Системата може да управлява статистически и отчетни функции.
 - *Списъци на проекти по нива (функция)* - съдържанието на различните статистики може да бъде отворено и задълбочено до подробна информация за проектите по нива.

Процедури за компютъризиран обмен на данни с ЕС

- Съгласно регламентите на Съвета всички финансови трансакции между Комисията и оторизираните от държавите-членки органи ще се извършват по електронен път в съответствие с правилата за изпълнение, приети от Европейската комисия. За тази цел ще бъде използвана системата SFC 2007.
- Със заповед, издадена от министъра на финансите, се определят служител за връзка със SFC 2007 и експерти, които имат право да ползват, актуализират и изпращат данни чрез SFC 2007.
- По отношение на ОП „Техническа помощ” лицето, което отговаря за обмена на данни с ЕК чрез SFC 2007, е ръководителят на отдел „ОП Техническа помощ” към дирекцията, отговаряща за фондовете на ЕС.
- На по-късен етап единната информационна система за управление и наблюдение (ИСУН) ще бъде използвана за обмен на данни между Комисията и българските оперативни програми чрез връзка между двете системи. Връзката ще бъде разработена от изпълнителя, който е отговорен

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

за окончателното адаптиране и по-нататъшното развиване на ИСУН в съответствие с изискванията и инструкциите на ЕК.

6.4. Обществени поръчки, държавни помощи и правила относно околната среда

Всяка публична помощ по тази програма трябва да бъде съгласувана с процедурите и действащите правила за държавни помощи, които са приложими в периода, когато се отпуска публичната помощ.

Всички операции, финансирани от ОПТП, трябва да бъдат съгласувани с разпоредбите на Договора за създаване на Европейска общност (Договор за ЕО), както и със законодателството на ЕС в областта на конкуренцията и околната среда.

- Обществени поръчки

Всички въпроси, свързани с дейностите по възлагане на договори за обществени поръчки, се регулират от Закона за обществените поръчки (ЗОП), който влезе в сила на 1 октомври 2004 г. С последните поправки и допълнения към ЗОП от 2006 г. цялата нормативна рамка беше съгласувана с европейското законодателство и с изискванията на директивите на ЕС в областта на обществените поръчки. ЗОП и подзаконовите нормативни актове за прилагането му съдържат разпоредби, които гарантират спазването на принципите на публичност и прозрачност, свободна и справедлива конкуренция, равнопоставеност и липса на дискриминация.

Отговорността за гарантиране на ефективността на системата за обществени поръчки в България е поета от независима административна структура - Агенцията за обществени поръчки.

Поради спецификата на бенефициентите на ОПТП (дирекции в МФ) се предвижда дейностите, свързани с обществени поръчки, да бъдат възложени на дирекция „Централното звено за финансиране и договаряне” (ЦЗФД). Дирекцията е определена с Устройствения правилник на Министерството на финансите за основната структура и единствен изпълнител на всички процедури, свързани с подготовка на тръжна документация, провеждане на предварителния контрол, търгуване и договаряне на обществени поръчки по отношение на усвояването на фондовете, отпускани по програмите на ЕС.

Звеното има статут на изпълнителна агенция по програма ФАР и има значителен опит (повече от осем години) в провеждането на търгове и сключването на договори по програма ФАР. Сред основните задължения на ЦЗФД са:

- подготовка на тръжна документация на проектите в съответствие със законовите изисквания и приложимите правила на Европейската общност и българския Закон за обществените поръчки;
- извършване на предварителен контрол върху тръжните процедури и процедурите на договаряне;
- провеждане на публични търгове в съответствие със законовите изисквания и приложимите правила на Европейската общност и националното законодателство;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

- подготовка и сключване на договори за обществени поръчки в качеството му на оторизиран възложител на обществени поръчки за Министерство на финансите;
- прилагане на принципите на прозрачност, равнопоставеност и недопускане на дискриминация по време на тръжните и договорни процедури, както и при процедурите за присъждане.

Задължение на бенефициентите е да си сътрудничат с тази дирекция в процеса на подготовка и провеждане на търговете за изпълнението на проекти. Представители на Управляващия орган могат да участват единствено като наблюдатели по време на изпълнението на тръжните процедури, провеждани от бенефициентите, както това е предвидено в разпоредбите на ПМС № 121 от 31.05.2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС, и по Програма ФАР на ЕС.

- Държавни помощи

След присъединяването на Република България към ЕС, разпоредбите на член 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската общност, както и разпоредбите по отношение на държавните помощи, са директно приложими. Европейската комисия притежава изключителната компетентност да оценява и контролира съответствието на държавните помощи с правилата на общия пазар. Новият Закон за държавните помощи, който е в сила от 1 януари 2007 г., е напълно съгласуван с европейското законодателство.

Министърът на финансите е националният орган, който отговаря за наблюдението, прозрачността и координирането на държавните помощи.

Управляващият орган гарантира съответствието на операциите, финансирани от ОПТП, с процедурите и действащите правила за държавни помощи, които са приложими в периода, когато се отпуска публичната помощ.

- Въздействие върху околната среда

Изпълнението на операции по ОПТП няма да имат директно въздействие върху околната среда.

7. НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА

7.1. Система за наблюдение

Наблюдението е процес на преглед на напредъка на интервенциите и разходите по оперативната програма. Съгласно Член 66 Управляващият орган и Комитетът за наблюдение осигуряват качеството на изпълнение на ОПТП. Процесът на наблюдение се осъществява на базата на индикатори, залегнали в оперативната програма. Той обхваща както физическото наблюдение във връзка с реализирането на целите и заложените в програмата приоритети и мерки, така и финансово наблюдение, което е функция на финансовото управление на програмата и на направените разходи за реализиране на отделните приоритети и мерки. В помощ на Управляващия орган при наблюдението на ОП е ИСУН.

Процес на събиране на информация от наблюдението

Целта на извършваното наблюдение е да се съберат необходимите данни и информация за измерване на предварително установените индикатори. Събирането на информация е една от функциите на УО, но при необходимост може да се потърси и експертна помощ. На ниво интервенции наблюдението означава да се получи увереност, че са налице необходимите записи и системи, които доказват, че данните, посочени във формулярите за кандидатстване и исканията за плащане по финансираните от ОПТП проекти, са обосновани. На служителите на УО се вменяват задължения във връзка със събирането и обработването на съответните статистически, технически и финансови данни за реализацията на проекта.

Основен градивен елемент за събиране на информация за наблюдението е проектът. Детайлите за това, какво се очаква да постигне всеки проект, са вече посочени към момента на кандидатстване и са регистрирани от ИСУН.

Задължение на Управляващия орган е да осигури включване в системата на наблюдение на всички проекти по програмата. УО е отговорен за предоставяне на подходящи насоки на бенефициентите и за гарантиране на разбирането от тяхна страна на изискванията за наблюдение. Бенефициентите се нуждаят и от подкрепа за осигуряване на адекватен капацитет и системи, гарантиращи поддържане на пълна документация, която да позволява извършване на наблюдение и оценка.

Доклади за наблюдението

Членове 29 и 67 на Регламент 1083/2006 определят честотата и съдържанието на докладите, които трябва да бъдат представени за наблюдението на предоставената на България помощ по линия на Структурните фондове. Една от основните функции на ИСУН е да предоставя този вид доклади на ЕК. В съответствие със специфичните им задължения служителите на УО отговарят за отразяването и проверката в ИСУН на данните и информацията за всяка отделна дейност, за да може системата да се ползва като основен източник на статистическа, техническа и финансова информация.

Тримесечни доклади за напредъка (програмно ниво)

Представяните от бенефициентите доклади са основни градивни елементи за всички доклади, изготвяни от Управляващия орган. Докладите на бенефициентите се изпращат на Управляващия орган. Те представляват пряк принос към съставянето на подготвяните от УО доклади (т.е

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

годишен/заключителен доклад и тримесечни доклади за напредъка). Тримесечният доклад за напредъка обобщава напредъка в изпълнението на всички приоритети на ОПТП в рамките на отчетния период.

Докладът включва общ преглед на техническия напредък: изпълнени дейности и постигнати резултати, възникнали проблеми, планирани основни дейности и разписание за следващия период. Той включва като приложения състояние на процедурата за обществени поръчки и прогноза, състояние и прогноза на финансовите ангажименти, както и статус и прогноза за плащанията.

Доклади за наблюдението на проекта (проектно ниво)

Направените констатации по изпълнението на даден проект и по резултатите от посещенията за наблюдение се отразяват в доклади от наблюдението на проекта от експертите по наблюдението от УО. Тези доклади дават възможност за съпоставяне на реалните постижения на проектно ниво (индикаторите за изпълнение) и целите, заложи в формуляра за кандидатстване. На базата на данните за изпълнение, съответните заключения за напредъка по проекта и постигнатите цели на проекта в края на неговото изпълнение, информацията се включва в тримесечните доклади за напредъка на програмно ниво, които след това се обобщават в годишния доклад за напредъка, представен на вниманието на Комитета за наблюдение. Освен това този документ може да се ползва и като източник за предоставяне на детайлна информация на националните и европейските институции за статуса и за измерване на изпълнението на съответния проект.

Доклади на бенефициентите (проектно ниво)

Изискванията към докладите на бенефициентите са изложени в документ, който определя правата и задълженията на Управляващия орган и на бенефициентите на ОПТП. Изискванията към техническите и финансови доклади зависят от конкретните характеристики на дадения проект. Докладите съдържат както описание на отбелязания напредък спрямо заложените цели в количествени измерения, така и качествена оценка на постигнатия напредък. Като цяло бенефициентът представя тримесечни междинни доклади и заключителни доклади.

Годишни и заключителни доклади за изпълнението

Годишните доклади и заключителния доклад за изпълнението са основни инструменти за измерване на напредъка на ОПТП. Те представляват важни документи и когато настъпи моментът за съвместен годишен преглед на програмата от ЕС и държавата-членка.

Нещо повече, докладите дават възможност на Комитета за наблюдение да получи цялостна представа за постиженията и проблемите в изпълнението на програмата при вземането на решения за внасяне на корекции в нейните приоритети, мерки или инструменти.

Годишният доклад за изпълнението (ГДИ) на Оперативна програма „Техническа помощ” трябва бъде изготвен за първи път през 2008 г. от Управляващия орган на ОПТП и одобрен от Комитета за наблюдение на ОПТП в съответствие с Вътрешните правила за работа на КН. След одобряването му ГДИ следва да бъде представен на Европейската комисия. Крайният срок за представяне е на 30 юни на следващата година спрямо годината на доклада.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Изискваната информация за най-важните резултати в докладите за изпълнението на ОП е както следва:

- Отбелязаният напредък в изпълнението на ОП и на приоритетите по отношение на техните конкретни проверими цели и количествени измерения, там, където са възможни такива, като се използват индикаторите, упоменати в Член 36 (1)(с) на ниво приоритетна ос ;
- Финансовото изпълнение на оперативната програма, конкретизирано за всяка една приоритетна ос;
- Предприетите стъпки от страна на Управляващия орган или Комитета за наблюдение за осигуряване на качество и ефективност на изпълнението;
- Предприетите мерки за предоставяне на информация и публичност на оперативната програма;
- Пренасочването на помощта, освободена след анулиране по силата на Член 98 (2) по време на периода на изпълнение на оперативната програма;
- Декларация от страна на Управляващия орган че, доколкото му е известно, при изпълнението на оперативната програма правото на Общността е съблюдувано. При възникнали проблеми Управляващият орган следва да квалифицира декларацията и да идентифицира проблемите, както и предприетите мерки за тяхното преодоляване;

Важно предимство на редовното наблюдение на проекти е съпоставянето на значителен обем информация във връзка с реализираните проекти в рамките на ОП в резултат от получената финансова помощ. Тази информация е много ценна за изготвянето на оценка на програмата.

7.2. Оценка

Оценката на оперативните програми е неделима дейност от цялостното управление и условията за изпълнение на съответната програма, тъй като представлява инструмент за преценка на уместността, ефективността и резултатността от предоставената финансова помощ, както и на въздействието и устойчивостта на постигнатите резултати.

Изискването за провеждане на систематични дейности за оценка на оперативните програми и общите правила за тези дейности са определени в Регламент на Съвета (ЕС) № 1083/2006, където са изложени общите разпоредби, касаещи Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд (Членове 36, 45 - 47).

Оценките имат за цел да подобрят качеството, ефективността и последователния характер на помощта от ЕФРР и на изпълнението на ОПТП с оглед на заложените в нея специфични цели.

Оценките се провеждат преди, по време на и след програмния период. Отговорност за тях носят Управляващият орган и съответно Европейската комисия в съответствие с принципа на пропорционалност, изложен в Чл. 13 на Регламент на Съвета (ЕС) 1083/2006.

Оценките се извършват от вътрешни или външни експерти или органи, функционално независими от Управляващия орган. Резултатите се публикуват съгласно приложимите правила за достъп до документи. Управляващият орган следва да осигури ресурсите, необходими за извършване на оценка, да

организира изнасянето и събирането на необходимите данни и да използва различните видове информация, осигурена от системата за наблюдение.

- **Предварителна (ex-ante) оценка**

Предварителната оценка на ОПТП е извършена съгласно разпоредбите на чл. 48 на Регламент на Съвета 1083/2006. Предназначението на предварителната оценка е да оптимизира разпределението на ресурсите и да повиши качеството на програмата. При нея се идентифицират и оценяват средносрочните и дългосрочните потребности, целите, очакваните резултати, крайните количествено измерими постижения, съответствието на стратегията с приоритетите на ЕС и качеството на процедурите за изпълнение, наблюдение, оценка и финансово управление.

Всички препоръки на екипа за предварителна оценка по отношение на подобряването на качеството на оперативната програма и нейното изпълнение са взети под внимание.

Резюме на доклада от предварителната оценка на ОПТП е включено в Приложение 4.

- **Текуща оценка**

В съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност (член 13 на Регламент No 1083/2006) държавите-членки отговарят за наблюдението на ОП, текущите оценки и предприемането на коригиращи действия при възникване на проблеми. Съгласно тези принципи УО на ОПТП организира текущите оценки на програмата. УО изготвя план за оценка на ОПТП и го представя на вниманието на ОПТП

Планът за оценка установява общата рамка за текуща оценка и осигурява ефективно използване на интегрирани методи на управление по време на изпълнението. Планът се изготвя в съответствие с индикативните насоки на Комисията за методите за текуща оценка (работен доклад No 5). Планът за оценка се състои от две части:

- Координация - изложение на цялостния процес на текуща оценка, включително връзката със системата за наблюдение, критериите за определяне на темата на оценката, заложените ресурси, публикуването и ползването на докладите, учебните програми за подобряване на капацитета за оценка в рамките на УО и др.;

- дейности за оценка и доклади, конкретизиращи индикативен списък на определените за извършване оценки, обхват, най-важни въпроси за разглеждане, използване на всяка една оценка, примерен график, планирани финансови ресурси за всяка оценка и структура на управление на процеса, включително създаване, ако е подходящо, на ръководна група, която да отговаря за дейностите по оценката.

Текущите оценки ще се извършват по време на периода на изпълнение на програмата. Те са предимно два вида:

Средносрочна оценка - ще бъде извършена през април-септември 2010 г.

В рамките на средносрочната оценка ще се оцени напредъкът в изпълнението на ОПТП по средата на програмния период. При нея ще се направи анализ на изпълнението на междинните целеви стойности на индикаторите, с което ще се

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

измери качеството и постигането на общите цели на програмата. В резултат ще бъде осигурена адекватна информация и препоръки за УО и КН за необходимите коригиращи действия за подобряване на изпълнението

Междинни/тематични оценки ще се извършват в съответствие с плана за оценка, по решение на УО или по предложение на КН.

Междинни оценки ще се извършват, в случай че в процеса на наблюдение бъдат идентифицирани съществени отклонения от първоначално определените цели или при постъпване на предложения за преразглеждане на програмата. Те могат да са насочени и към решаване на проблеми в изпълнението или управлението на някоя приоритетна ос или мярка за подкрепа, или могат да бъдат тематични.

Съгласно чл. 48(3) на Регламент (ЕС) 1083/2006 и горепосочените условия, оценка се предприема в два конкретни случая, а именно:

- в случай че системата за наблюдение разкрие значително отклонение от първоначално определените цели.

В този случай се прави преглед на финансовите и физически данни, за да се види дали ще бъдат изпълнени целите на оперативната програма. За целите на ОП „Техническа помощ” „значително отклонение” може да се дефинира като отклонение от порядъка на 10 до 20% от първоначално заложените цели, което може да се приеме като основание за предприемане на оценка. Това условие би могло да се използва като „ранно предупреждение” за идентифициране на проблемите, които ще възникнат, и на техните причини, както и за предприемане на мерки за корекция.

- при предложения за преразглеждане на оперативната програма.

Преразглеждането на ОП следва да бъде предшествано от оценка. Регламент 1083/2006 (чл.33) определя, че ОП би могла да бъде преразгледана в определени случаи, а именно при съществени социално-икономически промени в програмната среда, важни промени в Общността, национални или регионални приоритети, трудности при изпълнението, които се отразяват на ОП.

Текущите оценки на ОПТП ще се извършват като външни услуги (наемане на външна/и организация/и) в съответствие с разпоредбите на Закона за обществени поръчки. Резултатите от оценките ще се включват в годишните доклади за изпълнението на ОПТП, които следва да бъдат одобрени от КН, след което се изпращат в ЕС.

Резултатите от оценката и препоръките се представят и обсъждат на срещите на Комитета за наблюдение на ОПТП, като по този начин стават фундаментален инструмент за вземане на решения. Управляващият орган изготвя План за действие за изпълнение на препоръките от извършените оценки и редовни доклади за неговия напредък. В съответствие с изискванията за прозрачност Управляващият орган ще трябва също да публикува на своя единен уеб-сайт резюме на одобрените доклади за оценка, включващи заключенията и препоръките.

Ако това ще доведе до по-ефективна реализация на ОПТП, описаната в настоящата глава система за изпълнение може да бъде изменена, без това да води до нарушения на съответните разпоредби на правото на ЕС или на националното законодателство.

- **Последваща (Ex-post) оценка**

В изпълнение на чл. 49 (3) на Регламент на Съвета №1083/2006, ЕК извършва последваща оценка в сътрудничество с държавата-членка и УО на ОПТП, който осигурява събирането на необходимите данни. При последващата оценка се вземат под внимание всички оценъчни дейности, извършени по време на програмния период. Разглежда се степента на използване на ресурсите, ефективността на програмирането на фондовете, социално-икономическото въздействие и въздействието върху приоритетите на Общността. Целта на оценката е да стигне до заключения относно икономическото, социалното и териториалното сближаване. Тя идентифицира факторите, допринасящи за успеха или неуспеха на изпълнението на оперативната програма, включително от гледна точка на устойчивостта и признаването на добрите практики.

8. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИНФОРМИРАНост И ПУБЛИЧНОСТ

Чл. 69 на Регламент на Съвета 1083/2006 изисква от държавите-членки да предоставят информация и осигуряват публичност за съфинансираните от ЕС програми и операции. ЦКЗ за НСРР и УО на ОП отговарят за осигуряването на публичност съгласно приетите от Комисията правила за прилагане на Регламент 1083/2006. Бенефициентите ще бъдат информирани от УО в съответствие с Чл. 5 и 6 на Регламент на Комисията № 1828/2006.

Поради специфичния характер на ОПТП, която има за цел повишаване на информираността и публичната осведоменост за ефективното и ефикасно използване на Структурните фондове и Кохезионния фонд в България, цялата приоритетна ос 3, мярка за подкрепа 1 е специално разработена, така че да включва мерки и действия за публичност и информиране. Освен това единният портал, финансиран по същата приоритетна ос, ще осигурява достъп до обща и специализирана информация за Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в България. Разпространението на материали и информация и осигуряването на широк достъп до тях се гарантират допълнително от 28-те информационни центрове - предмет на мярка за подкрепа 3 на приоритетна ос 3.

Комуникационният план на ОПТП (КП) ще бъде разработен съвместно от УО и дирекция „Връзки с обществеността и протокол“ и ще съдържа следните задължителни елементи: стратегия, дефиниция на целевите групи, планиране на информационни и комуникационни мерки, индикативен бюджет и действия за оценка на комуникационния план. При неговото изпълнение ще се прилагат всички форми за масова комуникация на съответното ниво - комуникационни кампании, печатни или електронни публикации и т.н. Всяка планирана дейност включва задължителните технически характеристики, посочени в Регламент на Комисията (ЕС) № 1828/2006.

Освен това УО и дирекция „Връзки с обществеността и протокол“ на Министерството на финансите ще отговарят съвместно за годишните работни планове за изпълнение на КП и за комуникационните кампании и действия.

УО на ОПТП, ЦКЗ и централната информационна служба заедно ще преговарят с Европейската комисия по Комуникационния план и ще извършват следното:

- Управление на КП;
- изготвяне на доклади по изпълнението на мерките за информация и публичност.

Комуникационният план ще бъде представен на Комисията в срок от четири месеца от датата на приемане на ОПТП.

УО ще информира Комитета за наблюдение на ОПТП за следното:

- Комуникационния план и напредъка в неговото изпълнение;
- Изпълнените мерки за информация и публичност;
- Примери за използвани информационни средства или продукти;
- Използваните средства за комуникация.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

Годишният доклад и окончателният доклад за изпълнението, посочени в Чл. 67 на Регламент (ЕК) № 1083/2006 за дадената оперативна програма включва следното:

- Примери за мерки за информация и публичност по оперативната програма, предприети в изпълнение на комуникационния план;
- Параметрите и условията, при които са изпълнени мерките за информиране и публичност, включително, когато е приложимо, и електронен адрес, на който да могат да бъдат намерени тези данни;
- Съдържанието на най-важните изменения в Комуникационния план.

Годишният доклад за изпълнението за 2010 година и заключителния доклад за изпълнението ще съдържат раздел за оценка на резултатите от мерките за информация и публичност от гледна точка на прозрачността, осведомеността за оперативните програми и изпълняваната от Общността роля.

9. СЪОТВЕТСТВИЕ С ПОЛИТИКИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ И С НАЦИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА

Кохезионна политика

Кохезионната политика е залегнала в договорите след приемането на Единния европейски акт (1986 г). Тя изхожда от презумпцията, че се налага преразпределение между по-богатите и по-бедни страни в Европа за балансиране на ефектите от по-нататъшната икономическа интеграция.

На 14 юли 2004 г. Европейската комисия прие актовете на европейското право за реформа на кохезионната политика. С тази нова кохезионна политика ресурсите се групират в цели по линия на три нови приоритетни оси за структурни действия:

❖ **Сближаване**

Главната цел на обновената кохезионна политика за постигане на „Сближаване” е да стимулира условията за по-висок растеж и факторите за реално сближаване в рамките на ЕС. Тя обхваща държавите-членки и регионите, чиито брутен вътрешен продукт на глава от населението (БВП), изчислен в паритет на покупателната способност възлиза на по-малко от 75% от средната стойност за Общността (ЕС-25). В рамките на тази цел попада цялата територия на България.

❖ **Регионална конкурентноспособност и заетост**

Цел на регионалната конкурентноспособност и заетост е подкрепа за регионите и регионалните власти за предвиждане и стимулиране на икономически промени в индустриалните, градски и селски райони по пътя на повишаване на тяхната конкурентноспособност и привлекателност и отчитане на съществуващите икономически, социални и териториални различия.

Финансираните от Европейския социален фонд програми имат за цел да помогнат на хората да предвиждат и да се адаптират към икономическите промени чрез подкрепа за политики за пълна заетост, качество, продуктивност на работното място и социално включване.

❖ **Европейско териториално сътрудничество**

Това е нова цел, предложена от Комисията, която стъпва на опита на инициативата Интеррег (междурегионално сътрудничество). Тя е насочена към подпомагане на сътрудничеството между регионите през сухопътните или морски граници. Тази инициатива ще включва действия за стимулиране на интегрираното териториално развитие и подкрепа за сътрудничеството между регионите и обмяната на опит.

Лисабонска стратегия

Целта на лисабонската стратегия е да превърне ЕС в най-динамичната и конкурентноспособна икономика на знанието в световен мащаб, способна да постигне устойчив икономически растеж, да предложи повече и по-добри работни места, да постигне по-висока степен на социално сближаване и грижи за околната среда. Ревизираната Лисабонска стратегия от 2005 г. стимулира и по-добро законодателство, правене на политика и изпълнение, насочени към постигане на икономически растеж и създаване на повече и по-добри работни

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

места. Това включва мерки като опростяване, добре формирано законодателство и усилия за намаляване на бремето на административните разходи и ефективност на държавната администрация. .

Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР)

Ролята на ЕФРР е да насърчава инвестициите и да коригира основните регионални дисбаланси в Европейския съюз. Обект на приоритетно финансиране са научните дейности, иновациите, проблемите на околната среда и превенцията на рисковете. Инфраструктурното финансиране продължава да играе важна роля, особено в най-неразвитите региони.

Национална стратегическа референтна рамка, 2007-2013 (НСРР)

НСРР дава описание на стратегията за развитие на България и основните цели на политиката за развитие, които ще получат подкрепа от Структурните фондове в периода 2007-2013. Документът се базира на социално-икономически анализ и ключови аспекти на националните стратегии, приети и реализирани в България.

Дългосрочната визия на НСРР е, че към 2015 г. България ще се превърне в динамична, конкурентноспособна и достъпна държава-членка на ЕС с високо качество на живот, доходи и социално съзнание. Дългосрочната визия за България комбинира две конкретни средносрочни цели по време на програмния период 2007-2013 г. Те са разработени въз основа на следните приоритети на ЕС:

- Укрепване на конкурентноспособността на икономиката за постигане на висок и устойчив растеж;
- Развитие на човешкия капитал за осигуряване на по-висока заетост, доходи и социална интеграция.

Съгласно Регламент на Съвета №1083/2006, в който са изложени общи разпоредби относно Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ) и Кохезионния фонд (КФ), Европейската комисия и страните-членки на ЕС гарантират, че подкрепата по линия на тези фондове ще съответства на дейностите, политиките и приоритетите на Общността. Нещо повече, помощта както от структурните инструменти, така и от страните-членки следва да бъде в съзвучие с дейностите, политиките и приоритетите на Общността и финансираните от фондовете операции трябва напълно да съответстват на разпоредбите на Договора и на приетите актове по силата на тези разпоредби. ОПТП ще бъде изпълнявана при стриктно спазване на политиките на Общността и на националните политики, особено що се отнася до разпоредбите, касаещи законодателната рамка за обществените поръчки.

На 1 януари 2007 г. България стана пълноправен член на ЕС и е длъжна да прилага политиките на ЕС и да изпълнява посочените в съответните документи стратегически цели на Общността. На тази основа ОПТП е разработена в пълно съответствие с европейската и националната политика за повишаване на институционалния и административен капацитет. Тя е инструмент за реализиране на целите на:

- ревизираната Лисабонска стратегия;
- Интегрираните насоки за растеж и работни места 2005 - 2008;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Стратегическите насоки на Общността за сближаване, 2007 - 2013;
- Националната стратегическа референтна рамка, 2007 - 2013;
- Националната програма за реформа, 2006 - 2009;

В съответствие със Стратегическите насоки на Общността за сближаване, укрепването на административния и институционален капацитет и доброто управление се определят като приоритет на новия програмен период. Чрез техническата помощ фондовете ще повишат управленския капацитет на държавите-членки и Управляващите органи за прилагане на правилата. Нещо повече, терминът „умна администрация” е създаден да обозначи ефективността на държавните администрации и обществените услуги и представлява основно изискване за икономически растеж и повече работни места. Следователно, в съответствие с ревизираната Лисабонска стратегия, призоваваща за по-добро законодателство, разработване на политика и нейното реализиране, създаване на условия за икономически растеж и разкриване на работни места, фондовете ще подкрепят инвестициите в човешки капитал и осигуряването на подходящи бази на ИКТ за административните и публични услуги на всички териториални нива.

Съгласно принципа за концентрация ОПТП е разработена след определяне на координацията, управлението, контрола, реализацията и оценката на СКФ като политически области от голямо значение за публичния сектор, изискващи значителна подкрепа за повишаване на техния административен капацитет.

ОПТП ще допринесе за успешното прилагане на НСРР чрез предоставяне на необходимата логистична и материална подкрепа за административните органи, които отговарят за координацията, контрола и прилагането на стратегическите инструменти. Тя е създадена за осигуряване на координирането и прилагането на кохезионната политика, на необходимото надеждно управление и на внедряването на Единна информационна система за управление и наблюдение за всички ОП, интервенции и, на последно място, но не и по значение, за повишаване на качеството на системите за финансов контрол и одит. ОПТП ще подкрепя работата на Централното координационно звено, Сертифициращия орган и Одитиращия орган. От тази ОП ще се възползват всички Управляващи органи в качеството си на потребители на Единната информационна система за управление и наблюдение.

Прилагане на хоризонталните принципи

Управляващият орган на ОПТП управлява и изисква на всички етапи на администриране и реализиране на ОПТП стриктно прилагане на ръководните хоризонтални принципи на подкрепа от Структурните фондове, изброени по-долу:

1. Равнопоставеност на половете и предотвратяване на дискриминацията

Прилагането на принципа на равнопоставеност на половете и предотвратяване на дискриминацията по пол, раса, етнически произход, религия или убеждения, увреждания, възраст или сексуална ориентация е задължително и е неразделна част от всички политики и практики, подкрепяни от Структурните фондове. Приоритетите и дейностите на ОПТП следват принципа на равнопоставеност на половете и липса на дискриминация. Важна задача на Управляващия орган е да осигури неговото спазване по време на всички фази на реализация на ОПТП

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

чрез разпространяване и популяризиране на съществуващите най-добри практики, както и на начините и формите за прилагане на принципа на равнопоставеност на половете и предотвратяване на дискриминацията при разработването на проектни предложения;

Управляващият орган е длъжен да се увери, че всички съфинансирани от Структурни фондове операции съответстват на и допринасят за политиката и законодателството на Общността за равни възможности. Принципът за равни възможности се гарантира и на заседанията на Комитета за наблюдение.

2. Иновации

Прилагането на принципа за иновации означава развитие на нови подходи и обмяна на най-добри практики при прилагане на различните политики. Реализирането на принципа на насърчаване на иновациите се постига чрез използване на подходящи инструменти и процедури:

- Използване на положителния опит на други държави-членки на ЕС;
- Финансиране на анализи, изследвания и оценка на ефективността на действията;
- Разпространяване и популяризиране на съществуващите най-добри практики за прилагане на принципа на иновации при разработване на проекти;
- Отчитане и оценка на въздействието с помощта на индикатори за изпълнението, конкретизирани за съответната операция/проект;
- Партньорство

Като основен елемент на доброто управление Управляващият орган на всяка ОП стимулира подходящо участие на социалните партньори в подкрепяните от ОП действия. ЕС изисква осигуряване на адекватно участие и достъп на социалните партньори и НПО до дейности, подкрепяни по ОП, както и подкрепа за конкретни дейности с оглед на укрепването на капацитета на социалните партньори и изпълнението на съвместни инициативи. Прилагането на принципа на партньорство е важен компонент на всички политики и практики, подкрепяни от Структурните фондове. Основната цел на този принцип е да гарантира в достатъчна степен достъпа и участието на социално-икономическите партньори и другите заинтересовани страни в процесите на програмиране, наблюдение и оценка на подкрепата по линия на ЕФРР.

Във връзка с това е много важно също така да се осигури и широка обществена информираност за възможностите за прилагане на посочените принципи от всички заинтересовани страни.

3. Устойчиво развитие

Понятието за устойчиво развитие е основа за икономическата политика на Общността и представлява всеобхватна дългосрочна цел, залегнала в Стратегията за устойчиво развитие от Гьотеборг. Тя е насочена към непрекъснато повишаване на качеството на живот на сегашните и бъдещи поколения чрез създаване на стабилни общности, способни ефективно да управляват и използват ресурсите, да се възползват максимално от потенциала на икономиката в контекста на околната среда и социалните иновации и да

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

създават условия за просперитет, опазване на околната среда и социално сближаване. Лисабонската стратегия е тясно свързана с целите на ЕС за устойчиво развитие. В контекста на Стратегията за устойчиво развитие на ЕС ОПТП си поставя цел да допринесе за икономическия просперитет чрез насърчаване на устойчивото развитие на България по пътя на по-високи темпове на усвояване на Структурните фондове и Кохезионния фонд, повишаване на ефективността и подпомагане на прозрачността и отчетността в своите дейности.

10. КООРДИНАЦИЯ С ОПЕРАТИВНИТЕ ПРОГРАМИ

Наличието на капацитет е сред основните предпоставки за ефективно усвояване на фондовете на ЕС. Поради това всяка оперативна програма включва **техническа помощ като приоритет**. Тя ще помогне за реализиране на дейности за повишаване на знанията и уменията на съответните Управляващи органи, техните Междинни звена (ако има такива) и бенефициентите на програмите.

Решението за разработването на ОПТП бе взето на по-късен етап, когато останалите оперативни програми бяха в доста напреднала фаза на развитие. Това направи възможно както да се използва опита на другите работни групи, така и да се избегне припокриването с полето на действие на другите ОП.

Координацията по отношение на допълняемостта и ясното разграничаване на различните оперативни програми е осигурена чрез участие на представители на всички заинтересовани страни в работната група за разработване на програмата. Поради своя специфичен обхват ОПТП не се припокрива с другите оперативни програми. Тя допълва техните приоритетни оси за техническа помощ. Назначената работна група за разработване на ОПТП и представителите на другите шест УО разработиха таблица (Приложение 1), от която е видно, че всяко припокриване е избегнато.

Целите, приоритетните оси и ключови области на подкрепа на ОПТП са координирани с целите на техническата помощ и приоритетите на другите шест оперативни програми, с което се гарантира избягване на каквото и да било дублиране. Управляващият орган на всяка оперативна програма отговаря единствено за дейности, свързани с неговата собствена програма. Приоритетната ос за техническа помощ в рамките на всяка една от другите шест оперативни програми ще предоставя както специфична помощ за изготвяне, наблюдение, оценяване и контрол на проекти, така и за комуникационни дейности, осигуряващи подходяща публичност на съответната оперативна програма.

Що се отнася до задачата за укрепване на капацитета на местните власти, ще бъде осигурена координация с другите УО, за да се избегне дублирането на дейности и за да могат обученията да бъдат полезни в най-голяма степен.

ЦКЗ ще събира информация от Управляващите органи на ОП за специфичните видове обучения, които те ще осигуряват на своите бенефициенти, както и за основните им нужди от обучение. В тясно съдействие и сътрудничество с Управляващите органи на ОП и с Националното сдружение на общините в България ЦКЗ ще разработва годишни планове за обучение до края на януари всяка година за осигуряване на специфични тематични обучения на гореспоменатите органи.

ЦКЗ също така ще организира и координира мерки от хоризонтално естество за изграждане на капацитета на всички структури на централно и местно ниво, свързани с изпълнението на оперативните програми.

Организирането и координирането на обучения и семинари, целящи засилване на познанията и практическия опит на Управляващите органи и Междинните звена, попадат също в обхвата на ОПТП.

Разграничаване спрямо ОП „Административен капацитет”

Приоритетна ос “Техническа помощ” ще подпомага и улеснява УО на „Административен капацитет” (АК) в процеса на програмиране, управление, контрол и подбор на проекти, наблюдение, оценка и осигуряване на публичност на оперативната програма:

- По линия на тази приоритетна ос ще се повиши капацитетът на потенциалните бенефициенти за кандидатстване и реализиране на проекти в рамките на ОПАК.
- Популяризирането на програмата сред широката общественост и медиите ще доведе до информираност по отношение на нейните цели и резултатите от нейната реализация.
- Използването на добри практики и обмяната на опит с други държави-членки на ЕС по работата с ЕСФ ще спомогне за ефективното управление и изпълнение на ОПАК.

За приоритетната ос “Техническа помощ” са заделени 4 % от общия бюджет на ОП „Административен капацитет”.

Разграничаване спрямо ОП „Човешки ресурси”

Приоритетна ос “Техническа помощ” има за цел да осигури непрекъснато укрепване на административния капацитет на персонала на звената, които отговарят за управлението на ОП РЧР и съпътстващите материални и технически условия за изпълнението на техните задачи и отговорности.

- Финансовите ресурси на техническата помощ ще подпомогнат както процеса на текуща оценка на оперативната програма, така и предварителната оценка и разработването на програмни документи за следващия програмен период.
- Предвидени са и специализирани изследвания и проучвания, необходими за програмиране и препрограмиране, както и проучвания във връзка с оценката за ефективност и ефикасност на усвояването на финансовите ресурси на ЕСФ и оценката на въздействието на мерките, подкрепени от ОП РЧР за развитие на човешките ресурси в България.
- Сферата на интервенция ще се фокусира и върху изграждането на административния капацитет на служителите на УО и междинните звена посредством обучения, учебни посещения в държави-членки и др.
- Ще се покрият и разходите за участие в срещи/заседания на различните комитети, работни групи, мрежи и т.н. във връзка с дейностите по управлението и реализацията на оперативната програма.

За приоритетната ос “Техническа помощ” са заделени 4 % от общия бюджет на ОП „Развитие на човешките ресурси”.

Разграничение по отношение на ОП „Конкурентноспособност”

Приоритетна ос “Техническа помощ” ще предостави подкрепа за управлението, реализацията, наблюдението и контрола на дейностите по ОП „Конкурентноспособност”, както и съдействие в работата на Управляващия

орган на ОП, включително подкрепа за необходимите изследвания и проучвания във връзка с реализацията и оценката на ОП, както и за мерките за информиране и публичност, гарантиращи прозрачност на дейностите по ОП.

Дейностите по този приоритет ще обхванат две области на подкрепа:

- Подкрепа за управлението, изпълнението, наблюдението и оценката на оперативната програма - подготовка, подбор, оценка и наблюдение на помощта и проектите; заседания на Комитета за наблюдение; одити и проверки на място на проектите.
- Други дейности по реализацията на ОП - предоставяне на външен експертен опит за развитие на технически, оперативен, методологичен, институционален и процедурен капацитет на всички нива на изпълнение на ОП; обучение на персонала на всички организации, участващи във всички етапи - програмиране, планиране, управление, наблюдение, контрол и реализация на ОП; подготовка на научни изследвания за нуждите на ОП; помощ за оценка на проекти - експертен опит, проучвания, оценка, формиране на групи от експерти; информационни кампании и дейности за популяризиране.

За приоритетната ос “Техническа помощ” са заделени приблизително 3% от общия бюджет на ОП „Конкурентноспособност”.

Разграничаване спрямо ОП “Регионално развитие”

Приоритетна ос “Техническа помощ” ще подпомогне Управляващия орган на ОПРР и неговите регионални поделения за ефективно изпълнение на техните дейности по програмирането, управлението, наблюдението, контрола и оценката. Тя ще помогне на УО за предоставяне на информация и за обществена информираност за възможностите за финансиране по програмата. Също така тя ще допринесе и за укрепване на капацитета на бенефициентите на ОПРР за успешно участие в реализацията на ОПРР и усвояването на финансови ресурси от СФ.

По линия на тази приоритетна ос ще бъдат подкрепени следните видове дейности:

- Програмиране, управление, наблюдение, оценка и контрол - предоставяне на техническа помощ, консултации, проучвания, анализи, анкети и др., необходими за правилното управление, реализация, наблюдение, оценка и контрол на дейностите по ОПРР; подкрепа при оценката и процеса на избор на проекти; обучение на персонала на УО и неговите регионални поделения; оценка на изпълнението на ОПРР; организация на УО на ОПРР, текущи разходи и обучение; подкрепа за изготвянето на документи за следващия период на програмиране.
- Комуникация, информация и публичност - различни видове действия за информиране на обществеността; разпространение на документация във връзка с ОПРР (правилници, процедури, насоки, методики и др.); кампании за информираност, анализи, публикации, анкетни карти, проучвания, семинари за стимулиране на гражданската подкрепа и отговорност за предложените инвестиции.

- Обучение на служители на всички участващи организации на всички териториални равнища и на всички етапи - програмиране, управление, наблюдение, контрол и реализация на ОПРР; генериране на проекти и подготовка на „готови за финансиране” проекти; повишаване на информираността, укрепване на капацитета на потенциалните бенефициенти, разпространяване на информация, знания и умения из цялата страна. Разработване и провеждане на програми за обучение, специално проектирани за улесняване на изпълнението на дейностите по ОПРР, например изграждане на капацитет за разработване и прилагане на интегрирани планове/стратегии за обновяване на населените места; използване на инструмента JESSICA във връзка с ОПРР, прилагане на мерки за енергийна ефективност и използване на потенциала на възобновими енергийни източници, изготвяне на предварителни проучвания, технически и икономически обосновки, оценки на търсенето и приложимостта, социално-икономически и финансови анализи; проекти по линия на ОПРР с ефект върху околната среда, напр. оценка на въздействието върху околната среда, дейности за изграждане на партньорства за подобряване и улесняване на сътрудничеството на по-малки общини при изготвяне и реализиране на проекти.
- Изграждане на капацитета на бенефициентите на ОПРР - консултантска помощ за идентифициране на проектни идеи и разработване на подходящо проектно предложение по ОПРР, развитие и поддържане на набор на „готови за финансиране” проекти.

За приоритетна ос “Техническа помощ” са заделени приблизително 3.38 % от общия бюджет на ОП „Регионално развитие”.

Разграничаване спрямо ОП “Транспорт”

Приоритетна ос “Техническа помощ” има за цел да подпомогне реализацията на другите приоритетни оси и действия (хоризонтални дейности и изследвания, посочени в СОПТ; тя е свързана със стратегическата нужда от укрепване на инструментите за повишаване на ефективността и ефикасността на СОПТ).

Основни мерки, които ще бъдат финансирани по линия на тази приоритетна ос:

- Изготвяне на Общ транспортен план - инвестиционни програми и насоки за идентифициране на дългосрочни проекти;
- Изготвяне на Стратегически план за развитие на железопътния транспорт - стратегия на обслужването на редица ключови пазарни сегменти (както за пътническия, така и за товарния транспорт);
- Изготвяне, оценка, наблюдение и контрол на СОПТ - подпомагане на УО на СОПТ в изпълнението на общите дейности във връзка с разпоредбите и предписанията на регламентите на ЕС (анализи, предварителни и текущи оценки, прилагане на системи за наблюдение и контрол и др.).
- Укрепване на административния капацитет - фокусиране върху укрепването на институционалния капацитет на Министерството на транспорта и неговите регионални структури (бенефициенти по програмата).

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Информация и публичност - дейности за информация, комуникация и публичност на СОПТ;
- Изготвяне на Генерален план за наблюдение на околната среда и неговото прилагане - осигуряване на екологично наблюдение на околната среда по време на реализацията на СОПТ за избягване и смекчаване на негативните въздействия върху околната среда.
- Административно управление на СОПТ - създаване на необходимите технически условия за администрацията на СОПТ (превод, оборудване и т.н.), както и схема за стимулиране на служителите на Управляващия орган и бенефициентите на СОПТ за извънредна работа, дневни и пътни разходи на служители, участващи в програмирането, наблюдението, контрола и изпълнението на дейности, финансирани по линия на СОПТ.

За приоритетна ос “Техническа помощ” са заделени 4 % от общия бюджет на ОП „Транспорт”.

Разграничаване спрямо ОП “Околна среда”

Приоритетна ос “Техническа помощ ” ще осигури подкрепа за управлението, реализацията, наблюдението, контрола и оценката на програмата, както и за мерки за публичност, популяризиране на програмата и обмяна на опит. Тази приоритетна ос ще осигури подкрепа за изпълнение на дейностите, както и за всички изследвания, които Управляващия орган намира за необходими за успешното реализиране на програмата и приоритетите. Тя ще подпомогне и укрепването на наличния капацитет на структурите, включени в общата система на управление на ОП и общините в качеството им на главни бенефициенти.

Предвидени за финансиране по тази приоритетна ос са следните видове дейности:

- Дейности за осигуряване на необходимата подкрепа за реализацията на ОП.
- Подготвяне, организиране и провеждане на обучения за повишаване на капацитета на Управляващия орган, междинното звено, дирекция „Вътрешен одит”, Комитета за наблюдение (и неговите подкомитети) и Комитета за избор и координация на проекти в рамките на ОП.
- Провеждане на проучвания, експертни доклади, статистика, тестове и оценки относно работата по ОП, включително и от общ характер; предоставяне на външен експертен опит за усъвършенстване на системата за изпълнение на ОП и за изготвяне на програмни документи за следващия програмен период;
- Изготвяне, организиране и прилагане на план за комуникация по ОП, включително предвидените мерки за публичност, информация и популяризиране на ОП;
- Изготвяне, превод и разпространяване на официалните програмни документи във връзка с цялостното управление и реализация на ОП сред потенциалните бенефициенти и обществеността.

За приоритетната ос “Техническа помощ” са заделени приблизително 2.7 % от общия бюджет на ОП „Околна среда”.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Таблицата, предоставена в Приложение 1, онагледява разграничението между дейностите, предвидени за изпълнение в рамките на приоритетните оси за техническа помощ на всяка оперативна програма, и ОП „Техническа помощ”.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 Таблица за координиране на техническата помощ

ОП Техническа помощ	ОП Околна среда Приоритетна ос техническа помощ	ОП Транспорт Приоритетна ос техническа помощ	ОП Административен капацитет Приоритетна ос техническа помощ	ОП Човешки ресурси Приоритетна ос техническа помощ	ОП Регионално развитие Приоритетна ос техническа помощ	OP Competitiveness Technical Assistance Priority axis
<p>1. Подпомагане реализирането на дейностите на структурите на централно ниво ЦКЗ, СО, ОО, УО на ОПТП, КН на НСРР и КН на ОПТП;</p> <p>Мерки за изграждане на капацитет на институциите, работещи по СФ</p> <p>1.1. Техническа помощ за ЦКЗ и КН на НСРР</p> <p>1.2. Техническа помощ за СО</p> <p>1.3. Техническа помощ за ОО</p> <p>1.4. Осигуряване на подкрепа за изпълнението на ОПТП</p> <p>1.5. Подкрепа за структурите, отговорни за</p>	<p>1 Дейности, целящи да осигурят необходимата подкрепа за изпълнението на ОП Околна среда:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оценка на подадените проекти и подбор на; • Организация и провеждане на срещите на КН на ОПОС; • Събиране и анализиране на за изпълнението и наблюдението на ОПОС; • Финансиране на човешките ресурси, включени в изпълнението на ОПОС • Осъществяване на одит и контрол • Преглед/подобрене и/или поддръжка на общата информационна 	<p>1. Изготвяне на Общ транспортен план</p> <p>2. Изготвяне на стратегически план за развитието на железопътния транспорт</p> <p>3. Изготвяне, оценка, наблюдение и контрол на СОПТ</p> <p>4. Укрепване на административния капацитет по осъществяването на СОПТ</p> <p>5. Информация и публичност на СОПТ</p> <p>6. Изработване на Общ план за наблюдение на околната среда и неговото прилагане</p> <p>7. Административно управление на</p>	<p>1. Управление и осъществяване на ОПАК</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разработване и актуализиране на процедурите и документите по управлението на ОПАК • Управленски дейности на ОПАК • Укрепване на капацитета на бенефициентите на ОПАК • Обучение на вътрешните одитори на МДААР за извършване на одит на изпълнението на ОПАК <p>2. Популяризиране на ОПАК - повишаване на обществената информираност относно ОПАК и</p>	<p>1. Подкрепа за управлението на ОПЧР - укрепване на административния персонал по изпълнението на ОПЧР</p> <p>2. Подкрепа за популяризирането на ОПЧР - мерки за информация и популяризиране в зависимост от нуждите на потенциалните бенефициенти на ОПЧР</p> <p>3. Укрепване на капацитета на потенциалните бенефициенти на ОПЧР - осигуряване на потенциалните бенефициенти с максимална информация и умения относно</p>	<p>1. Програмиране, управление, наблюдение, оценка и контрол:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Техническа подкрепа необходима за изпълнението на ОПРР, оценката на проекти и процеса по избор на проекти; • Финансиране на изпълнението на ОПРР • Обучение на членовете на УО на ОПРР; • Осигуряване и поддръжка на софтуер, хардуер и оборудване за изпълнението на ОПРР; • Оценка на изпълнението на ОПРР; • Финансов 	<p>1. Подкрепа за управлението, изпълнението, наблюдението и оценката на оперативната програма</p> <ul style="list-style-type: none"> - подготовка, подбор, оценка, наблюдение и контрол на помощта и дейностите, - заседания на КН - одит на дейностите ; - осигуряване на услуги във връзка с подготовката и осъществяването на дейност от страна на държавна структура-бенефициент. <p>2. Други дейности по изпълнението</p>

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

<p>управлението на СФ. 2. Допълнително разработване и подпомагане на функционирането на 2.1. Цялостна подкрепа за стартирането и функционирането на ИСУН 2.2. Постоянна подкрепа и обучение за потребителите на ИСУН 2.3. Създаване на помощна система (хелпдеск) за ИСУН 2.4. Осигуряване на хардуер за нуждите на ИСУН 3. Популяризиране на европейската кохезионна политика и нейните цели в България и осигуряване на обща и статистическа информация. 3.1. Подпомагане на публичните информационни</p>	<p>система и осигуряване на необходимото оборудване за изпълнението на ОПОС; • Укрепване на административния капацитет по изпълнението на ОПОС • Провеждане на проучвания, статистики, доклади, оценки и др. • Осъществяване на бъдещи проекти по ОПОС 2 Осигурява подкрепа за мерки за публичност и популяризиране на ОПОС • Изготвяне, организиране и прилагане на план за комуникация на ОПОС Изготвяне и разпространение на документи във връзка с реализацията на ОПОС 3 Разработване на бъдещи проекти за допълнително финансиране по приоритетна ос 4</p>	<p>СОПТ • Осигуряване на схема за стимулиране на служителите от УО на Подсигуряване на дейностите по управление и изпълнение на СОПТ - одити, проверки на място, обучения и т.н.; • Осигуряване на оборудване, необходимо за управлението и прилагането на</p>	<p>осигуряване на прозрачност и откритост при изпълнението на програмата 3. Международно и регионално</p>	<p>начините за кандидатстване за помощ, изработването на проекти, тяхното изпълнение и докладване посредством провеждането на специфични обучения и семинари</p>	<p>контрол и одит; • Текущи разходи и обучение на КН на ОПРР; • Изготвяне на документи за следващия програмен период 2 Комуникация, информация и публичност - мерки за популяризирането на ОПРР 3 Изграждане на капацитета на бенефициентите на ОПРР</p>	<p>на ОП: - управление на програми - осигуряване на външен експертен опит за развитие на технически, оперативен, методологичен, институционален и процедурен капацитет на всички нива на изпълнение на ОП; - обучение на персонала на всички организации, участващи във всички етапи на изпълнение на ОП; - изготвяне на научни изследвания за нуждите на ОП; - помощ при оценката на проекти - експертиза, изследвания, оценка, формиране на групи от експерти; - информационни кампании и дейности по популяризиране</p>
---	--	--	---	--	--	--

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

<p>кампании 3.2. Осигуряване на статистическа информация, данни и анализи 3.3. Функциониране на национална мрежа от областни информационни центрове за кохезионната политика в България.</p>						
--	--	--	--	--	--	--

ПРИЛОЖЕНИЕ 2 Комитет за наблюдение на ОПТП

КН на ОПТП е съставен в съответствие с разпоредбите на Постановление № 182/21.07.2006 на Министерския съвет. Членовете на Комитета за наблюдение и техните заместници се назначават със заповед, издадена от министъра на финансите. Заместниците могат да участват в заседанията като наблюдатели. Те упражняват своето право на глас само в случаите на отсъствие на назначения член.

Българската администрация се ръководи от принципа на партньорство, който е необходим елемент в процеса на програмиране и реализиране на НСРР и ОП. Съгласно функциите на Комитетите за наблюдение и за осигуряване на ефективно спазване на принципа на партньорство могат да бъдат разграничени следните три групи партньори: организации на работодателите и синдикати (включително стопански и търговски камари, стопански и предприемачески сдружения), синдикати и други трудови съюзи, гражданско общество (включително нестопанския сектор (НСО), академически общности, сдружения на потребителите, екологични и други тематични организации).

КН на ОПТП се състои от председател, членове и наблюдатели.

Председател на КН на ОПТП е заместник-министърът на финансите. Членове на КН на ОПТП с пълно право на глас са:

1. на централно равнище:

- директорът на Централното координационно звено;
- съветникът на министъра на финансите по медийната политика;
- ръководителят на Управляващия орган на ОП „Техническа помощ”
- ръководителите на Управляващите органи на Програмата за развитие на селските райони и на Националния стратегически план за развитие на риболова;
- изпълнителният директор на Агенцията за икономически анализи и прогнози;
- представители на Сертифициращия орган към Министерството на финансите;
- представители на дирекция „Икономическа и социална политика”, дирекция ”Стратегическо планиране и управление”, дирекция ”Европейска интеграция и отношения с международните финансови институции” към Министерски съвет;
- представители на държавни агенции, държавни комисии и други институции, имащи отношение към приоритетите на ОПТП;

На регионално и местно равнище:

- един представител на Националното сдружение на общините в Република България;
 - по един представител от всеки съвет за регионално развитие на ниво региони по номенклатурата на териториалните единици за статистиката NUTS II
2. От социално-икономическите партньори: по един представител от всяка от национално представените организации на работодателите, работниците и служителите, признати от Министерския съвет въз основа на Кодекса на труда.

Като наблюдател в Комитета за наблюдение на ОПТП участва и ръководителят на Одитиращия орган.

В съответствие с Чл.65 на Регламент на ЕС No 1083/2006 Комитетът за наблюдение наблюдава ефективността и качеството на изпълнение на оперативната програма и:

- Разглежда и одобрява критериите за избор на операции;
- Прави периодичен преглед на напредъка за постигане на специфичните цели на оперативната програма въз основа на документите, представени от УО;
- Разглежда резултатите от реализацията и по-специално, постигането на установените цели за всяка една приоритетна ос, както и оценките, упоменати в Чл. 48(3) на Регламент на ЕС No 1083/2006;
- Разглежда и одобрява годишните и окончателни доклади за изпълнението, упоменати в Чл. 67 на Регламент на ЕС 1083/2006;
- Получава информация за годишния доклад по контрола или за онази част от него, която касае съответната оперативна програма, както и за всички приложими коментари, които Комисията може да направи след разглеждане на този доклад или във връзка с тази част от доклада;
- Предлага на Управляващия орган преразглеждане с цел преразпределение на финансирането от ЕФРР между приоритетните оси в рамките на оперативната програма, което може да направи възможно постигането на целите на ОП или да подобри управлението, включително нейното финансово управление;
- Разглежда и одобрява предложения за изменение на съдържанието на решението на Комисията относно приноса на ЕФРР.

В рамките на своите компетенции Комитетът за наблюдение може да взема решение за преразпределение на бюджета от ЕФРР между различните подприоритети. При такива случаи това е валидно при същите условия и за частта на националното съфинансиране. Всяка промяна в дела на ЕФРР и преразпределянето на ресурси между различните приоритетни оси в рамките на и между приоритетните програми е въпрос, който следва да бъде решаван от Европейската комисия съвместно и след преговори с УО.

Управляващият орган редовно информира Комитета за наблюдение за напредъка в прилагането на взетите решения от предишните заседания на Комитета.

Процедурни правила на Комитета за наблюдение на ОПТП

КН на ОПТП приема собствени вътрешни процедурни правила и кодекс за поведение.

Общо правило е решенията на Комитета за наблюдение да се вземат с консенсус. Вътрешните правила следва да осигуряват също и процедура за гласуване с мнозинство с цел вземане на необходимите решения в изпълнение на програмата.

Комитетът за наблюдение заседава минимум два пъти годишно, обикновено през пролетта и през есента, освен ако не е необходимо да се обсъдят спешни въпроси. На заседанието през пролетта обикновено следва да се разглежда напредъкът през предходната година и да се одобри доклада по изпълнението.

На есенното заседание се разглежда напредъка, осъществен до 30 юни на текущата година. Ако условията изискват да бъде взето решение преди следващото заседание, Комитетът за наблюдение взема решение с помощта на неprisъствена процедура.

УО на ОПТП функционира като секретариат на КН на ОПТП.

Кодекс на поведение

Комитетът за наблюдение на ОПТП приема собствен кодекс на поведение. Членовете на Комитета за наблюдение следва да носят отговорност за своите действия и да основават работата и поведението си върху принципите на безкористност, безпристрастност, отговорност, откритост, честност и обективност.

Всеки член на КН подписва декларация за избягване на конфликт на интереси.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3 Организационна схема на ОП „Техническа помощ”

За да се осигури прозрачно, ясно и еднозначно разделение на отговорностите отдел ОП „Техническа помощ” е структуриран в две основни звена, обхващащи цялостния процес на реализиране на програмата и постигането на стратегическите цели. Понастоящем длъжностите в отдела са осем, включително и ръководителя на УО. Специфичните функции и отговорности на съответните служители са изброени подробно в следващата част:

Задължения и отговорности на началника на отдел ОПТП

- Изпълнява длъжността Ръководител на ОПТП;
- Осъществява цялостен мониторинг и контрол на оперативната програма;
- Наблюдава прилагането на процедурите и организирането на дейностите във връзка с цялостния процес на изпълнение на програмата
- Издава становище за одобрение на избраните от Комисията за оценка на съответствието проекти, които да бъдат финансирани по ОПТП, и ги представя на министъра, който следва да разреши стартирането на проекта
- Координира и одобрява всички доклади за изпълнението на ОПТП
- Представя предложения за изменение на ОП пред Комитета за наблюдение на ОПТП и Европейската комисията за одобрение

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Осигурява наличие на процедури за осъществяване на ефективно управление и контрол на оперативната програма
- Осигурява наличието на надеждна система за финансов контрол
- Осигурява наличието на надеждна система за одитна пътека
- Превенция/ докладване на нарушения

ПРОГРАМИРАНЕ И АДМИНИСТРИРАНЕ

Задължения и отговорности на служител(ите), изпълняващ(и) функции по програмиране

- Разработва програмния документ на ОПТП и допълващите документи
- Разработва системата за управление и контрол на програмата
- Разработва системата за мониторинг/ наблюдение на програмата
- Разработва индикатори, отразяващи изпълнението на програмата
- Разработва критерии за подбор на проекти и приложими подробни правила за допустимост
- Разработва Формуляр за кандидатстване и Насоки за кандидатстване
- Разработва правила за правата и задълженията на УО и бенефициентите на ОПТП
- Организира и координира оценките по ОП
- Разработва анализи и изготвя коригиращи мерки въз основа на информацията от наблюдението и оценката на програмата
- Предлага изменения в документа оперативната програма „Техническа помощ” за одобрение от Комитета за наблюдение на ОП и Европейската комисия
- Актуализира процедури, ръководства и всички приложими документи
- Предоставя консултации на бенефициентите за разработване на проектни предложения
- Изготвя справки, информации и доклади

Задължения и отговорности на служител(ите), изпълняващ(и) функциите по координация и комуникация

- Осъществява логистична и административна подкрепа за дейностите по ОП
- Осъществява вътрешна и външна координация на ОП
- Управява цялостния документооборот в рамките на УО
- Организира и подпомага работата на Комитета за наблюдение на ОПТП, осигурява необходимата документация и изпълнява на функциите на секретариат/ секретар на КН на ОПТП
- Осигурява и разпространява информацията от заседанията на КН на ОПТП
- Координира, събира и обработва съответните статистически, технически и финансови данни за изпълнението на проектите и на програмата
- Архивира - поддържа и съхранява досие на програмата за целите на одита
- Осигурява спазване на изискванията за информация и публичност при изпълнението на програмата
- Координира дейностите, свързани с информация и публичност
- Координира разпространяването на информация за 28-те информационни центъра
- Координира изготвянето и реализирането на комуникационния план

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Координира съставянето и официалното изготвяне на месечни и годишни доклади и доклади по напредъка, на заключителния доклад, както и във връзка със запитвания и предоставяне на информация

Задължения и отговорности на служител(ите), изпълняващ(и) функциите по администриране на проектни предложения

- Процедира постъпилите формуляри за кандидатстване
- Осъществява контрол на качеството на документацията и предварителна проверка на съответствието на проектните предложения с изискванията
- Поддържа непрекъснат обмен на информация и документация с Комисията за оценка на съответствието на проектните предложения
- Организира заседанията на Комисията за оценка на съответствието, оказва техническа помощ и изготвя доклади с решенията на комисията;
- Съхранява всички документи по процедурите за подбор на проектни предложения
- Изготвя и представя на министъра досиетата на одобрените проекти за разрешаване на стартирането им
- Наблюдава тръжните дейности във връзка с избора на изпълнител от страна на бенефициентите
- Проверява и регистрира съответната информация в ИСУН
- Изготвя справки, информации и доклади по напредъка

УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Задължения и отговорности на служител(ите), изпълняващ(и) функциите по технически мониторинг и контрол:

- Осъществява мониторинг на техническото изпълнение и напредъка на проектите на бенефициентите
- Извършва проверка на спазването на процедурите за избор на изпълнител и сключените договори
- Извършва проверки на място и изготвя съответните доклади
- Регистрира и анализира данни, получени по различните категории показатели
- Упражнява контрол във връзка с докладите на бенефициентите и изготвя месечни и годишни доклади за изпълнение, доклади за напредъка и заключителен доклад
- Изготвя справки и информации
- Регистрира и проверява съответната информация в ИСУН
- Докладва за разкрити нередности

Задължения и отговорности на служител(ите), изпълняващ(и) функциите по финансов контрол:

- Осъществява 100 % проверка и контрол на финансовата документация и исканията за плащане на бенефициентите
- Извършва проверки на място на финансовата документация и изготвя съответните доклади
- Осъществява проверка за допустимост на разходите

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- Подготвя документацията за извършване на плащания на бенефициентите /изпълнителите
- Разработва и поддържа отделна счетоводна система и отчита всички трансакции, свързани с поетите задължения, плащания и др.
- Поддържа счетоводните дейности на програмата
- Събира и съхранява всички платежни документи за целите на одита
- Изготвя справки, информации и доклади по напредъка
- Регистрира съответната информация в ИСУН

Задължения и отговорности на служител(ите), изпълняващ(и) функциите по финансово управление:

- Изготвя и представя на Сертифициращия орган доклади за сертификация и декларация за допустимите разходи
- Изготвя и представя на Сертифициращия орган исканията за средства
- Осъществява управление на бюджета, съставя бюджетни прогнози и индикативни финансови планове
- Осъществява последващ контрол и одобрение на документацията, необходими за извършване на плащане към бенефициентите / изпълнителите
- Регистрира съответната информация в ИСУН
- Осъществява контрол на финансовите доклади на бенефициентите и изготвя месечни и годишни доклади за изпълнение, доклади за напредъка и заключителен доклад
- Изготвя финансови справки, информации и доклади
- Докладва за разкрити нередности

Задължения и отговорности на служител(ите), изпълняващ(и) функциите по вътрешен контрол:

- Установява надеждна система за управление и контрол (management and control system)
- Установява надеждна система за финансово управление и контрол
- Установява надеждна система за мониторинг /наблюдение на ОПТП
- Установява надеждна одитна пътека
- Издава указания и координира измененията на вътрешните правила и процедури
- Издава насоки за проверка на допустимите разходи, исканията за плащане и др.
- Издава насоки за осъществяване на проверки на място (on-the-spot checks)
- Упражнява последващ контрол върху техническата и финансова документация
- Докладва на Сертифициращия орган за всички нередности
- Поддържа регистър на всички разкрити нередности

ПРИЛОЖЕНИЕ 4 Ръководство по системата от индикатори за наблюдение на ОП „Техническа помощ”

1. Количествено изражение на целите и индикатори за наблюдение

Количественото изражение означава да се дефинират чрез диалог точни и измерими индикатори за постигане на ясна и реалистична спецификация на целите и интервенциите. То е съставна част на програмирането, която е от полза на всички участващи страни.

По силата на чл. 65 на Регламент на ЕС 1083/2006 ОП „Техническа помощ” осъществява, съвместно с Комитета за наблюдение на ОПТП, наблюдение на помощта по линия на ЕФРР, използвайки финансови индикатори и индикаторите, посочени в чл. 37(1)(с) и конкретно определени за оперативната програма.

Програмното наблюдение е дейност от решаващо значение за всеки Управляващ орган по време на целия цикъл на реализация на програмата. Събирането на данни е сред най-важните задачи на служителите, които се занимават с наблюдение в рамките на структурата на УО на ОПТП. Това е непрекъснат процес на редовно събиране на информация за всички аспекти на дадената програма, както и обстойна проверка на напредъка в изпълнението на програмата. Най-обективният начин за сравняване на напредъка по конкретните цели е чрез използване на различни групи индикатори. Те дават възможност да се измери както напредъка спрямо изходното равнище, така и постигането на конкретните цели на дадена приоритетна ос и на оперативната програма като цяло. Измерването на напредъка може да бъде подпомогнато още повече чрез допълнителен качествен анализ.

Системата от критерии за избор на надеждни, подходящи и приложими индикатори отчита препоръчаните от Европейската комисия правила (коректност, уместност, наличие, измеримост, съпоставимост). Използваните индикатори имат за цел да покажат:

- специфичните цели в количествено изражение, когато се поддават на такова;
- резултатите и винаги когато това е практически възможно - въздействието на съответното ниво;
- напредъка по конкретни мерки на оперативната програма;

В средата на 2007 г. Министерството на финансите на Република България разработи съвместно с външни консултанти **“Насоки за индикатори на НСРР и нейните оперативни програми”**. Предназначението на тези насоки е да помогнат за по-добро разбиране на ролята на индикаторите в програмния процес, как те да бъдат дефинирани, на кой етап и от кого в хода на разработване на НСРР и ОП. Нещо повече, те са създадени на базата на съществуващи принципи и практики в програмирането на Структурните фондове.

Системата от индикатори на оперативната програма отразява целите на ОПТП. В рамките на ОП групите от индикатори са разработени при стриктно спазване на горните критерии и служат за измерване на реалния напредък на оперативната

програма, мерките за подкрепа и дейностите, както и за измерване на тяхната ефективност и цялостно въздействие от гледна точка на бенефициентите. Базовият период, спрямо който се измерват индикаторите е годината/ите, предшестваща/и началото на текущия програмен период.

2. Структура на индикаторите за наблюдение

В съответствие с методологичните инструкции на ЕК програмната структура, приоритетните оси и мерките за подкрепа Управляващият орган и Комитетът за наблюдение осъществяват наблюдение на базата на следните две основни категории индикатори:

- **Индикатори за изпълнение** - определят какво произвежда/предоставя програмата. Те също така отразяват и отбелязвания напредък в изпълнението на даден проект, отнасят се пряко до произведените от бенефициентите/изпълнителите продукти, измерват физическата продукция или продукцията от предприетата дейност. В програмния документ индикаторите за изпълнение са формулирани на ниво мярка за подкрепа, тъй като на това конкретно ниво са дефинирани ясни дейности и оперативни цели. В заключение, продуктът на една дейност представлява крайното състояние на продукцията след изпълнение на дейността.
- **Индикатори за резултат** - измерват непосредствения ефект от проекта след неговото завършване, както и непосредствените ползи от програмата за бенефициентите.

Обективно проверимите физически и финансови индикатори, описани в оперативната програма, се прилагат по време на жизнения цикъл на програмата. Финансовите индикатори отразяват напредъка в разпределянето и изплащането на средствата, докато физическите индикатори отразяват техническите и материални постижения.

Резултатите от индикаторите се анализират и измерват периодично спрямо първоначално заложените целеви нива. Те също подлежат на редовно наблюдение за целите на ежедневното изпълнение на програмата. Резултатите на индикаторите ще бъдат подложени на специален анализ, който ще бъде представен за разглеждане пред Управляващия орган на ОПТП и членовете на КН на ОПТП по време на техните редовни заседания.

3. Източник на информация за индикаторите и периодичност на нейното събиране

Едно от изискванията за получаване на помощ е редовното представяне на информация от страна на бенефициентите, което дава възможност за протичане на процеса на наблюдение и оценяване на ефектите от помощта. Подлежащата на представяне информация ще бъде описана в документ, регламентиращ правата и задълженията на Управляващия орган и бенефициентите по ОПТП и разработен от експертите на оперативната програма.

Редовното наблюдение следва да осигури част от информацията за процеса/оперативната информация (преди всичко за продуктите на изхода и постигнатите резултати, финансовото усвояване и качеството на механизмите

за изпълнение), позволяваща да се направи оценка, например при възникване на реални или потенциални трудности.

Всички данни, необходими за извършване на наблюдение на програмата се осигуряват от:

- Единната информационна система за управление и наблюдение (ИСУН), създадена в МФ за ефективно управление на структурните инструменти в България (особено в качеството на надежден източник, осигуряващ полезни обобщени данни както на проектно, така и на програмно ниво); нещо повече, по отношение на изпълнението на ефективни и ефикасни процедури на наблюдение ИСУН ще се използва за регистриране и съхраняване на:
 - *Оперативна (техническа) информация*
 - Резултати от оценяването на формулярите за кандидатстване
 - Одобрения (решения) за финансиране на проекти.
 - Предложения за изменения
 - Записи на тръжните условия и договорната документация
 - Информация във връзка с проверките на място
 - *Финансова информация*
 - Всички оригинални фактури и приходни документи
 - Записи на разходите и приходите
 - Всички финансови клаузи, включени в подписаните договори;
- Система и процедури за управление и контрол на ОПТП;
- Цялостната рамка на ОПТП, дефинираща подлежащите на изпълнение приоритети, действия и дейности;
- Доклади от проверките на място;
- Комисия за оценяване на съответствието (и по-специално, протоколите от редовните заседания заедно с всички съпътстващи данни, анализи и т.н.)
- Бенефициенти - подаване на следните документи:
 - Формуляри за кандидатстване - формулярът за кандидатстване също включва разяснения за начините за събиране и сверяване на информация от наблюденията от страна на кандидата, включително подробности за методиката, която ще бъде използвана и на какви интервали ще се събира информацията;
 - Искания за плащания,
 - Редовни доклади за напредъка;

Събирането на данни обаче зависи от естеството на конкретните индикатори. Що се отнася до индикаторите за изпълнение и резултат, цялата необходима

информация се извлича и събира от формулярите за кандидатстване и доклади за напредъка.

Периодичността на актуализиране на индикаторите зависи както от нуждите на наблюдението, така и от възможността за получаване на съответната информация в рамките на програмния период. Събирането и прегледът на финансови данни от индикаторите както за изпълнение, така и за резултат ще се осъществяват на редовни интервали, посочени конкретно за всеки отделен индикатор.

УО на ОПТП осигурява тясна връзка между наблюдението и оценката и определя периодичността на събитията в тези две сфери, с което се гарантира непрекъснато постъпване на информация и анализ, който да се използва за целите на управлението.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

Приоритетна ос 1							
Индикатори	Описание	Вид	Изходна стойност	Честота на прегледа *	Средносрочна цел - до края на 2009 (кумулятивна стойност)	Крайна цел (кумулятивна стойност)	Източник на информация
Плащания по ОПТП от предвидените за целта средства	Изплащането на средства от ЕФРР по линия на ОПТП спрямо заделените средства има за цел да разкрие ефективността на изпълнението на програмата. То е тясно обвързано с първата специфична цел на ОПТП.	Резултат	0	Един път годишно	40%	95%	ИСУН, счетоводна система на УО
Сертифицирани разходи по ОПТП спрямо всички разходи по програмата, предоставени за сертификация	Делът на разходите, сертифицирани от СО спрямо общия размер, предоставен от УО на ОПТП за сертификация, е мярка за качеството и ефективността на изпълнение от страна на бенефициентите и УО. Той е обвързан с първата специфична цел на ОПТП.	Резултат	0	Един път годишно	30%	95%	СО, ИСУН
Намалено текучество на персонала на бенефициентите за година	Този индикатор измерва броя на напусналите служители от структурите на бенефициентите от общия брой служители на постоянен договор за година. По обективни причини текучеството на персонала не може да стигне 0. Независимо от това обаче е изчислено, че около 1/3 от лицата, напуснали работа,	Резултат	14,6% **	Един път годишно	под 12%	под 10%	Досиета на дирекция „ЧР“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

	биха могли да бъдат задържани с подходящи механизми за създаване на мотивация.						
Общ брой обучения за структурите-бенефициенти	Този индикатор измерва общия брой организирани обучения за структурите на бенефициентите - ЦКЗ, СО, ОО, УО на ОПГП за текущия програмен период (2007 - 2013) и е пряко обвързан с нуждата от изграждане на капацитет на администрацията на централно ниво .	За изпълнение	82***	Два пъти годишно	350+	500+	Месечни доклади на експертите
Среден брой участия в обучения на експерт от структурите-бенефициенти	Този индикатор е от ключово значение за повишаване на компетенциите у управленския капацитет на административните структури, прилагащи структурните инструменти. Той дава числен израз на успешно завършените обучения от всеки един експерт на ниво централни структури - ЦКЗ, СО, ОО, УО на ОПГП.	За изпълнение	4***	Два пъти годишно	25+	40+	Месечни доклади на експертите
Общ брой обучения за експерти на местните власти и на други структури, работещи по СКФ	Този индикатор измерва общия брой организирани обучения за експерти на местните власти по теми във връзка със СКФ, които са общи за всички оперативни програми.	За изпълнение	33	Два пъти годишно	120+	200+	Доклади по проекти
Брой обучени експерти на местните власти и на други структури, работещи по СКФ	Този индикатор е от ключово значение за изграждането на капацитет на административните структури на местно ниво. Той дава данни за броя експерти на местните власти с успешно завършено обучение.	За изпълнение	600	Два пъти годишно	2000+	3500+	Доклади по проекти
Степен на удовлетвореност на участниците от проведеното обучение	Степента на удовлетвореност се определя на базата на анкетни карти/въпросници, попълнени от участниците след приключване на програмата за обучение.	Резултат	0	Два пъти годишно	70%	80%	Анкетни доклади, въпросници

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

	Обучаваните получават оценителни карти, данните от които по-късно се обобщават и се получава средна стойност. Така се осигурява съответна обратна информация и при необходимост - предприемане на коригиращи мерки.						
* От 2008							
** Среден брой за структурите-	бенефициенти за 2004, 2005 и 2006 г.						
*** Среден брой за структурите-	бенефициенти за 2006 г.						

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

Приоритетна ос 2							
Индикатори	Описание	Вид	Исходна стойност	Честота на прегледа *	Средносрочна цел - до края на 2009 (кумулятивна стойност)	Крайна цел (кумулятивна стойност)	Източник на информация
Брой организирани обучения	<p>Броят на обученията се определя от индикативните нужди от обучение на УО на ОП в съответствие с очаквания брой потребители от всяка администрация.</p> <p>За периода 2007 - 2013 г. ще се проведат над 120 обучения. Обученията ще бъдат по-интензивни през първите две години на програмния период.</p> <p>След провеждане на първите обучения и след като участниците започнат да работят със системата в реално време, ще се организират обучения на нови потребители и по нови модули на системата. Обученията ще се оценяват с помощта на специално подготвени доклади от ЦКЗ.</p>	За изпълнение	10	Два пъти годишно	80+	130+	Доклади
Брой обучени служители	<p>Като цяло броят обучени лица се определя от конкретния брой потребители, които ще работят по усвояването на Структурните фондове. Това ще бъдат експерти от Управляващите органи на оперативните програми и Сертифициращия орган,</p>	За изпълнение	100	Два пъти годишно	800+	1300 +	Доклади

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

	Одитирация орган и ЦКЗ към Министерството на финансите. Индикаторът ще се измерва на базата на специално изготвен списък на участниците за всяка среща, както и на специално изготвени доклади за прилагането на ИСУН и доклад за напредъка в работата на хелпдеска на ИСУН, който ще съдържа и раздел, посветен на често задавани въпроси от страна на бенефициентите.						
Продължителност на периода, през който ИСУН не е използвана	Този индикатор ще измерва времето през програмния период, през което ИСУН няма да може да се използва.	Резултат	7**	Два пъти годишно	3	1	ИСУН
Ефективност на обучението на базата на оценката на участниците	Този индикатор ще измерва ефективността на дейностите за обучение според оценката на участниците. Резултатите от измерването на ефективността на обученията ще доведе до по-добра организация и провеждане на обученията. Само качествено обучение води до устойчиво подобряване на постигнатите резултати в администрацията. Използваната скала е удовлетвореност от 0 до 100% като комплексна стойност на базата на качество, полезност, релевантност и други. За периода 2007 - 2013 всички обучения ще бъдат оценяване от участниците в тях с помощта на въпросници и	Резултат	50 %	Два пъти годишно	75%	90 %	Анкетни, въпросници, доклади, формуляри за оценка

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

	формуляри за оценка, които ще се попълват след провеждане на обучението. Целевата средна степен на удовлетвореност е 90%.						
Индекс на удовлетвореност на потребителите от ИСУН	<p>Потребителите ще попълват различни анкетни карти и въпросници за посочване на слабите и силни страни на ИСУН.</p> <p>Изходната стойност на този индикатор ще бъде определена 3 месеца след стартирането на системата с помощта на специално изготвен въпросник от ЦКЗ. Този индикатор ще помогне за усъвършенстване на системата.</p> <p>Използваната скала представлява степен на удовлетвореност от 0 до 100% като комплексна стойност на базата на качество, полезност, релевантност и други. Средносрочната цел е удовлетвореност от 50 %, а крайната цел е 75 %.</p>	Резултат	30%	Два пъти годишно	50%	75%	Анкетни, въпросници
Удовлетвореност на потребителите от услугите, осигурени от помощната система (Help Desk)	<p>Потребителите ще попълват различни анкетни карти и въпросници за посочване на слабите и силни страни в функционирането и организацията на хелпдеска. Този индикатор ще помогне за усъвършенстване на работата на хелпдеска. Изходната стойност ще бъде определена с помощта на анкета, разработена от ЦКЗ, 3 месеца след внедряването на хелпдеска на ИСУН.</p> <p>Използваната скала представлява</p>	Резултат	0 %	Два пъти годишно	50%	75%	Анкетни, въпросници

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

	<p>степен на удовлетвореност от 0 до 100% като комплексна стойност на базата на качество, полезност, релевантност и други.</p> <p>Средносрочната цел е удовлетвореност от 50 %, а крайната цел е 75 %.</p>						
<p>* От 2008</p> <p>** Базовата стойност е индикативна, тъй като ИСУН все още не функционира. Тя ще бъде изчислена след първите три месеца на функциониране на ИСУН. Индикаторът ще измерва колко часа седмично системата не може да се ползва.</p>							

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

Приоритетна ос 3							
Индикатори	Описание	Вид	Изходна стойност	Честота на прегледа *	Средносрочна цел-до края на 2009 г. (кумулятивна стойност)	Крайна цел (кумулятивна стойност)	Източник на информация
Брой на всички публикации (печатни материали - ръководства, резюмета, книжки, брошури, информационни листовки и др.)	Предоставя количествена и качествена информация, която да се ползва в годишните доклади и да се предоставя на КН и която помага за постигане на съответствие с изискванията на ЕС за прозрачност и публичност	За изпълнение	10	Един път годишно	30+	65+	Копия от публикациите (печатните материали)
Степен на удовлетвореност на целевите групи от публикациите	Връзка с първия индикатор, който определя дали публикацията отговаря на нуждите и очакванията на целевите групи и потвърждава дали са постигнати поставените цели при разработване на публикациите, улеснява овладяването на опита и неговото прилагането при бъдещите публикации	Резултат	45%	Два пъти годишно	70%	85%	Въпросници, включени в печатната публикация, или изпратени отделно на група от извадката; резултати от проучване на общественото мнение
Брой организирани събития (форуми, конференции, семинари, прес-конференции, работни групи), които популяризират европейските и	Предоставя обратна информация за всички организирани събития, която се представя в годишните доклади, и може да се използва за подобряване на комуникационната стратегия (подходящи комуникационни канали, послания и др.); предоставя	За изпълнение Ноември	20 2007 г.	Два пъти годишно	55 +	90+	Досие на събитията Анализ на медийното покритие за оценка на въздействието 127 на дейностите (качествена и количествена)

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

националните стратегически документи и насоки, политиките и мерките по Структурните фондове	обективна оценка за дейности, насочени към различни групи; индикатор за наблюдение, предназначен за мониторинг на прозрачността на отделните мерки						
Степен на удовлетвореност на целевите групи от организирани събития/кампании.	Измерва цялостното въздействие на комуникационните дейности върху широката общественост и целевата аудитория; определя дали са постигнати поставените в началото на кампанията цели, определя дали организацията и съдържанието на събитието са отговорили на нуждите и очакванията на участниците	Резултат	42%	Два пъти годишно	65 %	85 %	Проучвания „пред-след“ за кампанията (включва две измервания на нагласата и поведението, които кампанията цели да промени - едно преди нейното начало и друго след нейния край) , Въпросник - раздаден в края на събитието
Създаване на функциониращи и оборудвани 28 областни информационни центъра	Напълно функциониращи информационни центрове, открити съгласно предстоящ работен план /план за откриване/	За изпълнение	0	Един път годишно	100%	100%	Функциониращи информационни центрове
Степен на удовлетвореност сред потребителите на услугите на информационните центрове	Индикатор за наблюдение, който предоставя обратна информация, която да се използва за подобряване на функционирането на информационните центрове; определя цялостното въздействие върху широката общественост и проверява дали са постигнати установените в началото на проекта цели; дава възможност за коригиране или изменение на оперативната концепция за информационните центрове	Резултат	0%	Един път годишно	60%	80%	Въпросници за попълване на място, анкетни таблици за полесна обмяна и набиране на нови идеи
% на гражданите, които са	Оценява степента на успех в	Резултат	45%	Един път	55 %	70%	Проучвания на

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

информирани за кохезионната политика на ЕС и СКФ	повишаването на информираността на обществеността и на познанията за Структурните фондове на ЕС			годишног			общественото мнение, анкети
Среден брой осъществени връзки с уеб-сайта за месец	Предоставя количествена и качествена информация, която може да бъде използвана в годишни доклади и измерва броя обслужени лица, получили достъп до информация; улеснява обективната оценка на представянето на интернет страницата сред целевата аудитория	Резултат	30 000	Два пъти годишно	60 000	100 000+	Експертна оценка и анализ на лог-файловете
Адаптиран модел HERMIN за оценка на въздействието на финансирането от ЕС върху макроикономическата ситуация в България	Индикатор за оценка на степента на прилагане на адаптирания иконометричен модел	За изпълнени е	0%	Един път годишног	Методология за адаптиране на модела HERMIN в България и изграждане на ядро на модела	Напълно функциониращ модел HERMIN	Оценка на въздействието на мерките за подкрепа по линия на Структурните фондове върху макроикономиката.
* От 2008							

ПРИЛОЖЕНИЕ 5 Примерен график на дейностите по ИСУН

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<p>Приоритетна ос 2, МП 1: Поддържане на ИСУН - по време на пускане на системата, прилагане, по-нататъшно разработване на софтуер и адаптиране на системата</p> <p>1. Пускане на ИСУН и пълно адаптиране към изискванията и процедурите на УО на ОП</p> <p>2. Разширяване на капацитета на системата</p> <p>3. Разработване и въвеждане на нова функционалност на системата</p> <p>4. Разработване и въвеждане на е-услуги</p> <p>5. Адаптация на системата за следващия програмен период</p>							
<p>Приоритетна ос 2, МП : Непрекъсната подкрепа и обучение на потребителите на ИСУН</p> <p>1. Обучение на обучаващи</p> <p>2. Интензивно обучение на потребителите на ИСУН</p> <p>3. Съпътстващо обучение</p> <p>4. Обучение и обмяна на опит - Звено за наблюдение и докладване</p> <p>5. Обучение по нови функционалности</p>							
<p>Приоритетна ос 2, МП 3: Разработване и функциониране на Help Desk</p> <p>1. Разработване на концепция за Help Desk, оценка на нуждите и технически спецификации</p> <p>2. Наемане и обучение на персонал за Help Desk</p> <p>3. Функциониране на Help Desk</p>							
<p>Приоритетна ос 2, МП4: Закупуване на хардуер за нуждите на ИСУН</p> <p>1. Разширяване на капацитета на ИСУН</p> <p>2. Въвеждане на нова функционалност</p> <p>3. Поддръжка на системата</p> <p>4. Доставка на оборудване за Help Desk на ИСУН</p>							

ПРИЛОЖЕНИЕ 6 Комитет за наблюдение на НСРР

НСРР е съставен в съответствие с разпоредбите на Постановление № 182/21.07.2006 на Министерския съвет. Членовете на Комитета за наблюдение и техните заместници се назначават със заповед, издадена от министъра на финансите. Заместниците могат да участват в заседанията като наблюдатели. Те упражняват своето право на глас само в случаите на отсъствие на назначения член.

Българските държавни власти разбират, че принципът на партньорство е необходим елемент в процеса на програмиране и реализиране на НСРР и ОП. Според предназначението на Комитетите за наблюдение и за осигуряване на ефективно спазване на принципа на партньорство могат да бъдат разграничени следните три групи партньори: организации на работодателите и синдикати (включително стопански и търговски камари, стопански и предприемачески сдружения), синдикати и други трудови съюзи, гражданско общество (включително нестопанския сектор (НСО), академически общности, сдружения на потребителите, екологични и други тематични организации).

Комитетът за наблюдение на НСРР и ОП се състои от експерти не само от централната администрация (министерствата), Агенцията за икономически анализи и прогнози, Държавната агенция за младежта и спорта и Националния статистически институт, но и от представители на областните управители, Националното сдружение на общините на Република България, Съюза на работодателите в България, Българската търговско-промишлена палата, Българската международна бизнес асоциация, Съюз на българските частни предприемачи „Възраждане”, Асоциацията на индустриалния капитал в България, Българската стопанска камара, Съюза за стопанска инициатива, Конфедерацията на труда „Подкрепа” и Конфедерацията на независимите синдикати в България, Българската асоциация на агенциите за регионално развитие, Националния съвет на хората с увреждания, Асоциацията на социалните предприятия в България.

КН на НСРР се състои от председател, членове и наблюдатели.

Председател на КН на НСРР е министърът на финансите. Членове на КН на НСРР са:

2. на централно равнище:

- заместник-министър, отговарящ за ЦКЗ;
- заместник-министър, отговарящ за СО
- заместник-министри, отговарящи за Управляващите органи на оперативните програми;
- заместник-министър на земеделието и горите;
- заместник-министър на образованието и науката;
- заместник-министър на здравеопазването;
- заместник-министър на културата;
- заместник-председател на Националния статистически институт;
- изпълнителният директор на Агенцията по риболов и аквакултури към Министерството на земеделието и горите;
- изпълнителният директор на Агенцията за икономически анализи и прогнози към министъра на финансите;
- директорът на Централното координационно звено;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

- директорът/зам.директорът на Сертифициращия орган;
 - директорът на дирекция „Икономическа и социална политика”, Министерски съвет;
 - директорът на дирекция „Стратегическо планиране и управление”, Министерски съвет;
 - директорът на дирекция ”Европейска интеграция и отношения с международните финансови институции”, Министерски съвет.
3. на регионално и местно равнище:
- един представител на Националното сдружение на общините в Република България;
 - по един представител от всеки съвет за регионално развитие на ниво региони по номенклатурата на териториалните единици за статистиката NUTS II
4. От социално-икономическите партньори: по един представител от всяка от национално представените организации на работодателите, работниците и служителите, признати от Министерския съвет въз основа на Кодекса на труда.

Като наблюдатели в Комитета за наблюдение на НСРР участват:

1. Представител на ЕС
2. Представител на Европейската инвестиционна банка
3. Ръководителят на Одитиращия орган

Основните задачи на Комитета за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка включват следното:

1. Преглед на напредъка за постигане на целите и приоритетите на НСРР въз основа на индикаторите, определени в НСРР;
2. Обсъждане и одобряване на всички изменения в НСРР като резултат от предложенията на членове на Комитета за наблюдение (КН) и от преразглеждането на Стратегическите насоки на Общността по сближаването в средата на периода;
3. Разглеждане и одобряване на годишните доклади и окончателния доклад по НСРР;
4. Разглеждане и одобряване на информация на ежегодна основа, подготвена от Управляващите органи на оперативните програми и представена от директора на ЦКЗ, относно приноса на оперативните програми за постигане на приоритетите на Националната програма за реформи за целите на годишния доклад за нейното реализиране;
5. Разглеждане и одобряване на доклади, подготвени от ЦКЗ, върху приноса на оперативните програми за постигането на приоритетите на кохезионната политика на ЕС, на Стратегическите насоки на Общността по сближаването и Интегрираните насоки за растеж и заетост 2005-2008г.
6. Разглеждане и одобряване на национален план за създаване на яснота и публичност на НСРР и на докладите по нейното изпълнение;
7. Преглед на реализирането на целите на НСРР; изисква от Управляващите органи на оперативните програми информация относно приноса на тези програми за постигане на целите на НСРР;
8. Получаване на информация от Управляващите органи на оперативните програми относно заключенията и препоръките на годишните доклади за изпълнението на ОП;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

9. Получаване на информация от Управляващите органи на оперативните програми за резултатите, заключенията и препоръките от извършените оценки на програмите;
10. Получаване на информация относно заключенията и препоръките от годишните доклади по контрола на оперативните програми, подготвени от Одитирация орган, и информация относно заключенията за високи рискове (ако има такива), подготвени от други вътрешни и външни контролни органи; приемане на график за коригиращи мерки и одобряване на доклада за изпълнението на коригиращите мерки;
11. Разглеждане на докладите на Сертифициращия орган по финансовото управление и изпълнението на подпомагането от структурните инструменти на ЕС;
12. Проследяване на действията, които се предприемат в съответствие с хоризонталните политики: устойчиво развитие (включително околна среда), равни възможности, конкуренция (включително държавно подпомагане) и обществени поръчки;
13. Разглеждане на изпълнението на принципа за допълняемост, при който финансовите ресурси на ЕС не могат да заменят държавните или еквивалентни структурни разходи на присъединяващата се държава;
14. Получаване от директора на ЦКЗ на информация относно прилагането и използването на информационната система за управление и наблюдение;
15. Вземане на решения по сложни въпроси, свързани с прилагането на помощта от Структурните фондове след предложение от страна на членовете на КН;
16. Възможност да изпълнява допълнителни задачи, произтичащи от вътрешните процедурни правила, свързани с наблюдението на НСРР, определени от Министерския съвет.
17. Приемане на вътрешни процедурни правила и кодекс на поведение (вж. Приложение 2)

Процедурни правила на Комитета за наблюдение на НСРР

КН на НСРР ще приеме собствени вътрешни процедурни правила и кодекс за поведение.

Общо правило е решенията на Комитета за наблюдение да се вземат с консенсус. Вътрешните правила следва да осигуряват също и процедура за мажоритарно гласуване с цел вземане на необходимите решения в изпълнение на Националната стратегическа референтна рамка.

Комитетът за наблюдение заседава минимум два пъти годишно, обикновено през пролетта и през есента, освен ако не е необходимо да се обсъдят спешни въпроси. На заседанието през пролетта обикновено следва да се разглежда напредъкът през предходната година и да се одобри доклада по изпълнението. На есенното заседание се разглежда напредъка, осъществен до 30 юни на текущата година. Ако условията изискват да бъде взето решение преди следващото заседание, Комитетът за наблюдение взема решение с помощта на процедура в писмен вид.

ЦКЗ ще функционира като секретариат на КН на НСРР.

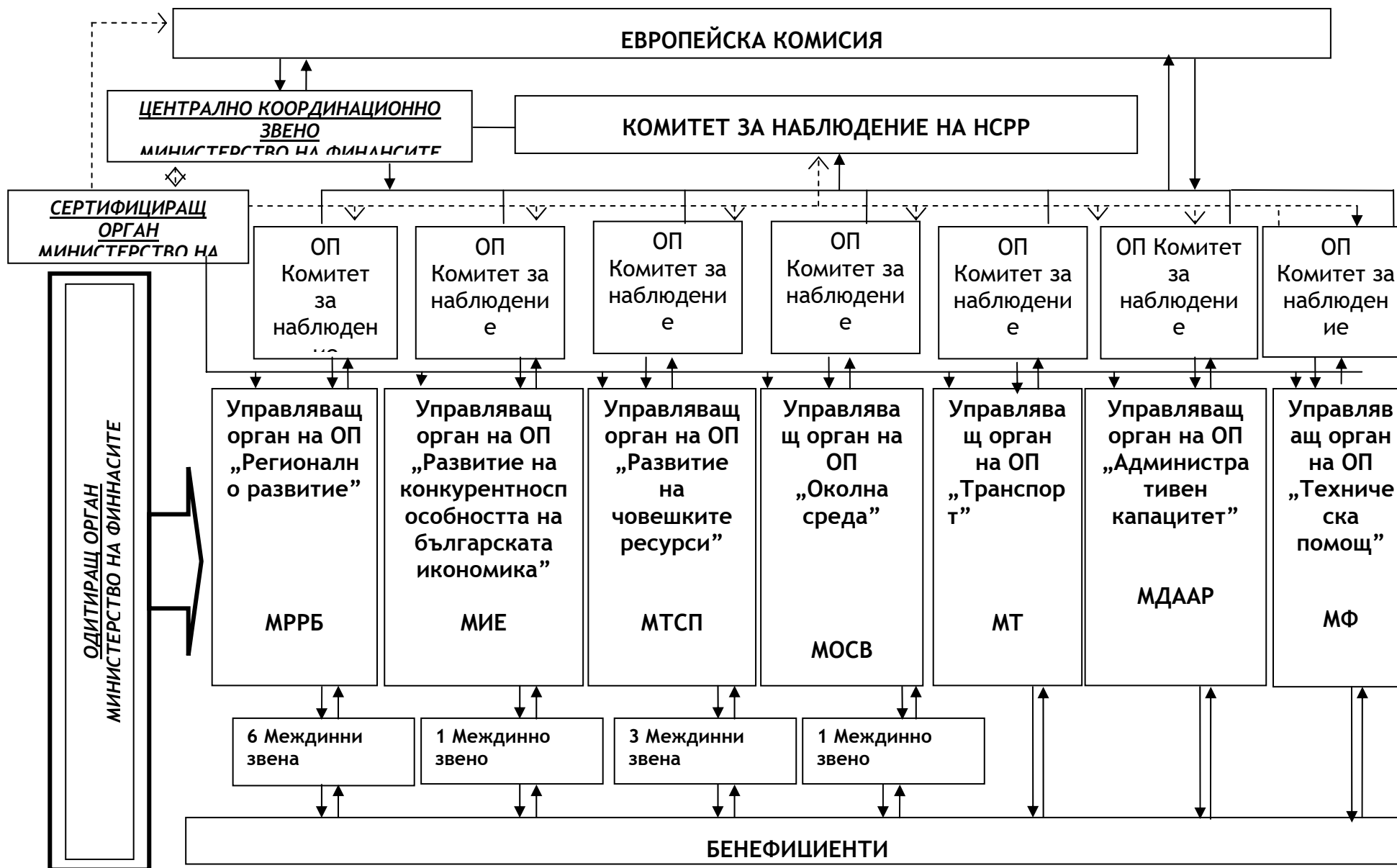
Кодекс на поведение

Комитетът за наблюдение на НСРР ще приеме собствен кодекс на поведение. Дейността на Комитета за наблюдение е в интерес на широката общественост. Членовете на Комитета за наблюдение носят отговорност за своите действия и основават работата и поведението си върху принципите на безкористност, безпристрастност, отговорност, откритост, честност и обективност.

Всеки член на КН подписва декларация за избягване на конфликт на интереси.

Институционалната организационна схема на НСРР е представена по-долу

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

ПРИЛОЖЕНИЕ 7 Основни заключения от предварителната оценка

В рамките на разработването на ОПТП бе извършена предварителна оценка в съответствие с Член 48 на регламент на Съвета (ЕС) No 1083/2006 и екип външни оценители разгледа вътрешната свързаност и стратегията на оперативната програма.

Изборът на фирмата за предварителна оценка бе направен в съответствие с разпоредбите на българския Закон за обществените поръчки.

Приложената методика по време на цялата предварителна оценка е в съответствие с разпоредбите, заложи в насоките за предварителна оценка на Европейската комисия.

Предварителната оценка на ОПТП започна в началото на месец февруари 2007 г.

Оценителите започнаха изготвянето на предварителната оценка на базата на стара и неактуална версия на ОПТП (от октомври 2006 г., публикувана на интернет страницата на МФ). Същата версия беше неофициално изпратена на ЕК и коментари по нея бяха получени в началото на месец декември. По време на първата среща с оценителите програмният екип на ОПТП им предостави значително подобрена версия, в която коментарите на ЕК вече бяха взети под внимание. В това отношение повечето от направените от екипа на оценителите коментари бяха вече отразени, тъй като бяха сходни с коментарите, направени от ЕК.

Предварителната оценка допринася съществено към съдържанието и качеството на ОП със следните основни дейности:

- Анализ на аналитичната част на ОП и по-специално - на силните и слаби страни, възможностите и заплахите
- Преценка на обосновката за стратегията и нейната цялостна съгласуваност
- Количествени измерения на целите
- Оценка на очакваните въздействия, включително оценка на въздействието върху околната среда
- Оценка на качеството на изпълнение и механизма за наблюдение.

В резултат от препоръките от предварителната оценка всички части на документа на ОП са по-ясни, фокусирани и последователни.

По-долу са обобщени ключовите аспекти на предварителната оценка и тяхното отражение върху ОП и общите коментари на УО:

Анализ

Анализът е значително подобрен в светлината на препоръките на предварителната оценка.

Включени са допълнителни раздели, в които ударението пада върху заключенията по отношение на изграждането на капацитет, наличния опит и обучения. В съответните текстове са идентифицирани и упоменати и

съществуващите потребности, особено във връзка с ключовите структури, които ще получат подкрепа по линия на ОПТП.

Анализът е развит по-нататък и с необходимостта от укрепване на регионалния и местния капацитет чрез предоставяне на цялостно обучение по общи въпроси.

Анализът на усвоените уроци от предприєдинителната помощ е обогатен чрез идентифициране на досега срещаните проблемите и предизвикателства и е придружен от възможни решения за първия програмен период на Структурните фондове и Кохезионния фонд за България

Освен с характеристиките на системата, описанието на Единната информационна система за управление и наблюдение (ИСУН) е разширено с разяснения, касаещи информационния поток, нуждите на потребителите, разкриването на помощна система (Help Desk), интерфейсите със системата SAP, с подсистемите в ресорните министерства и SFC2007.

По отношение на комуникацията е добавена информация за проведените досега информационни кампании, идентифицираните и възможни целеви групи, техните информационни потребности и най-подходящите комуникационни канали.

Анализ на силните и слаби страни, заплахите и възможностите (SWOT анализ)

Консултантите дадоха препоръки за запълване на празнотите и премахване на несъответствията с цел постигане на ясна връзка между анализа и стратегическата част, които са напълно взети под внимание. Анализът на силните и слаби страни, заплахите и възможностите е значително усъвършенстван в светлината на препоръките от предварителната оценка. Сега той дава ясна представа за добра връзка както с анализа, така и със стратегията и особено с приоритетите и действията.

Стратегия

Стратегията е допълнително развита. Разработените мерки за подкрепа в съответните раздели на стратегията отговарят на специфичните нужди на структурите или целевите групи, включени в съответните раздели на анализа.

Приоритетните оси на ОПТП показват забележително подобрение както по отношение на структурата, така и на съдържанието. Вътрешната съгласуваност на сегашната версия е значителна и всички мерки и примерни дейности са включени в нея. Структурата на приоритетните оси обхваща повечето критични полета на съответните институции и услуги.

Система от индикатори

Екипът за предварителна оценка е разработил система от индикатори, изхождайки от предназначението, свойствата и естеството на индикаторите за добро изпълнение и използвайки насоките на Европейската комисия (ЕК).

Впоследствие програмният екип на ОПТП разви допълнително предложените индикатори и добави нови такива за измерване на продуктите и резултатите от индикативните дейности. Накрая бе предложен и преработен набор от индикатори, които ще помогнат за по-добро фокусиране на програмата по време на фазата на реализиране.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Поради това екипът за предварителна оценка смята, че системата от индикатори дава ясна и стратегическа представа за оперативна програма „Техническа помощ” и поставените цели.

Изпълнение и наблюдение

Екипът за оценка одобри предложената институционална структура за изпълнението на ОП, която е толкова опростена и оптимизирана, колкото позволяват нормативните изисквания.

Съдържанието на този раздел е също подобро съгласно препоръките от предварителната оценка с оглед на неговото съкращаване и фокусиране, като само се реферира към съответните членове на регламентите. Ударението е поставено върху конкретното изпълнение на ОПТП, т.е. отговорности на служителите, процедури за подбор и проверка на проекти, управление на риска, процедури за наблюдение и оценка и др. Осигурено е ясно разделение на функциите, а разпределението на отговорностите се оценява като подходящо от гледна точка на доброто финансово управление. Описанието и разпределението на функциите следва да направи възможно за УО да изпълни своите задължения съгласно регламентите за Структурните фондове.

Основни заключения

След детайлен преглед на ОПТП екипът за предварителна оценка достигна до заключението, че програмата е в съзвучие с принципите и правилата за партньорство, програмиране, оценка, добро финансово управление, наблюдение и контрол на базата на споделена отговорност на България и Европейската комисия в съответствие с Регламент на Съвета 1083/2006 и приоритетите на НСРР.

Аналитичната част на ОП дава доста изчерпателен общ поглед върху сегашното състояние на структурите, участващи в усвояването на СКФ, илюстриран с множество факти, проучвания и статистически данни. Анализът предоставя полезни и актуализирани данни и съпътстващи коментари, както по отношение на анализа на силните и слаби страни, заплахите и възможностите, така и на стратегията. Целите са добре разработени и представляват стабилна основа за реализацията на ОПТП.

Процедурите за изпълнение, наблюдение и финансиране са структурирани по логически път, стъпка по стъпка, с участието на всички ангажирани участници и позоваване на ролята и отговорностите на всеки един от тях. На последно, но не и по значение място, представеното по приоритети финансово разпределение е задоволително. По време на процеса на оценяване и на базата на извършения анализ екипът достигна до заключението, че финансирането е правилно разпределено и изчислено за периода 2007 - 2013 г., независимо от забавянията, които могат да настъпят във връзка с времевия график и обучението на персонала.

ПРИЛОЖЕНИЕ 8 Списък на проектите, насочени към изграждане на административния капацитет на целевите структури

Дирекция “Управление на средствата от ЕС - (ДУСЕС)

1. **BG 2003/004-937.10.04** “Установяване на съгласувана система за Структурните фондове и Кохезионния фонд в България за Управляващия орган на Рамката за подкрепа от Общността (РПО) и единния разплащателен орган по Структурните фондове (СФ) и Кохезионния фонд (КФ)” - техническа помощ, доставка на оборудване и разработване на ИСУН.
2. **BG2003/004-937.10.05.15** “Предварителна оценка на българския Национален план за развитие 2007-2013”;
3. **BG 2004/016-711.10.05.01.01** “Капацитет на българската икономика за усвояване на Структурните фондове” - техническа помощ;
4. **G2005/017-353.08.04** “Повишаване на институционалния капацитет на Министерството на финансите”, компонент 2.2 “Подготвяне на ДУСЕС да действа като бъдещ Управляващ орган на РПО (Централно координационно звено) за структурните инструменти на ЕС
5. **2006/018-343.08.05** “Усъвършенстване на механизмите за координация, управление и реализация на структурните инструменти на ЕС в България” - техническа помощ;
6. **МАТ03/BG/9/1** “Институционална подкрепа за МФ и изграждане на капацитет за управление и развитие на системи от индикатори за оценка на усвояването на СФ” - техническа помощ;
7. **BG/2003/2004-937.10.05.16** - „Техническа помощ за институционално развитие и укрепване на сектор „Публично-частно партньорство” в системата на Министерството на финансите в България”;
8. **VMF / GTZ** проект “Приватизация и участие на частния сектор в развитието на публичната инфраструктура в България” - техническа помощ;
9. “Укрепване на капацитета на Централното координационно звено (ЦКЗ) на МФ за формулиране на политиката и осъществяването на координация и договаряне с ЕС по време на целия процес на одобряване на българската НСРР” - техническа помощ;
10. “Обучение за прилагане на финансовата стратегия”.

Дирекция “Национален фонд” - (ДНФ)

1. **BG 2003/004-937.10.04** “Установяване на последователна система за Структурните фондове и Кохезионния фонд в България за Управляващия орган на Рамката за подкрепа от Общността (РПО) и единния разплащателен орган по Структурните фондове (СФ) и Кохезионния фонд (КФ) ” - техническа помощ и доставка на оборудване;
2. **BG 0103.09** “Усъвършенстване на управлението на средствата от ЕС” - техническа помощ;
3. **2002/000-585** “Хоризонтална програма за подготвяне на страните-кандидатки за разширена децентрализация (EDIS) в управлението на предприсъединителните фондове в България” - техническа помощ;

4. **Марка по ИСПА BG/16/P/PA/003** “Техническа помощ за подготовка на Националния фонд, изпълнителните агенции на ИСПА и Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол за реализиране на EDIS в България”.

Дирекция “Одит на средствата от ЕС” - (ДОСЕС)

В качеството си на одитори на бившата Агенция за държавен вътрешен финансов контрол (сегашна Агенция за държавна финансова инспекция), одиторите на Дирекция ДОСЕС са участвали частично в следните проекти:

1. BG 2005/017-353.11.02.17 “По-нататъшно усъвършенстване на одитните дейности, осъществявани от дирекция „Одит на средствата от ЕС” към Министерството на финансите на Република България” - техническа помощ;
2. Туининг проект BG 2003/IB/FI/01 “По-нататъшно прилагане на новия модел за държавен вътрешен финансов контрол в България”;
3. Туининг проект BG2003/IB/FI/02 “По-нататъшно развитие на независимата държавна външна сметна институция”;
4. Проект по ФАР FM 2002/000-585 “Хоризонтална програма за подготовка на страните-кандидатки за EDIS в управлението на предприсъединителните фондове в България” - техническа помощ;
5. Проект по ФАР 2004/016-919.03.02 “Подготовка за Разширена децентрализирана система за изпълнение(EDIS) в управлението на предприсъединителните фондове в България - Етап 3 “Оценка на съответствието” - техническа помощ;
6. 2002/BG/16/P/PA/003 “Техническа помощ за подготовката на Национален фонд, изпълнителни агенции по ИСПА и Агенция за държавен вътрешен финансов контрол за прилагане на Разширената децентрализирана система за изпълнение (EDIS)”.

Одитирацият орган ще бъде подпомогнат от външни експерти (квалифицирани одитори/счетоводители), които работят в съответствие с международно признати одитни стандарти и имат богат опит в сферата на одит на Структурните фондове в следните области:

- По-нататъшна работа по разработването на наръчник “Одит на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС”,
- Техническа помощ за извършване на оценка на съответствието на Управляващите органи (съгласно чл. 71 на Регламент на ИК 1083/2006 на оперативните програми в Република България;
- Разработване на Одитна стратегия съгласно чл. 62, ал. 1.,(с) на Регламент на ЕС 1083/2006 - планирана;
- Техническа помощ при провеждане на одити на операции, финансирани със средства от ЕС.

ПРИЛОЖЕНИЕ 9 Списък на източници на информация

1. Заключителен доклад по туининг проект : BG2004/IB/FI/08 “Укрепване на капацитета за наблюдение и оценка на дирекция „Управление на средства от ЕС” към Министерството на финансите, февруари 2007 г;
2. Заключителен доклад по туининг проект: BG03/IB-SPP-01 “Установяване на единна система за Структурните фондове и Кохезионния фонд в България за Управляващия орган на Рамката за подкрепа от Общността (РПО) и Единния разплащателен орган по Структурните фондове (СФ) и Кохезионния фонд (КФ)”; септември 2006 г.;
3. Заключителен доклад по BG2004/016-711.10.05.01.01 “Капацитет на българската икономика за усвояване на Структурните фондове”, изготвен от IDC;
4. Заключителен доклад от предварителната оценка на българската Национална стратегическа референтна рамка 2007-2013 г, изготвен от екипа за предварителна оценка - Джордж Поленакис, *SYNTHESIS European Studies, Research and Strategy S.A*; Гербранд ван Борк, *ECORYS Region, Strategy and Entrepreneurship*; Василис Занакис, *SYNTHESIS European Studies, Research and Strategy S.A.*, септември 2006 г.;
5. Заключителен доклад по проекта MATRA: MAT03/BG/9/1 “Институционална подкрепа за Министерството на финансите за изграждане на капацитет и разработване на индикатори за Структурните фондове”, изготвен от Сиаак Бокхаут и Мари-Жозе Зондаг, юни 2006 г.;
6. Изследване на ПРООН за оценка на общинския и областен капацитет за участие в усвояването на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС, изготвена от Васил Маринов и Васил Гарнизов, юли 2006 г.;
7. Изследване на ПРООН за оценка на капацитета на неправителствените организации и бизнеса за участие в усвояването на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС, изготвено от Васил Гарнизов и Георги Георгиев, април 2006 г.

Различни социологически проучвания, проведени в рамките на информационните кампании на Министерството на финансите от:

1. Евробарометър 66 - есента на 2006 г.;
2. Маркет Линкс - септември 2006 г.;
3. Проучване на общественото мнение на МБМД - март 2007 г.;
4. Алфа рисърч през април 2007 г..

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

ПРИЛОЖЕНИЕ 10 Връзка между анализа и стратегията на ОПТП:

Слаби страни	Съответни потребности в анализа	Съответна примерна дейност/мярка/и за подкрепа	Съответна специфична цел на ОПТП
<p>Липса на практически опит по отношение на инструментите на СКФ</p> <p>Недостатъчни умения на държавните служители в някои области, свързани със СКФ - стратегическо планиране, управление на проекти и др.</p>	<p>Необходимост от укрепване на административния капацитет и функционирането на структурите, ангажирани в усвояването на СКФ;</p> <p>Необходимост от обучение на персонала за повишаване на компетенциите и практическите умения за усвояване на средствата от ЕС и за общо изпълнение на трудовите задължения ;</p> <p>Необходимост от предоставяне на обучение на персонала, който е тясно ангажиран с области като стратегическо планиране и изпълнение на проекти и програми, процес на определяне на политиката и вземане на решения, наблюдение и оценка.</p>	<p>Осигуряване на подкрепа за структурите, които са ангажирани в програмиране, координация, управление, финансов контрол и одит на централно ниво (СС, ОА и ЦКЗ) ;</p> <p>Тясно фокусирани и програмирани обучения на персонала на ключови структури за координация и контрол;</p> <p>Предоставяне на обучения по конкретни теми, определени като проблематични или недобре познати във връзка с СКФ;</p> <p>Организиране и участие в работни срещи и семинари за обмяна на опит и добри практики в съответните сфери на изпълнение на СКФ и за целите на координирането и синхронизирането на дейностите;</p> <p>Обмяна на практики със сходните институции от страни-членки на ЕС чрез учебни пътувания, работни срещи, семинари и конференции;</p> <p>Наемане на външни експерти и консултанти във връзка с идентифицирани нужди и конкретни проблеми ;</p> <p>ПО 1, МП 1 до 5</p>	<p><u>Конкретна цел 1</u> -</p> <p>Укрепване на необходимия капацитет и функционирането на централните и местните административни структури, участващи в усвояването на СКФ;</p>
<p>Голям брой новоназначени служители в рамките на системата за управление и контрол на структурните инструменти</p> <p>Несистемни и непоследователни знания на новоназначения персонал на целевите</p>	<p>Нужда от непрекъснато обучение на новоназначените експерти и включване на конкретни обучения, фокусирани върху свързани теми;</p>	<p>Тясно фокусирани и програмирани обучения на новоназначения персонал ;</p> <p>Предоставяне на обучения по конкретни теми, определени като проблематични или недобре познати във връзка с СКФ;</p> <p>Организиране и участие в работни срещи, и семинари за обмяна на опит и добри практики в съответните сфери на изпълнение на СКФ и за целите на координирането и синхронизирането на дейностите;</p> <p>Прилагане на мерки за</p>	<p><u>Конкретна цел 1</u> -</p> <p>Укрепване на необходимия капацитет и функционирането на централните и местните административни структури, участващи в усвояването на СКФ;</p>

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Слаби страни	Съответни потребности в анализа	Съответна примерна дейност/мярка/и за подкрепа	Съответна специфична цел на ОПТП
институции		задържане на служителите ; ПО 1, МП 1 до 5	
Оценката на изпълнението на персонала не винаги е адекватно обвързана с трудовото възнаграждение	Необходимост за развитие и реализиране на Програма за задържане на служителите на Министерството с цел намаляване на текучеството и запазване на неговите най-опитни и заслужили служители ;	Оптимизиране на управлението и повишаване на мотивацията на човешките ресурси, повишаване на ефективността и подобряване на трудовото изпълнение ; Развитие на политиките за управление на човешките ресурси , целящи стабилност на квалифицирания персонал . Прилагане на мерки за задържане на служители; По-конкурентно възнаграждение на персонала на централно ниво, ангажиран в програмиране, координация, управление, финансов контрол и одит на СКФ; ПО 1, МП 1 до 4	<u>Конкретна цел 1</u> - Укрепване на необходимия капацитет и функционирането на централните и местните административни структури, участващи в усвояването на СКФ;
Ограничен брой държавни служители, занимаващи се с по-нататъшното развитие и поддръжка на ИСУН, и липса на практически опит по приложенията на системата	Необходимост от укрепване на административния капацитет и функционирането на структурите, ангажирани в усвояването на СКФ; Нужда от писмени процедури за ежедневната работа с ИСУН; Необходимост от разширено непрекъснато обучение на потребителите на ИСУН; Необходимост за правилно функциониране на хелпдеска;	Непрекъснатата подкрепа и обучение на потребителите на ИСУН; Подкрепа за създаването и функционирането на хелпдеск ; Организиране на обучение за новите потребители и периодични обучения за всички потребители; Наемане на външни експерти и консултанти във връзка с идентифицирани нужди и конкретни проблеми; помощ и консултации по конкретни дейности; Организиране на семинари за представяне и работни срещи с потребителите на ИСУН за обмяна на опит и практики; Прилагане на мерки за задържане на служители; ПО 2	<u>Конкретна цел 1</u> - Укрепване на необходимия капацитет и функционирането на централните и местните административни структури, участващи в усвояването на СКФ;
Слаб капацитет за формулиране на средносрочни и дългосрочни цели	Необходимост от укрепване на административния капацитет и функционирането на структурите, ангажирани в	Конкретни обучения в сферите на стратегическото планиране, реализирането на проекти и програми, процеса на	<u>Конкретна цел 1</u> - Укрепване на необходимия

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Слаби страни	Съответни потребности в анализа	Съответна примерна дейност/мярка/и за подкрепа	Съответна специфична цел на ОПТП
<p>за преследваните политики и крайни резултати</p>	<p>усвояването на СКФ;</p> <p>Необходимост от събиране, обработване и представяне на статистическа информация и аналитични данни за прилагането на структурните инструменти в България и анализи на ефектите от финансирането от ЕС;</p> <p>Необходимост от предоставяне на обучение на персонала, който е тясно ангажиран с области като стратегическо планиране и изпълнение на проекти и програми, процес на определяне на политиката и вземане на решения, наблюдение и оценка.</p> <p>Необходимост от по-добро осигуряване на качество и управление на времето и риска във всички ангажирани институции чрез по-нататъшно прилагане на стратегическо планиране, идентифициране на ключови рискови области и по-широко използване на информационните системи като инструменти за управление</p>	<p>определяне на политики и вземане на решения, наблюдението и оценката .</p> <p>Осигуряване на подходящи статистически данни, анализ на данните и въздействието;</p> <p>Осигуряване на консултантски услуги за предоставяне на анализи на текущото икономическо положение и оценки на въздействието на финансирането от ЕС и ефектите от финансирането за различните сектори, както и разработване на статистически, аналитични и други релевантни документи според конкретните нужди;</p> <p>Адаптиране на иконометричния модел HERMIN за оценка на въздействието на СКФ на ЕС върху макро-икономическото положение в България;</p> <p>Обмяна на практики със сходните институции от страни-членки на ЕС чрез учебни пътувания, работни срещи, семинари и конференции;</p> <p>ПО 1, МП 1 до 5 ПО 3, МП 2</p>	<p>капацитет и функционирането на централните и местните административни структури, участващи в усвояването на СКФ;</p> <p>Конкретна цел 2 -</p> <p>Информация и повишаване на обществената информираност по отношение на ефективното и ефикасно използване на структурните фондове и Кохезионния фонд в България ;</p>
<p>Несистемни и непоследователни обучения, предоставяни на местните власти по усвояването на структурните фондове</p> <p>Липса на капацитет и готовност за реализиране на проекти на местно ниво</p>	<p>Необходимост от предоставяне на обучения по практически проблеми, конкретно фокусирани за разработване и реализиране на проекти по линия на структурните инструменти ;</p> <p>Необходимост от повишаване на цялостния интерес на гражданите към участие в процесите. Нужда от предоставяне на максимална информация и лесен и прозрачен достъп до нея;</p>	<p>Идентифициране на съществуващите нужди на местно ниво; анализиране на нуждите и разработване на конкретни обучения за местните власти;</p> <p>Укрепване на капацитета на местните власти чрез предоставяне на всеобхватно обучение по общите принципи на финансирането от ЕС по линия на СКФ;</p> <p>Предоставяне на обучение за местните власти в съответните сфери на реализиране на СКФ;</p>	<p>Конкретна цел 1 -</p> <p>Укрепване на необходимия капацитет и функционирането на централните и местните административни структури, участващи в усвояването на СКФ;</p>

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Слаби страни	Съответни потребности в анализа	Съответна примерна дейност/мярка/и за подкрепа	Съответна специфична цел на ОПТП
		<p>Организиране и участие в събития, свързани с инициативи на ПЧП</p> <p>Изнасяне на презентации; разпространяване на информационни материали, организиране на срещи и форуми на местно ниво, поддържане на Единен портал като основно средство за осигуряване на равнопоставеност и лесен достъп до информация, даващ възможност на крайните потребители да намерят цялата информация за СКФ на ЕС на едно място;</p> <p>ПО 1, МП 5</p> <p>ПО 3</p>	<p><u>Конкретна цел 2</u> -</p> <p>Информация и повишаване на обществената информираност по отношение на ефективното и ефикасно използване на структурните фондове и Кохезионния фонд в България</p>
<p>Неадекватни или недостатъчни източници на информация за кохезионната политика на ЕС и СКФ за обществото като цяло</p>	<p>Необходимост от предоставяне на редовна информация и мерки и кампании за популяризиране (по различни информационни канали) в страната на кохезионната политика на ЕС и използването на структурните фондове и Кохезионния фонд;</p> <p>Необходимост за гарантиране и повишаване на общото разбиране на целите на националните приоритети за развитие през периода 2007 – 2013 г;</p> <p>Необходимост от създаване на условия за по-добро разбиране на значението на помощта от Общността за превръщане на България в страна с високо качество на живота и информираност на широката общественост за съдържанието, прилагането и механизма на функциониране и усвояване на СКФ.</p>	<p>Редовни мерки и кампании в България за информация и публичност по отношение на кохезионната политика на ЕС и използването на структурните фондове и Кохезионния фонд;</p> <p>Предоставяне на максимална информация и лесен и прозрачен достъп до цялостния процес на усвояване на фондове;</p> <p>Осигуряване на разкриването и функционирането на 28-те информационни центъра по кохезионната политика в България;</p> <p>Поддържане на Единен портал като основно средство за осигуряване на равнопоставеност и лесен достъп до информация, даващ възможност на крайните потребители да намерят цялата информация за СКФ на ЕС на едно място;</p> <p>Изготвяне и разпространяване на доклади за най-добри практики във връзка с управлението на СКФ;</p> <p>Изнасяне на презентации; разпространяване на информационни материали,</p>	<p><u>Конкретна цел 2</u> -</p> <p>Информация и повишаване на обществената информираност по отношение на ефективното и ефикасно използване на структурните фондове и Кохезионния фонд в България</p>

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Слаби страни	Съответни потребности в анализа	Съответна примерна дейност/мярка/и за подкрепа	Съответна специфична цел на ОПТП
		<p>организиране на срещи и форуми на местно ниво;</p> <p>ПО 3 МП 2</p>	
<p>Липса на практически опит на структурите, ангажирани в прилагането, наблюдението, контрола и др. по линия на СКФ</p>	<p>Нужда от обучение на персонала за повишаване на компетенциите и практическите умения за усвояване на средствата от ЕС и за общо изпълнение на трудовите задължения</p> <p>Необходимост от назначаване на външни експерти и консултанти във връзка с идентифицираните потребности и конкретни проблеми;</p> <p>Необходимост от разработване и по-нататъшно актуализиране на процедурните ръководства и насоки за функционирането на всички структури, ангажирани в координация, контрол и реализация на СКФ;</p> <p>Необходимост от по-добро осигуряване на качество и управление на времето и риска във всички ангажирани институции чрез по-нататъшно прилагане на стратегическо планиране, идентифициране на ключови рискови области и по-широко използване на информационните системи като инструменти за управление;</p>	<p>Тясно фокусирани и програмирани обучения на персонала на ключови структури за координация и контрол;</p> <p>Предоставяне на обучения по конкретни теми, определени като проблематични;</p> <p>Организиране и участие в работни срещи и семинари за обмяна на опит и добри практики в съответните сфери на изпълнение на СКФ</p> <p>Предоставяне на техническа помощ/консултантски услуги/специализирана експертиза от външни организации/експерти в съответствие с нуждите на бенефициентите;</p> <p>Редовни прегледи и актуализиране на процедурните ръководства и насоки;</p> <p>ПО 1, МП 1 - 4</p>	<p><u>Конкретна цел 1</u> -</p> <p>Укрепване на необходимия капацитет и функционирането на централните и местните административни структури, участващи в усвояването на СКФ;</p>
<p>Загуба на средства поради слабо управление или недостатъчен контрол</p>	<p>Нужда от непрекъсната подкрепа на структурите, ангажирани в програмиране, координация, управление, финансов контрол и одит на централно ниво;</p> <p>Необходимост за създаване на функционираща и работеща ИСУН, в състояние да наблюдава</p>	<p>Осигуряване на подкрепа за структурите, които са ангажирани в програмиране, координация, управление, финансов контрол и одит на централно ниво (СС, ОА и ЦКЗ);</p> <p>Тясно фокусирани и програмирани обучения на персонала на ключови структури на централно ниво;</p> <p>Осигуряване на ефективно</p>	<p><u>Конкретна цел 1</u> -</p> <p>Укрепване на необходимия капацитет и функционирането на централните и местните административни</p>

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Слаби страни	Съответни потребности в анализа	Съответна примерна дейност/мярка/и за подкрепа	Съответна специфична цел на ОПТП
	<p>изпълнението на СКФ;</p> <p>Необходимост за наемане на външни експерти и консултанти във връзка с идентифицираните потребности и конкретни проблеми;</p> <p>Необходимост от създаване на добра система за редовно актуализиране на всички приложими насоки, ръководства и др., разработени в ЦКЗ, СО, ОО и УО;</p> <p>Необходимост от укрепване на институционалния и административен капацитет</p> <p>Необходимост от логистична подкрепа;</p>	<p>функциониране на НСРР и КН на ОПТП;</p> <p>Осигуряване на функционална и работеща ИСУН, която да може да осигурява висока степен на детайлно наблюдение на изпълнението на СКФ през целия програмен период ;</p> <p>Предоставяне на техническа помощ/консултантски услуги/специализирана експертиза от външни организации/експерти в съответствие с нуждите на бенефициентите;</p> <p>Редовно актуализиране на процедурните ръководства и насоки на ЦКЗ, СО, ОО и УО на ОПТП;</p> <p>Отразяване на препоръките от външни текущи оценки</p> <p>Осигуряване на провеждането на проверки на място от страна на съответните органи;</p> <p>Организиране и участие в прояви във връзка с координацията между ОП;</p> <p>Предоставяне на специализиран хардуер и софтуер;</p> <p>Осигуряване на висококачествени писмени и устни преводачески услуги;</p> <p>ПО 1, МП 1 - 5</p> <p>ПО 2</p>	<p>структури, участващи в усвояването на СКФ;;</p>
<p>Високо текучество на квалифицирания персонал</p>	<p>Необходимост за задържане на работа на високо квалифицирания и опитен персонал, както и на компетентните експерти от структурите на ЦКЗ, ОО, СО и УО на ПОТП</p>	<p>Оптимизиране на управлението и повишаване на мотивацията на човешките ресурси, повишаване на ефективността и подобряване на трудовото изпълнение;</p> <p>Развитие на политиките за управление на човешките ресурси, целящи стабилност на квалифицирания персонал;</p> <p>По-конкурентно възнаграждение на персонала на централно ниво, ангажиран в програмиране, координация, управление, финансов контрол</p>	<p><u>Конкретна цел 1</u> -</p> <p>Укрепване на необходимия капацитет и функционирането на централните и местните административни структури, участващи в усвояването на СКФ;</p>

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Слаби страни	Съответни потребности в анализа	Съответна примерна дейност/мярка/и за подкрепа	Съответна специфична цел на ОПТП
		и одит на СКФ; ПО 1, МП 1 - 4	
Липса на достатъчно опитен персонал на местно ниво	Предоставяне на подкрепа за развитие на подходящи умения на общинския персонал за ползване на помощта по линия на СКФ;	Идентифициране на потребностите на местно равнище; анализиране на нуждите и разработване на конкретни обучения за местните власти; Предоставяне на цялостно обучение по общите принципи на финансиране от ЕС; Предоставяне на конкретно обучение в релевантните сфери на прилагане на СКФ; Организиране и участие в прояви във връзка с програми за ПЧП; ПО 1, МП 5	<u>Конкретна цел 1</u> - Укрепване на необходимия капацитет и функционирането на централните и местните административни структури, участващи в усвояването на СКФ;
Погрешно функциониране на ИСУН	Необходимост от създаване на функционална и работеща ИСУН, която да може да осигурява висока степен на детайлно наблюдение на изпълнението на СКФ през целия програмен период; Нужда от писмени процедури за ежедневната работа с ИСУН; Нужда от разширено непрекъснато обучение на потребителите на ИСУН; Нужда от разширено и непрекъснато обучение на потребителите на всички нива на администрацията; Необходимост за доставяне на специализирани хардуерни устройства и софтуерни приложения за ИСУН при временно погрешно функциониране;	Осигуряване на правилно ползване на системата на всички нива на администрацията, отговарящи за структурните инструменти; Осигуряване на поддържане и внедряване на подходящи ъпгрейди през целия период, включително и разширяване на оборудването; Осигуряване на интензивно обучение (тясно фокусирано върху ИСУН) за потребителите на всички нива на администрацията; Подкрепа за разкриването и функционирането на хелпдеск; Разработване и разпространение на указания за потребителите; Разработване на планове за непредвидени случаи, както и конкретни процедури при извънредни ситуации, неправилно функциониране на системите, правилно изпълнение на докладването за вируси и др. ПО 2	<u>Конкретна цел 1</u> - Укрепване на необходимия капацитет и функционирането на централните и местните административни структури, участващи в усвояването на СКФ;

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Слаби страни	Съответни потребности в анализа	Съответна примерна дейност/мярка/и за подкрепа	Съответна специфична цел на ОПТП
<p>Липса на достатъчна и точна информация за предоставяне на широката общественост и потенциалните бенефициенти</p>	<p>Необходимост от повишаване на цялостния интерес на гражданите от участие в процесите</p> <p>Необходимост от осигуряване на максимална информация и лесен и прозрачен достъп до нея;</p> <p>Необходимост от събиране, обработване и представяне на статистическа информация и аналитични данни за прилагането на структурните инструменти в България и анализи на ефекта от финансирането от ЕС</p>	<p>Редовни мерки и кампании в България за информация и публичност по отношение на кохезионната политика на ЕС и използването на структурните фондове и Кохезионния фонд;</p> <p>Поддържане на Единен портал като основно средство за осигуряване на равнопоставеност и лесен достъп до информация, даващ възможност на крайните потребители да намерят цялата информация за СКФ на ЕС на едно място;</p> <p>Изготвяне на разпространяване на доклади с най-добри практики във връзка с управлението на СКФ за програмния период 2007 - 2013 г.;</p> <p>Осигуряване на консултантски услуги за предоставяне на анализи на текущото икономическо положение и оценки на въздействието на финансирането от ЕС и ефектите от финансирането за различните сектори, както и разработване на статистически, аналитични и други релевантни документи според конкретните нужди;</p> <p>Създаване на национална мрежа от 28 информационни центъра като «обслужване на едно гише» за предоставяне на информация и общи консултации по СКФ;</p> <p>ПО 3, МП 1 - 3</p>	<p><u>Конкретна цел 2</u> -</p> <p>Информация и повишаване на обществената информираност по отношение на ефективното и ефикасно използване на структурните фондове и Кохезионния фонд в България</p>
<p>Ниска степен на ползване на интернет в цялата страна и сред всички възрастови групи население</p>	<p>Нужда от по-добра осведоменост, насочена към информиране на широката общественост за ползите от финансирането по линия на СКФ;</p> <p>Необходимост от осигуряване на максимална информация и лесен и прозрачен достъп до цялостния процес на</p>	<p>Редовни мерки и кампании за информация и публичност на национално и регионално ниво по отношение на Кохезионната политика на ЕС и използването на структурните фондове и Кохезионния фонд;</p> <p>Създаване на информационни центрове, където бенефициентите да могат да отидат за общи консултации по СКФ, осигуряващи равен достъп</p>	<p><u>Конкретна цел 2</u> -</p> <p>Информация и повишаване на обществената информираност по отношение на ефективното и ефикасно използване на</p>

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Слаби страни	Съответни потребности в анализа	Съответна примерна дейност/мярка/и за подкрепа	Съответна специфична цел на ОПТП
	<p>усвояване на СКФ;</p> <p>Като се има пред вид, че не всички хора имат умения или оборудване за ползване на интернет, това, което е необходимо са преки лични контакти и предоставяне на редовна информация, както и мерки и кампании за информация и публичност;</p>	<p>до информация и правилна комуникация за всичките заинтересовани страни и широката общественост;</p> <p>Осигуряване на добро оборудване, набиране на квалифициран персонал , обучение на служителите на информационните центрове;</p> <p>ПО 3, МП 1,3</p>	<p>структурните фондове и кохезионния фонд в България</p>